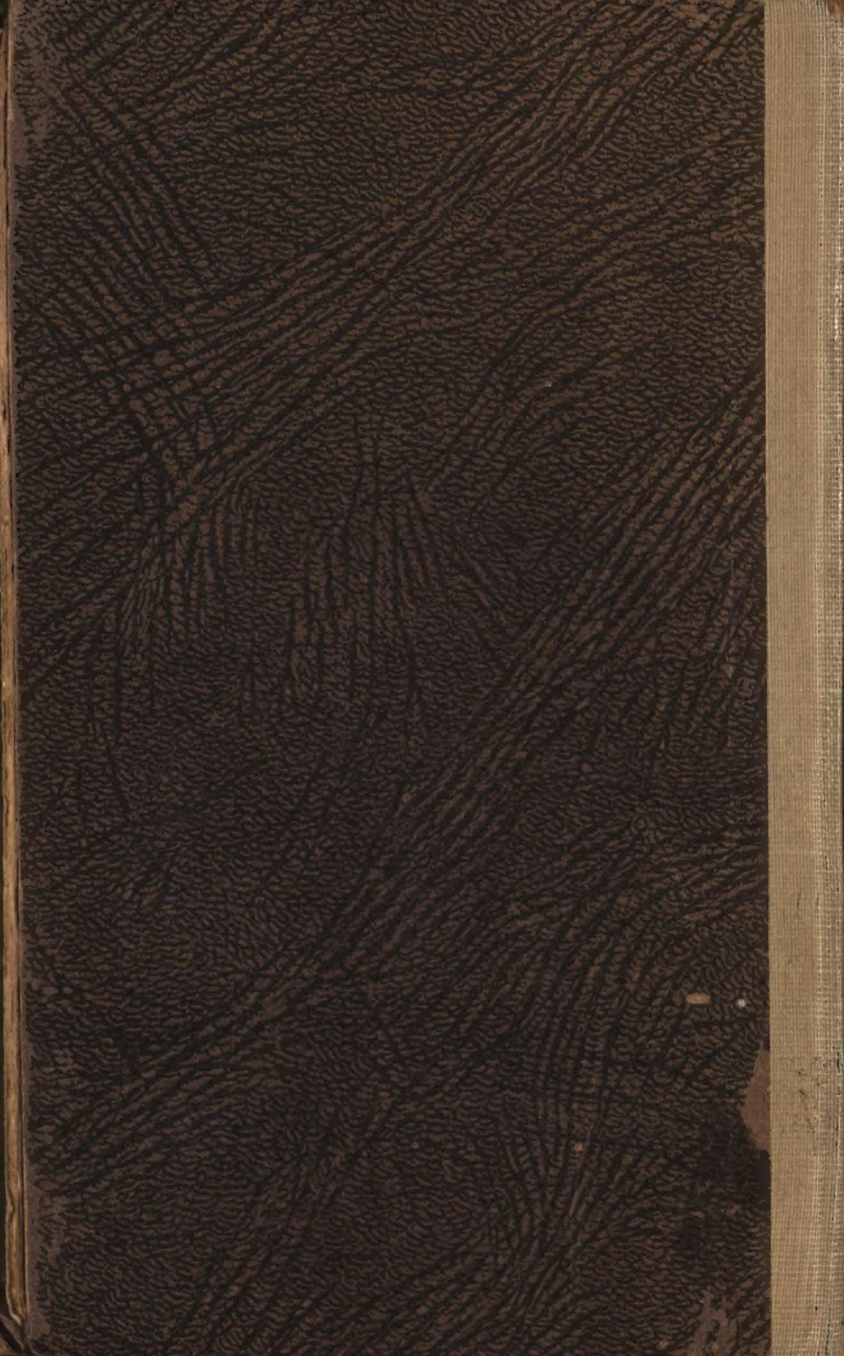

בית תפלה:

מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלהים וזה שער השמים · כי תפלה וכל תחנה אשר תהיה לכל אדם אשר ידעון איש נגע לבבו והתפללו והתחננו בבית הזה אשר בנה עזרא ובית דינו · ובצוק העתים מרוב הימים באורך טלטול הגלות כמעט נשתבשו דרכי המטבע בפי ההמון · והעיר ה׳ את רוח האלוף התורני המדקדק הגדול מוהר״ר שלמה הכהן הנקרא זלמן הענא בעל בנין שלמה בן כהה״ר יהודה ליב זלה״ה ושם עין עיונו והשתדלותו לדקדק כל מלה באותיותיה ונקודותיה וטעמיה דגשין ורפין והנחת מלעיל ומלרע והמתגים על מכונם והיכלם למען לא יחסר כל דבר · ועתה שמעו שמוע הטו אזנכם ותחי נפשכם · ועינכם אל תחוס על כספיכם · כי לקח טוב נתן לכם · כאשר תחזינה עיניכם:

נדפס פה ק״ק **יעסניץ**:

תחת ממשלת אדונינו הדוכס המפואר והמהולל החסיד והמיוחס מאד **לעפאלדוס** יר״ה: הדוכס מאנהלט דעסי׳·

נדפס כהר״ר **ישראל בר אברהם** נ״י:

לפרט והתפללו והתחננו אליך בבית הזה:

הסכמת המאור הגדול הרב המופלא כ"ש מוהר"ר יצחק אב"ד ור"מ דק"ק דעסויא ואגפיה :

בית תפלה יקרא יקרה היא מפנינים מכהן אדם גדול שנכנס לפני ולפנים מן הפנים אל ראש פסקי טעמים טעם וזקנים יקח הכהן שפתי כהן ישמרו דעת טוב טעם ודעת למדתי שאין נכנסין לחורבה להתפלל · ומיום שחרב בית המקדש ננעלו שערי תפלה נועל ופותח כיון דכתב כתב כפרנידא דתותי קלא אילן גדול ה"ה המדקדק הגדול האלוף התורני המופלא כ"ש כמוהר"ר שלמה זלמן בן כהר"ר יהודה ליב כ"ץ כבר שמו הלך וגדל בחבוריו החביבים מכל אבני סגולה · וכהיום הראה לפני חבור קטן מעט הכמות ורב האיכות על סדר התפלה וקרא שמו שערי תפלה · היה סופר והיה שוק"ל מסקל המסלה דרך סלולה · לעלות אל בית יי' הר קדשו סלה · ולפי מעוט ידיעתי בחכמה זו אמרתי תשואות חן חן לו על פי הדברים האלה · וטובה הפעולה ; כל המאמץ עצמו בתפלה מלמטה אין לו צרים מלמעלה · לכן ראוי לגדור גדר לעשות שמירה מעולה · שלא יוסיפו בני עולה · להדפיס בלתי רשות המחבר הנזכר תוך שמנה שנים מהיום סדר התפלה . עם פירושיו כדמותו כצלמו · והנני גוזר בגזירת נח"ש חויא דרבנן דלית ליה אסותא על כל מי שדפיס סדר התפלה כנ"ל תוך זמן הנ"ל בשום ערמה ותחבולה · וברכה בו כל האלה · והשומע יונעם ותבא עליו ברכת טוב כפולה · ויזכה לגאולה :

כ"ד היום יום ה' כ"ח סיון תפ"ה לפ"ק יוסף יצחק במהר"ר גרשון זצ"ל חפ"ק דעסויא :

והסכמת שאר הרבנים עמודי הגולה דברי חכמים וחידותם הלא הם כתובים על ספר שערי תפלה:

וברכות . לראש משביר ותשואות חן להאלוף והקצין כ"ש הר"ר משה בן הקצין המפורסם הר"ר אשר כ"ץ יצ"ו מק"ק האלי · אשר נדב לבו אותו להזיל דרכמונים לצורך הוצאת הדפוס · יהא רעוא שיתברכו נכסיו · יצו יי' את הברכה באסמיו ובכל משלח ידיו · ויזכה לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצות אמן :

אמר המחבר אחרי אשר השלמתי וגמרתי מחברת **שערי תפלה** אשר חברתי ׃ עברתי על סדר התפלה שנדפס על ידי מוהר״ר עזריאל מווילנא ובנו מוהר״ר אלי׳ ושמתי עין עיוני להסיר משם כל סיג והלאה ומצאתי עוד שגיאות רבות ועלומות אשר לא הגהתי וכרונם במחברת שערי תפלה והגיהותים בבית תפלתי והעליתי וכרונם על הגליון בדרך קצרה וברמיזות שאין בהם דופי למען ירא׳ ברורה ולמראה עינים ישפוט ׃ וכרה לי אלהי על זאת ואל תמח חסדי אשר עשיתי בבית אלהי ובמשמריו ׃ כי נערתי חצני לתקן כל דבר הצריך תקון דקדקתי באותיות ונקודו׳ וטעמים. ובדגשין ורפין מלעיל ומלרע ודיני כשוג אחור ומתגים אין מחסור כל דבר ׃ וכאשר הגעתי לפסוק מפסוקי המקרא הנחתי בו פסקי טעמי המקרא בלא שנוי ׃ ואתה קורא משכיל עמוד והתבונן אחרי שדבר שכרתי הוא להאריך תנועת המבטא במקום הנחת הטעם ׃ אין כל פסקי טעמי המקרא נקודות במקום שראוי להאריך שם תנועת המבטא כמו כל תלישא גדולה שהיא לעולם בראש התיבה עם היות שמשפט מלה מלרע ׃ וגם כל טפחא מפסיק שבספרי אמ״ת הוא תמיד בראש התיבה ׃ וכן פשטא וזרקא ותלישא קטנה וסגולתא הם בסוף התיבה תמיד עם היות שמשפט המלה מלעיל ׃ והנחתי קו פשוט כמין מתג תחת האות שראוי להאריך בה הנגינה לתועלת בני אדם שאינם בקיאין בדיני מלעיל ומלרע ואינם יודעים באיזו תנועה ראוי להאריך הנגינה׃ אמנם מלה מלעיל שהיא בפשטא כבר נהגו המנקדים להניח בה שני פשטין אחד בסוף התיבה ואחד במקום שראוי לנגן ׃ וכל מאמר אשר אינו מפסוקי המקרא גם בו הנחתי קו פשוט במקום הנגינה למען יכירו וידעו מקום הנחת המבטא אם מלפיל או מלרע ׃ ובנקל יבחין הקורא להבדיל בין מתג לנגינת הטעם עם היות ששניהם מונחים בקו פשוט כי לעולם לא יבא מתג אחרי נגינת הטעם ׃ גם אין מלה בלא נגינת הטעם אלא אם כן נסמכה לאחריה במקף ׃ נמשך מזה כי כל קו האחרון שבתיבה במקום נגינת הטעם הוא עומד ׃ גם אם אין במלה רק קו אחד הוא נגינה ולא מתג ׃ ואני אל אל אתחנן ישמכני בימין צדקו להסיר מסוה הסכלו׳ מעל פני ויאיר עיני בתורתו שלא אכשל בדבר הלכה ולא אשגה אפילו בדקדוק אות אחת ויקויים בי האי קרא ואנכי אהיה עם פיך והוריתיך ׃

אלה דברי המתפלל שלמה הכהן נקרא זלמן הענא בכה״ר יהודה ליב זלה״ה בעל בנין שלמה ׃

מעשה נורא

כתב בספר מטה יהודה וז"ל ראיתי כ"י הגאון הגדול מהור"ר מאיר אב"ד ור"מ דק"ק לבוב שמצא מעשה בספר מקובל אחד · והועתק מכתב ידו של רבנו הגאון מהור"ר מרדכי יפה ז"ל שהיה איש אחד שמו ר' עזריה במוהר"ר ידידיה שהיה חסיד גדול ופרוש גדול ומופלג בפרד"ס בא בחלום לחבירו רבי גדלי' ואמר לו כי בשנה אחת אחרי מותו הובא לב"ד של מעלה אמרו לו שא עיניך והבט השמימה · ואשא את עיני למרום וראיתי כמה פרחים קטנים ככוכבי השמים לרוב · ומיד נפלה מרדה גדולה עלי רעדו כל אברי וברכי דא לדא נקשן · ואמרתי מה המה אלה · ואמרו לי אלו הנקודות אשר בוית בתפלתך אשר התפללת וקראת ליר"י במקום שו"א ואיר"ק במקום שור"ק ושאר החלופי' ודלגת אותיות במה שלא נתת ריוח בין הדבקים · אלה האותיות והנקודות אשר קלקלת מעולם אחד מהם לא נעדר כולם מקטרגים עליך ומבקשים עליך דין לאמר פלוני זה בזנו והפליאנו ומנע אותנו מלהיות נמנים בכתר העליון · ויי' אוהב משפט הוא · ומשפטך זה חרוץ להיותך מגולגל בעולם אולי תתקן את אשר עוית מעוות · ולולי מעשיך הטובים המגינים עליך היה דינך קשה מאד · והלכתי בפסק דין זה שמח וטוב לבב : והעלינו כל זה על הכתב למען ידעו דור אחרון יקומו ויספרו לבניהם ובניהם לבניהם · אולי יקחו מוסר וילמדו לדבר נחות · ואנשי העיר קנה ההיא מיד כשומעם הפליאה הזאת שלחו למרחוק כמו חמשים פרסאות שהיה שם איש אחד ושמו מהור"ר משה חיים מדקדק · ולקחוהו לשם אל עיר מושבם להיות להם לאב ולפטרון וללמדם חכמת הדקדוק · וכל הקהל הרגילו עצמם המה ובניהם ובני בניהם בחכמת הדקדוק ובצחות הלשון והיו נזהרים במבטא הא' אותיות ונקודות ובהכאת מלעיל ומלרע · ומיום שבא המדקדק לעירם לא נכשלו בשום גרה ומכשול ופוקה · כה יתן הא' לכל ישראל עד ביאת הגואל אמן עכ"ל:

מה־טבו אהליך יעקב משכנתיך ישראל: ואני ברב
חסדך אבא ביתך אשתחוה אל־היכל קדשך
ביראתך: יי אהבתי מעון ביתך ומקום משכן כבודך:
ואני אשתחוה ואכרעה אברכה לפני־יי עשי: ואני תפלתי־
לך יי עת רצון אלהים ברב־חסדך ענני באמת ישעך:

יגדל אלהים חי וישתבח נמצא ואין עת אל־מציאותו:
אחד ואין יחיד כיחודו נעלם וגם אין סוף לאחדותו:
אין לו דמות הגוף ואינו גוף לא נערוך אליו קדשתו:
קדמון לכל־דבר אשר נברא ראשון ואין ראשית
לראשיתו: הנו אדון עולם לכל־נוצר יורה גדלתו ומלכותו:
שפע נבואתו נתנו אל־אנשי סגלתו ותפארתו: לא קם
בישראל כמשה עוד נביא ומביט את־תמונתו: תורת
אמת נתן לעמו אל על־יד נביאו נאמן ביתו: לא יחליף
האל ולא ימיר דתו לעולמים לזולתו: צופה ויודע סתרינו
מביט לסוף דבר בקדמותו: גומל לאיש חסד כמפעלו
יתן לרשע רע כרשעתו: ישלח לקץ הימין משיחנו לפדות
מחכי קץ ישועתו: מתים יחיה אל ברב־חסדו ברוך עדי
עד שם תהלתו:

אדון

מה־טבו במדבר כ"ד הטי"ת דגושה בדין דחיק: ואני תהלים ה': ברב
חסדך הרי"ש בחול"ם והדל"ת בשו"א אבל ברב חסדך ענני
הרי"ש בק"ח והדל"ת בסגו"ל: יי' אהבתי תהלים כ"ו: ואני אשתחוה עס"ה
באו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני יי' עשנו תהלים צ"ה. ונשתנה מרבים
ליחיד ובמקום מלת באו נאמר ואני כאומר אין צורך לזרז אותי כי הנני מזרז
את עצמי: ואני תפלתי תהלים ס"ט: נעלם סלת"ד קמוצה עמש"ל בס'
שערי תפלה סי' ח': לכל נוצר הנד"י קמוצה עמש"ל סי' ב': ברב חסדו
הרי"ש בחול"ם עמש"ל סי' ה': אשר מלך הלמ"ד בפת"ח עמש"ל סי' ו':

יגור

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ בְּטֶרֶם כָּל־יְצוּר נִבְרָא: לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא: וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה: וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי לְהַמְשִׁיל־לוֹ לְהַחְבִּירָה: בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה: וְהוּא אֵלִי וְחַי גּוֹאֲלִי וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה: וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא: בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה: וְעִם־רוּחִי גְּוִיָּתִי יְיָ לִי וְלֹא אִירָא:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדָיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶת־הָאָדָם בְּחָכְמָה וּבָרָא בוֹ נְקָבִים נְקָבִים חֲלוּלִים חֲלוּלִים גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ שֶׁאִם יִפָּתֵחַ אֶחָד מֵהֶם אוֹ יִסָּתֵם אֶחָד מֵהֶם אִי אֶפְשַׁר לְהִתְקַיֵּם וְלַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא כָל־בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לַעֲסוֹק בְּדִבְרֵי תוֹרָה:

וְהַעֲרֶב נָא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ וְצֶאֱצָאֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל

יצור הגד"י בשו"ק עמש"ל סי' ו' · בחפצו כל הכ"ף דגושה עמש"ל סי' ח':
בעת אישן וכו' עס"ה אני שכבתי ואישנה הקיצותי כי יי' יסמכני תהלים ג':
גויתי הבית"ל דגושה עמש"ל סי' ט': באצותיו הבי"ת דגושה עמש"ל סי' י':
לפני כסא כבודך הכ"ף דגושה במלת כסא לפי שאחר מלת כסא כבודך רהוטות
זו לזו יותר ממה שרטוטה מלת לפני למלת כסא וכפי זה יש העמדה במלת
לפני עמש"ל סי' י"ד · וכן כל מלת לפני שאחריה מלה סמוכה בסמיכות ענין
היא מועמדת בטעם בכל המקרא: אחד מהם כולו פת"ח עמש"ל סי' י"ח:
תורתך תי"ו השני בשו"א עמש"ל סי' י"ב: בפינו ובפי עמך בית ישראל כל"ל
עמש"ל סי' י"ג: בית ישראל הבי"ת דגושה עמש"ל סי' י"ד:

ישראל כלנו יודעי שמך ולומדי תורתך ברוך אתה יי
המלמד תורה לעמו ישראל: ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו
ברוך אתה יי נותן התורה:

יברכך יי וישמרך: יאר יי פניו אליך ויחנך: ישא יי פניו
אליך וישם לך שלום: אלו דברים שאין להם
שעור הפאה והבכורים והראיון וגמילות חסדים ותלמוד
תורה: אלו דברים שאדם עשה אוכל מפרותיהם בעולם
הזה והקרן קימת לעולם הבא: ואלו הן כבוד אב ואם
וגמילות חסדים והשכמת בית המדרש שחרית וערבית
והכנסת אורחים ובקור חולים והכנסת כלה ולוית המת
ועיון תפלה והבאת שלום בין אדם לחברו ותלמוד תורה
כנגד כלם:

אלהי נשמה שנתת בי טהורה היא אתה בראתה אתה
יצרתה אתה נפחתה בי ואתה משמרה בקרבי
ואתה עתיד לטלה ממני ולהחזירה בי לעתיד לבא כל
זמן שהנשמה בקרבי מודה אני לפניך יי אלהי ואלהי אבותי
רבון כל המעשים אדון כל הנשמות ברוך אתה יי המחזיר
נשמות לפגרים מתים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הנותן לשכוי בינה
להבחין בין יום ובין לילה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שלא עשני גוי
ברוך

חסר בחר בנו מלעיל מפני קירוב הטעמים עמס"ל סי' י"ו: ספור הסי"ן בחיר"ק עמס"ל סי' י"ז: והראיון הרי"ש בש"ח עמס"ל סי' י"ח: וערבית העי"ן בפת"ח עמס"ל סי' י"ט: ולוית המת כנ"ל עמס"ל סי' כ"א: הנותן לשכוי בינה כנ"ל כי כל הברכות נתקנו בלשון נוכחי ומלת בינה מלרע עמס"ל סי' כ"ג: לילה מלעיל והיו"ד בש"ח נח כי הקו ס"פ הוא ולא מתג. עשני השי"ן בקמ"ץ עמס"ל סי' כ"ד והגימ"ל דגושה עמס"ל סי' כ"ס:
מלכים

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי עָבֶד :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי אִשָּׁה :

הנשים אומרות

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשַׂנִי כִּרְצוֹנוֹ :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם פּוֹקֵחַ עִוְרִים :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַתִּיר אֲסוּרִים :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם זוֹקֵף כְּפוּפִים :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם רוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָעוֹשֶׂה לִּי כָּל־צָרְכִּי :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמֵּכִין מִצְעֲדֵי־גָבֶר :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה :
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ
בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּעֲבִיר שֵׁנָה מֵעֵינָי
וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי :

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ
בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבְּקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְאַל תְּבִיאֵנוּ לֹא לִידֵי
חֵטְא וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה וְעָוֹן וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן
וְאַל תַּשְׁלֶט־בָּנוּ יֵצֶר הָרָע וְהַרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע
וְדַבְּקֵנוּ בְּיֵצֶר טוֹב וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכוֹף אֶת־יִצְרֵנוּ
לְהִשְׁתַּעְבֶּד־לָךְ וּתְנֵנוּ הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים
בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ וְתִגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים בָּרוּךְ אַתָּה
יְיָ גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

יהי

העושה לי הלמ"ד דגושה עמס"ל סי' פ"ט: מלבים ערמים הרי"ש נקוד"ז עמ"ל סי' כ"ו: מפיכי הכו"ן קמוצה עמס"ל סי' כ"ח: וכפה את יצרנו כצ"ל עמס"ל סי' נ"ח: להשתעבד לך הבי"ת בשוא"ל עמס"ל סי' ל"ב: מבוח

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יי אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם מֵעַזֵּי פָנִים וּמֵעַזּוּת פָּנִים מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע וּמִשָּׁכֵן רָע וּמִפֶּגַע רָע וּמִשָּׂטָן הַמַּשְׁחִית מִדִּין קָשֶׁה וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה בֵּין שֶׁהוּא בֶן־בְּרִית וּבֵין שֶׁאֵינוֹ בֶן בְּרִית :

לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם יְרֵא שָׁמַיִם בְּסֵתֶר כִּבְגָלוּי וּמוֹדֶה עַל־הָאֱמֶת וְדוֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ וְיַשְׁכֵּם וְיֹאמַר :

רִבּוֹן כָּל־הָעוֹלָמִים לֹא עַל־צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׃ מָה אָנוּ מֶה חַיֵּינוּ מֶה חַסְדֵּנוּ מַה־צִּדְקוֹתֵינוּ מַה־יְּשׁוּעָתֵנוּ מַה־כֹּחֵנוּ מַה־גְּבוּרָתֵנוּ מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל־הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ׃ וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל׃

אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ׃ בְּנֵי אַבְרָהָם אֹהַבְךָ שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לּוֹ בְּהַר הַמֹּרִיָּה׃ זֶרַע יִצְחָק יְחִידוֹ שֶׁנֶּעֱקַד עַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ עֲדַת יַעֲקֹב בִּנְךָ בְכוֹרֶךָ שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאָהַבְתָּ אֹתוֹ וּמִשִּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ בּוֹ קָרָאתָ אֶת־שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן :

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְשַׁבֵּחֲךָ וּלְפָאֶרְךָ : וּלְבָרֵךְ וּלְקַדֵּשׁ וְלָתֵת־שֶׁבַח וְהוֹדָיָה לִשְׁמֶךָ :

אשרנו

הוא הס"ן נסנו"ל עמש"ל ס' ל"נ : מה אנו הא"ק קמוצה עמש"ל סי' ל"ד כל הגבורים הכ"ף קמוצה עמש"ל סי' ל"ו : ומותר קהלת ג' : אדנך הה"א נפת"ח עמש"ל סי' ל"ז : לפיכך הכ"ף רפויה עמש"ל סי' ל"ח : ולתת שבח כנ"ל והתי' נסנו"ל מפני קירוב הטעמים כמו וְלָתֵת־לָנוּ יחד במקום קדשו עזרא ט' ועמש"ל סי' רע"ג גם בעליכו נאמר לתת גדלם ליוצר בראשית : בעולמך

אשרינו מה־טוב חלקנו ומה־נעים גורלנו ומה־יפה ירשתנו
אשרינו שאנו משכימים ומעריבים ערב ובקר ואומרים
פעמים בכל־יום שמע ישראל יי אלהינו יי אחד :
ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד :

אתה הוא עד שלא נברא העולם אתה הוא משנברא
העולם אתה הוא בעולם הזה ואתה הוא לעולם
הבא קדש את־שמך על מקדישי שמך וקדש את־שמך
בעולמך ובישועתך תרום ותגביה קרננו ברוך אתה יי
מקדש את־שמך ברבים :

אתה הוא יי אלהינו בשמים ובארץ ובשמי השמים
העליונים · אמת אתה הוא ראשון ואתה הוא
אחרון ומבלעדיך אין אלהים קבץ קויך מארבע כנפות
הארץ יכירו וידעו כל־באי עולם כי־אתה הוא האלהים
לבדך לכל ממלכות הארץ אתה עשית את־השמים
ואת־הארץ : את־הים ואת כל־אשר־בם ומי בכל מעשה
ידיך בעליונים או בתחתונים שיאמר לך מה־תעשה
אבינו שבשמים עשה עמנו חסד בעבור שמך הגדול
שנקרא עלינו וקים־לנו יי אלהינו מה־שכתוב בעת ההיא
אביא אתכם ובעת קבצי אתכם כי־אתן אתכם לשם
ולתהלה בכל עמי הארץ בשובי את־שבותיכם לעיניכם
אמר יי :

וידבר

בעולמך הבי"ת בשו"א וכבר עמש"ל ס"ל : תרום הת"י"ו דגושה עמש"ל סי' מ"ג :
ברבים גם הבי"ת הראשונה דגושה עמש"ל סי' מ"א : כל באי עולם הכ"ף דגושה
עמש"ל סי' מ"ב : לבדך הדל"ת בשו"א עמש"ל סי' מ"ג : בכל מעשה ידיך הכ"ף
בחול"ם עמש"ל סי' מ"ד · והבי"ת דגושה לפי שאלות בכל מעשה ידיך דהוטעם
בו לאו כמו ומי כעמך ישראל ד"ה א' י"ז : שנקרא בשי"ן המשמשת עמש"ל ס'
מ"ה · וקים לנו היו"ד בשו"א עמש"ל סי' מ"ו : בעת ההיא לפניה ג' :

וַיְדַבֵּר יְיָ אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי
תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר
תַּקְרִיבוּ לַייָ כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה
תָמִיד: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי
תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם: וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה
בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין: עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי
לריח

אל משה לאמר הלמ"ד רפויה וע"י ר"ע ור"א כדפס בדגש הלמ"ד וכתבו בגליון
וז"ל לאמר בכל התורה כולה הלמ"ד דגושה לבר בפסוק ויאמרו בני גד ובני
ראובן מפני כי מלת משה שם בטפחא וכפי הנראה נ"ל רפי כיון שהיא סמוכה
לא' מא' היות אהו"י ואין כאן לא דחיק ולא אתי מרחיק ועיין באור תורה מ"ש
ע"ז עכ"ל: ובאמת כתב כן בעל אור תורה והאריך בדברים והעלה שהלמ"ד
דגושה במלת לאמר מפני משך האל"ף שאחריה · אמנם לא יתכן להדגיש שום
אות בעבור אות אהו"י שאחריה · שהרי אין האו"ו דגושה במלת והאדרתי לא
תשם בראשית מ"ז. גם היות שמשפטו תאשם כמו מלת לאמר
שמשפטו לאמר ודבריו מיוסדים על דברי הרד"ק
במכלול דף כ"ז דפוס גדול ודף ק"ה בדפוס קטן וז"ל ופעמים
נכתבות (ר"ל אותיות אהו"י) ואף' בנשימה לא כינחם והיא מלה זעירא
בהסמכה אל אשר אחריה כי יבא אחרי כן דגש חזק ולא יבא זה הדגש אא"כ
שקדמנו ת"ק באמצע המלה ובסוף המלה נח נסתר כי אחרי נח נראה לא
יוכל להיות הדגש חזק לפיכך למ"ד אל משה לאמר דגושה ולמ"ד אל אהרן
לאמר אינה דגושה עכ"ל: ובאמת ט"ס יש במכלול וצ"ל כי אחרי נח נראה
ואחרי נח נסתר שהנגינה בת"ק שלפניו לא יוכל להיות הדגש חזק לפיכך למ"ד
אל משה לאמר ולמ"ד ואל אהרן לאמר אינה דגושה · ור"ל למ"ד אל משה
לאמר אינה דגושה לפי שמלת משה אינה מלה זעירא ואינה נסמכה לאחריה
במקף · ולמ"ד אל אהרן לאמר אינה דגושה לפי שלפניה נח נראה וזה ברור
וד ק: תמימים במסורת במשלי א'כל תמימים דזעירא חס' יו"ד דתרא' במ"א
וחיל מן הלאן תמימים דיחזקאל · וכל דנכרא מלא יו"ד בתרא' במ"א חסר יו"ד
בתרא' יודע יי' ימי תמימם: ליום ב' דגשין פיר' שהלמ"ד בפת"ח דין ואידך
דפ' תלוה: בשמן ו' רפין פי' שהבי"ת בש"א כמסר בפר' תלוה: העשיה לית
חס' וע"י ר"ע ור"א כדפס נגל ון וז"ל העשיה היו"ד בלא דגש אחר שיר"ק שלו
כמנהג עכ"ל ואין דבריהם נכונים כי אין הזרוה ברפיון היו"ד אם במסרון וכ"ז
המשך לכן נמסר עליו במסורת לית חסר:

לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ: וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיְיָ: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ:

וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל־יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְיָ:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד: וְעִשָּׂרֹן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיְיָ: וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ יָיִן זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה: וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת לַיְיָ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ:

אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל־זְבָחִים קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן פַּר וְשָׂעִיר שֶׁל־יוֹם הַכִּפּוּרִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל־בֵּין הַבַּדִּים וְעַל הַפָּרֹכֶת וְעַל־מִזְבַּח הַזָּהָב מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכֶּבֶת שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל־יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל־מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם־לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב: פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל הַפָּרֹכֶת וְעַל

מזבח

רביעת כל אורייתא חסר יו"ד בפרשה עיין במסורת סוף יחזקאל : שנת ד' פתחין במסר בפ' בהר : ניחח כל אורייתא חסר במ"נ במסר בפ' תצוה : ועשרן ב' חס' : ושלישת ד' חס' י' תליינהו : שירי הסי"ן בחיר"ק והיו"ד נחה עמש"ל סי' מ"ו :

מתנה

מזבח הזהב מתנה אחת מהן מעכבת שירי הדם היה
שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון אם לא נתן לא
עכב אלו ואלו נשרפין בבית הדשן: חטאת הצבור
והיחיד אלו הן חטאת הצבור שעירי ראשי חדשים ושל
מועדות שחיטתן בצפון וקבול דמן בכלי שרת בצפון
ודמן טעון ארבע מתנות על ארבע קרנות: כיצד עלה
בכבש ופנה לסובב ובא לו לקרן דרומית מזרחית
מזרחית צפונית • צפונית מערבית • מערבית דרומית •
שירי הדם היה שופך על יסוד דרומי • ונאכלין לפנים מן
הקלעים לזכרי כהונה בכל מאכל ליום ולילה עד חצות:
העלה קדש קדשים שחיטתה בצפון וקבול דמה בכלי
שרת בצפון ודמה טעון שתי מתנות שהן ארבע וטעונה
הפשט וניתוח וכליל לאשים: זבחי שלמי צבור ואשמות •
אלו הן אשמות אשם גזלות אשם מעילות אשם שפחה
חרופה אשם נזיר אשם מצורע אשם תלוי שחיטתן בצפון
וקבול דמן בכלי שרת בצפון ודמן טעון שתי מתנות שהן
ארבע • ונאכלין לפנים מן הקלעים לזכרי כהונה בכל
מאכל ליום ולילה עד חצות:
התודה ואיל נזיר קדשים קלים שחיטתן בכל מקום
בעזרה ודמן טעון שתי מתנות שהן ארבע:
ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל מאכל ליום ולילה
עד חצות: המורם מהם כיוצא בהם אלא שהמורם
נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם: שלמים
קדשים קלים שחיטתן בכל מקום בעזרה ודמן טעון שתי
מתנות

מתנה אחת מעכבת כולו פת"ח פי' איזו מתנה שתהיה תחת הא"ל ק' נסגו"ל והחי"ת נקו"ד מאג"ל סי' י"א: עמג"ל פי' מ"ח:

אבל ודמן טעון מתנה בעזרה הבי"ת נקמ"ץ רני

מתנות שהן ארבע ונאכלין בכל העיר לכל אדם בכל־
מאכל לשני ימים ולילה אחד: המורם מהם כיוצא בהם
אלא שהמורם נאכל לכהנים לנשיהם ולבניהם ולעבדיהם
הבכור והמעשר והפסח קדשים קלים שחיטתן בכל מקום
בעזרה ודמן טעון מתנה אחת ובלבד שיתן כנגד היסוד:
שנה באכילתן הבכור נאכל לכהנים והמעשר לכל אדם
ונאכלין בכל העיר בכל מאכל לשני ימים ולילה אחד :
הפסח אינו נאכל אלא בלילה ואינו נאכל אלא עד חצות
ואינו נאכל אלא למנויו ואינו נאכל אלא צלי:

רבי ישמעאל אומר בשלש עשרה מדות התורה נדרשת
בהן: מקל וחמר ומגזרה שוה מבנין אב מכתוב
אחד ומבנין אב משני כתובים מכלל ופרט ומפרט
וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דן אלא כעין הפרט מכלל
שהוא צריך לפרט ומפרט שהוא צריך לכלל כל דבר
שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו
יצא אלא ללמד על הכלל כלו יצא כל דבר שהיה
בכלל ויצא לטעון טען אחד שהוא כענינו יצא להקל
ולא להחמיר כל דבר שהיה בכלל ויצא לטעון טען
אחר שלא כענינו יצא להקל ולהחמיר כל דבר שהיה
בכלל ויצא לדון בדבר החדש אי אתה יכול להחזירו
לכללו עד שיחזירנו הכתוב לכללו בפירוש דבר הלמד
מענינו ודבר הלמד מסופו: וכן שני כתובים המכחישים
זה את זה עד שיבא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם:

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית
המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך:

ברוך

רבי ישמעאל הרי״ם נקבוץ עמס״ל סי׳ מ״ט : סהו״ל הסי״ן כסגו״ל עמס״ל סי׳
ל״ג :

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם · בָּרוּךְ הוּא בָּרוּךְ עוֹשֶׂה בְרֵאשִׁית · בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה · בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם · בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ · בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת · בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו · בָּרוּךְ חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח · בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל בָּרוּךְ שְׁמוֹ · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם · הָאֵל אָב הָרַחֲמָן הַמְהֻלָּל בְּפִי עַמּוֹ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ · נְהַלֶּלְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בִּשְׁבָחוֹת וּבִזְמִירוֹת וּנְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ וְנַמְלִיכְךָ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים מֶלֶךְ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר עֲדֵי עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

הוֹדוּ לַיְיָ קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילוֹתָיו: שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאוֹתָיו: הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְיָ: דִּרְשׁוּ יְיָ וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד: זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ: זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו: הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ מִשְׁפָּטָיו: זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם: בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ: וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר: לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם

ויוכח

משבח הבי"ת קמוצה עמש"ל סי' כ' : המהלל בפי עמו הפ"א בחיר"ק מושך יו"ד כמשפט סמיכות מלה זו ואין נכון יקלקל משמעות הענין בעבור משגון הגימטריאות · ובפרט היכי דאתי אורתא מני' כי איך נאמר המהלל בפה בלשון נפרד ואח"כ עמו משבח מה שאין נכונה המאמר : ומפאר חס' ו' עמש"ל סי' כ"א : חי העולמים החי"ת בציר"י עמש"ל סי' כ"ב : מלך משבח הבי"ת קמוצה עמש"ל סי' כ"ג : הודו ד"ה א' ט"ז : בכל נפלאותיו הבי"ת דגושה עמש"ל סי' כ"ד :

ויאמרו

ויוכח עליהם מלכים: אל־תגעו במשיחי ובנביאי אל־
תרעו: שירו ליי כל־הארץ בשרו מיום־אל־יום ישועתו:
ספרו בגוים את־כבודו בכל־העמים נפלאתיו: כי גדול יי
ומהלל מאד ונורא הוא על־כל־אלהים: כי כל־אלהי
העמים אלילים ויי שמים עשה: הוד והדר לפניו עז וחדוה
במקמו: הבו ליי משפחות עמים הבו ליי כבוד ועז: הבו
ליי כבוד שמו שאו מנחה ובאו לפניו השתחוו ליי בהדרת־
קדש: חילו מלפניו כל־הארץ אף־תכון תבל בל־תמוט:
ישמחו השמים ותגל הארץ ויאמרו בגוים יי מלך: ירעם
הים ומלואו יעלץ השדה וכל־אשר־בו: אז ירננו עצי
היער מלפני יי כי־בא לשפוט את הארץ: הודו ליי כי־טוב
כי לעולם חסדו: ואמרו הושיענו אלהי ישענו וקבצנו
והצילנו מן־הגוים להודות לשם קדשך להשתבח
בתהלתך: ברוך יי אלהי ישראל מן־העולם ועד־העלם
ויאמרו כל־העם אמן והלל ליי: רוממו יי אלהינו והשתחוו
להדם רגליו קדוש הוא: רוממו יי אלהינו והשתחוו להר
קדשו כי־קדוש יי אלהינו: והוא רחום יכפר עון ולא
ישחית והרבה להשיב אפו ולא־יעיר כל־חמתו: אתה יי
לא־תכלא רחמיך ממני חסדך ואמתך תמיד יצרוני: זכר־
רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה: תנו עז לאלהים על־
ישראל גאותו ועזו בשחקים: נורא אלהים ממקדשיך אל
ישראל הוא נותן עז ותעצמות לעם ברוך אלהים: אל־
נקמות יי אל־נקמות הופיע: הנשא שפט הארץ השב
גמול על־גאים: ליי הישועה על עמך ברכתך סלה: יי

צבאות

ויאמרו ט' רפין נמסר בישעיה י"ד : רוממו תהלים צ"ט : ר ממו סס : והוא
רחום תהלים ע"ט : אתה סס מ' : זכור סס כ"ה והכ"ף בחול"ם עמש"ל סי'
כ"ה : תנו סס ס"ח : נורא סס : אל סס צ"ד : הנשא סס : ליי סס ג' : סלה
בפס"ק נלה דגש עמש"ל סי' כ"ו : יי' סס מ"ו :

צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְיָ צְבָאוֹת אַשְׁרֵי
אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:
הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־
הָעוֹלָם: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיְיָ עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי־בוֹ יִשְׂמַח
לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי־חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר
יִחַלְנוּ לָךְ: הַרְאֵנוּ יְיָ חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ קוּמָה עֶזְרָתָה
לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ: אָנֹכִי יְיָ אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו: וַאֲנִי בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי
בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַיְיָ כִּי גָמַל עָלָי:

ק מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַיְיָ כָּל־הָאָרֶץ: עִבְדוּ אֶת־יְיָ
בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה: דְּעוּ כִּי־יְיָ הוּא
אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלוֹ אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ: בֹּאוּ
שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ: כִּי־
טוֹב יְיָ לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד־דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ:

יט לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל
וּמַעֲשֵׂה יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ: יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ
אֹמֶר וְלַיְלָה לְּלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת: אֵין־אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי
נִשְׁמָע קוֹלָם: בְּכָל־הָאָרֶץ יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם
לשמש

יי׳ שם פ״ד: יי׳ הושיעה שם כ׳: הושיעה שם כ״ח: נפשנו ל״ג: כי שם:
בטחנו הני״ת דגושה עמש״ל סי׳ כ״ט: הראנו שם פ״ה: קומה שם מ״ד: אנכי
שם פ״א: אשרי שם קמ״ד: ואני שם י״ג: אנחנו הנו״ן בפת״ח עמש״ל סי׳ נ״ו:
ולא אנחנו באל״ף כתיב וקרי בוא״ו. ולפי שאי׳ מכל להבדיל במבטא בין לא
באל״ף ובין לו בוא״ו כמ״ש החכם אבן עזרא בפ׳ משפטים לכן צריך לכוון על
ענין משמעות לו בוא״ו כי מאחנו לשון קריאה נופל על הכוונה והסרגם כתב
כי אם לבינה תקרא משלי ב׳: ושם למינו יקרא משלי כ״ז: לדקי

לשמש שם־אהל בהם: והוא כחתן יצא מחפתו ישיש
כגבור לרוץ ארח: מקצה השמים מוצאו ותקופתו על־
קצותם ואין נסתר מחמתו: תורת יי תמימה משיבת נפש
עדות יי נאמנה מחכימת פתי: פקודי יי ישרים משמחי־לב
מצות יי ברה מאירת עינים: יראת יי טהורה עומדת לעד
משפטי־יי אמת צדקו יחדו: הנחמדים מזהב ומפז רב
ומתוקים מדבש ונפת צופים: גם־עבדך נזהר בהם בשמרם
עקב רב: שגיאות מי־יבין מנסתרות נקני: גם מזדים
חשך עבדך אל־ימשלו־בי אז איתם ונקיתי מפשע רב:
יהיו לרצון אמרי־פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי:
לד לדוד בשנותו את־טעמו לפני אבימלך ויגרשהו
וילך: אברכה את־יי בכל־עת תמיד תהלתו
בפי: ביי תתהלל נפשי ישמעו ענוים וישמחו: גדלו ליי
אתי ונרוממה שמו יחדו: דרשתי את־יי וענני ומכל־
מגורותי הצילני: הביטו אליו ונהרו ופניהם אל־יחפרו: זה
עני קרא ויי שמע ומכל־צרותיו הושיעו: חנה מלאך־יי
סביב ליראיו ויחלצם: טעמו וראו כי־טוב יי אשרי הגבר
יחסה־בו: יראו את־יי קדשיו כי־אין מחסור ליראיו: כפירים
רשו ורעבו ודרשי יי לא־יחסרו כל־טוב: לכו־בנים שמעו־
לי יראת יי אלמדכם: מי־האיש החפץ חיים אהב ימים
לראות טוב: נצר לשונך מרע ושפתיך מדבר מרמה: סור
מרע ועשה־טוב בקש שלום ורדפהו: עיני יי אל־צדיקים
ואזניו אל־שועתם: פני יי בעשי רע להכרית מארץ זכרם:
צעקו ויי שמע ומכל־צרותם הצילם: קרוב יי לנשברי־לב

ואת

צדקו יחדו הלד"י במתג עמ"ש סי' כ"ח : חשך עבדך ו' חס' נכונו"ל נמסר בפ'
בהעלותך : וילך בפת"ח הלמ"ד : כל טוב הטי"ת בחול"ם דהא בערך טב
שמי י"ט מלאפו"ם בלבנה ולא מכי בהדריהו : ירבו היו"ד בשו"א
והחל"ף נחס : רבו מלרע : גבגרה

וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ׃ רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְיָ׃ שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה׃ תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק יֶאְשָׁמוּ׃ פּוֹדֶה יְיָ נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ׃

צ תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר וָדֹר׃ בְּטֶרֶם הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל׃ תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם׃ כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה׃ זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף׃ בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ׃ כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ׃ שַׁתָּה עֲוֺנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ׃ כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ־הֶגֶה׃ יְמֵי־שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם עָמָל וָאָוֶן כִּי־גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה׃ מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ עֶבְרָתֶךָ׃ לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב חָכְמָה׃ שׁוּבָה יְיָ עַד־מָתָי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ׃ שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ׃ שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה׃ יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם׃

וִיהִי נֹעַם יְיָ אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ׃

צא ישב

נסוגה מלעיל : תשב ד' קמצין ומלרע נמסר בפ' חיי שרה : ואשמורה בלילה הבי"ת דגושה עמש"ל סי' נ"ט וסי' ס"ב : כי כלינו בחטף הבי"ת דגושה עמש"ל סי' נ"ט וסי' ס"ב : שתה כתיב שתה קרי : מי יודע י' מל' נמסר בשמואל א' כ"ו עלומנו ליח וחס' : שמונים ו' מל' נמסר בפ' בראשית : הודע הדל"ת פתוחה בלא מתג : שובה ה' מלרע נמסר בפ' בהעלותך : פעלך הפ"א דגושה כמשפט הנעימה הסמוכה לאס"ף עמש"ל סי' נ"ט : ויהי ל"ב רפין נמסר בערך ה' : ולדורינו

צא ישב בסתר עליון בצל שדי יתלונן: אמר ליי מחסי
ומצודתי אלהי אבטח בו: כי הוא יצילך מפח
יקוש מדבר הוות: באברתו יסך לך ותחת כנפיו תחסה
צנה וסחרה אמתו: לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף
יומם: מדבר באפל יהלך מקטב ישוד צהרים: יפל מצדך
אלף ורבבה מימינך אליך לא יגש: רק בעיניך תביט
ושלמת רשעים תראה: כי אתה יי מחסי עליון שמת
מעונך: לא תאנה אליך רעה ונגע לא יקרב באהלך: כי
מלאכיו יצוה לך לשמרך בכל דרכיך: על כפים ישאונך
פן תגוף באבן רגלך: על שחל ופתן תדרך תרמס כפיר
ותנין: כי בי חשק ואפלטהו אשגבהו כי ידע שמי: יקראני
ואענהו עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו: ארך ימים
אשביעהו ואראהו בישועתי:

קלה הללויה הללו את שם יי הללו עבדי יי: שעומדים
בבית יי בחצרות בית אלהינו: הללויה
כי טוב יי זמרו לשמו כי נעים: כי יעקב בחר לו יה ישראל
לסגלתו: כי אני ידעתי כי גדול יי ואדנינו מכל אלהים:
כל אשר חפץ יי עשה בשמים ובארץ בימים וכל תהמות:
מעלה נשאים מקצה הארץ ברקים למטר עשה מוצא
רוח מאוצרותיו: שהכה בכורי מצרים מאדם עד בהמה:
שלח אתות ומפתים בתוככי מצרים בפרעה ובכל
עבדיו: שהכה גוים רבים והרג מלכים עצומים: לסיחון
מלך האמרי ולעוג מלך הבשן ולכל ממלכות כנען: ונתן
ארצם נחלה נחלה לישראל עמו: יי שמך לעולם יי זכרך
לדר ודר: כי ידין יי עמו ועל עבדיו יתנחם: עצבי הגוים כסף
וזהב

והודו עד כו' מפקין חלפין כמסר בתהלים קל"ו : למנצח

זָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם: פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא
יִרְאוּ: אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ אַף אֵין יֶשׁ־רוּחַ בְּפִיהֶם:
כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם: בֵּית יִשְׂרָאֵל בָּרְכוּ
אֶת־יְיָ בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְיָ: בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ אֶת־יְיָ יִרְאֵי
יְיָ בָּרְכוּ אֶת־יְיָ: בָּרוּךְ יְיָ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּ־יָהּ:

קלו הוֹדוּ לַיְיָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם־סוּף כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

לממשלת הראשון בסגול השי"ן ור"ל ת"ר י' והשני בס"ה השי"ן ונחול"ם הלמ"ד:
בים סוף הנו"ן דגושה עמש"ל סי' כ"ט: גחוה

וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

לג רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיְיָ לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה: הוֹדוּ לַייָ בְּכִנּוֹר בְּנֵבֶל עָשׂוֹר זַמְּרוּ־לוֹ: שִׁירוּ לוֹ שִׁיר חָדָשׁ הֵיטִיבוּ נַגֵּן בִּתְרוּעָה: כִּי יָשָׁר דְּבַר־יְיָ וְכָל־מַעֲשֵׂהוּ בֶּאֱמוּנָה: אֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט חֶסֶד יְיָ מָלְאָה הָאָרֶץ: בִּדְבַר יְיָ שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם: כֹּנֵס כַּנֵּד מֵי הַיָּם נֹתֵן בְּאוֹצָרוֹת תְּהוֹמוֹת: יִירְאוּ מֵיְיָ כָּל־הָאָרֶץ מִמֶּנּוּ יָגוּרוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: יְיָ הֵפִיר עֲצַת־גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: אַשְׁרֵי הַגּוֹי אֲשֶׁר־יְיָ אֱלֹהָיו הָעָם בָּחַר לְנַחֲלָה לוֹ: מִשָּׁמַיִם הִבִּיט יְיָ רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם: מִמְּכוֹן־שִׁבְתּוֹ הִשְׁגִּיחַ אֶל־כָּל־יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: הַיֹּצֵר יַחַד לִבָּם הַמֵּבִין אֶל־כָּל־מַעֲשֵׂיהֶם: אֵין הַמֶּלֶךְ נוֹשָׁע בְּרָב־חָיִל גִּבּוֹר לֹא־יִנָּצֵל בְּרָב־כֹּחַ: שֶׁקֶר הַסּוּס לִתְשׁוּעָה וּבְרֹב חֵילוֹ לֹא יְמַלֵּט: הִנֵּה עֵין יְיָ אֶל־יְרֵאָיו לַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: לְהַצִּיל מִמָּוֶת נַפְשָׁם וּלְחַיּוֹתָם בָּרָעָב: נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַייָ עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא: כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ: יְהִי־חַסְדְּךָ יְיָ עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ:

צב מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהֹדוֹת לַייָ וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת:

עלי

נאוה התל"ף נחה : כאוצרות ד' מל' דמלא כחסר דירמיה כ"א : תהומות ד' מל' דמל' : בטחנו הבי"ת דגושה פמג"ל סי' כ"ט :

פרקים

עלי־עשור ועלי־נבל עלי הגיון בכנור: כי שמחתני יי
בפעלך במעשי ידיך ארנן: מה־גדלו מעשיך יי מאד
עמקו מחשבתיך: איש־בער לא ידע וכסיל ולא־יבין את־
זאת: בפרח רשעים כמו עשב ויציצו כל־פעלי און
להשמדם עדי־עד: ואתה מרום לעלם יי: כי הנה איביך
יי כי־הנה איביך יאבדו יתפרדו כל־פעלי און: ותרם
כראים קרני בלתי בשמן רענן: ותבט עיני בשורי בקמים
עלי מרעים תשמענה אזני: צדיק כתמר יפרח כארז בלבנון
ישגה: שתולים בבית יי בחצרות אלהינו יפריחו: עוד ינובון
בשיבה דשנים ורעננים יהיו: להגיד כי־ישר יי צורי ולא־
עולתה בו:

יי מלך גאות לבש לבש יי עז התאזר אף־תכון תבל
בל־תמוט: נכון כסאך מאז מעולם אתה: נשאו
נהרות יי נשאו נהרות קולם ישאו נהרות דכים: מקלות
מים רבים אדירים משברי־ים אדיר במרום יי: עדתיך
נאמנו מאד לביתך נאוה־קדש יי לארך ימים:

יהי כבוד יי לעולם ישמח יי במעשיו: יהי שם יי מבורך
מעתה ועד־עולם: ממזרח־שמש עד־מבואו
מהלל שם יי: רם על־כל־גוים יי על השמים כבודו: יי
שמך לעולם יי זכרך לדר־ודר: יי בשמים הכין כסאו
ומלכותו בכל משלה: ישמחו השמים ותגל הארץ
ויאמרו בגוים יי מלך: יי מלך יי מלך יי ימלך לעולם
ועד: יי מלך עולם ועד אבדו גוים מארצו: יי הפיר עצת
גוים

כראים לית ומל׳ : עלתה כתיב עולתה קרי : נאוה הנו״ן נפת״ח
והאל״ף נח״פ : יהי כבוד תהלים ק״ד : יהי שם קי״ג : ממזרח שם : רם שם :
יי׳ שמך שם קל״ה : יי׳ בשמים ק״ג : ישמחו ד״ה א׳ י״ו : יי׳ ימלך שמות ט״ו :
יי׳ מלך תהלים י׳ . יי׳ הפיר תהלים ל״ג : רבות

גּוֹיִם הֵנִיא מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב־אִישׁ וַעֲצַת יְיָ הִיא תָקוּם: עֲצַת יְיָ לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי הוּא־צִוָּה וַיַּעֲמֹד: כִּי־בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ: כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְיָ עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא־יַעֲזֹב: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ:

יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְיָ אֱלֹהָיו:

קמה תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ אֲסַפְּרֶנָּה: זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: חַנּוּן וְרַחוּם יְיָ אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־חָסֶד: טוֹב־יְיָ לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: יוֹדוּךָ יְיָ כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: סוֹמֵךְ יְיָ לְכָל־הַנֹּפְלִים

זוקף

רבות משלי י"ט: עצת תהלים ל"ג: כי הוא שם: כי בחר שם קל"ב: אוה הה"א נמפיק עמש"ל סי' ס': כי יעקב תהלים קל"ח: כי לא שם צ"ד: והוא שם ע"ח: יי' הושיעה שם כ': אשרי שם פ"ד: יושבי ל"ר מל' כאשר בערך ישב: אשרי העם שם קמ"ד: ארוממך ג' ומל': אלוהי ב' מל' כמסר במזמור קל"ג: דור לדור ה' מל' בלשנא בכתובים: וגבורתיך ג' חס' ו' כמסר ריש פ' ואתחנן: וגדלותיך כתיב וגדולתך קרי: זכר הוי"ן בגלי"י עמש"ל סי' ס"א: וגדול כתיב וגדל קרי בח"ק מפני קירוב הטעמים: לבני האדם לית בספרא בה"א הידיעה: עלמים ג' חסר ו' בלשנא: דור ודר ג' בקיבוץ כן נמסר באומר מ"ט ופ"ט:

נותן

וזוקף לכל־הכפופים׃ עיני־כל אליך ישברו ואתה נותן
להם את־אכלם בעתו׃ פותח את־ידך ומשביע לכל־חי
רצון׃ צדיק יי בכל־דרכיו וחסיד בכל־מעשיו׃ קרוב יי לכל־
קראיו לכל אשר יקראהו באמת׃ רצון־יראיו יעשה ואת־
שועתם ישמע ויושיעם׃ שומר יי את־כל־אהביו ואת כל־
הרשעים ישמיד׃ תהלת יי ידבר־פי ויברך כל־בשר שם
קדשו לעולם ועד׃ ואנחנו נברך יה מעתה ועד־עולם
הללויה׃

קמו הללויה הללי נפשי את־יי׃ אהללה יי בחיי אזמרה
לאלהי בעודי׃ אל־תבטחו בנדיבים בבן
אדם שאין לו תשועה׃ תצא רוחו ישב לאדמתו ביום
ההוא אבדו עשתנתיו׃ אשרי שאל יעקב בעזרו שברו על־
יי אלהיו׃ עשה שמים וארץ את־הים ואת־כל־אשר־בם
השמר אמת לעולם׃ עשה משפט לעשוקים נתן לחם
לרעבים יי מתיר אסורים׃ יי פקח עורים יי זקף כפופים יי
אהב צדיקים׃ יי שמר את־גרים יתום ואלמנה יעודד ודרך
רשעים יעות׃ ימלך יי לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה׃
קמז הללו יה כי־טוב זמרה אלהינו כי־נעים נאוה
תהלה׃ בונה ירושלם יי נדחי ישראל יכנס׃
הרופא לשבורי לב ומחבש לעצבותם׃ מונה מספר
לכוכבים לכלם שמות יקרא׃ גדול אדונינו ורב־כח
לתבונתו אין מספר׃ מעודד ענוים יי משפיל רשעים עדי־
ארץ׃ ענו ליי בתודה זמרו לאלהינו בכנור׃ המכסה
שמים בעבים המכין לארץ מטר המצמיח הרים חציר׃

זורן ו' מל' כמסר בשמואל ח' י"ו : ותנחנו תהלים קי"ו : בנ"די כל לבנח מל'
במ"ב וי"ב כתיבין יעד חס' כמסר בפ' כח : בנדיבים הדי"ת דגושה עיין ל' סימן
ס"ב : עשתנתיו לית וחס' דפס' : עשה ו' בספרת נסגו"ל : צדיקים כל כתובים
מל' דמל' : בכנור הני"ת דגושה עמש"ל סי' כ"ט :

נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ: לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה: רוֹצֶה יי אֶת יְרֵאָיו אֶת הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ: שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַםִ אֶת יי הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן: כִּי חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ: הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ: הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אָרֶץ עַד מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ: הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר: מַשְׁלִיךְ קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד: יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ מָיִם: מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: לֹא עָשָׂה כֵן לְכָל גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ:

קמח הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת יְהֹוָה מִן הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים: הַלְלוּהוּ כָל מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל צְבָאָיו: הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר: הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהֹוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר: הַלְלוּ אֶת יְהֹוָה מִן הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל תְּהֹמוֹת: אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ: הֶהָרִים וְכָל גְּבָעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים: הַחַיָּה וְכָל בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: מַלְכֵי אֶרֶץ וְכָל לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל שֹׁפְטֵי אָרֶץ: בַּחוּרִים וְגַם בְּתוּלוֹת זְקֵנִים עִם נְעָרִים: יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהֹוָה כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל

עם

נותן ו' מל' נמסר במזמור קמ"ה: רוצה ב' מל': דברו כתיב דבריו קרי: כפתים כתב במכלול דף ק"ז שהכ"ף רפויה ע"פ המסורת ואם קבלה היא נקבל אך במסורת שבידנו לא נמצא ממנו דבר: מן השמים פת"ח באתנח: כל מלאכיו הכ"ף דגושה עמש"ל סי' פ"ב: צבאו כתיב צבאיו קרי: עשה ו' קמצין נמסר באסתר ג': הודו ה' בחול"ם הדלי"ת נמסר בירמי' כ"ב: וירם ד' נמסר בפ' חקת:

קרובו

עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ :

קמט הַלְלוּ יָהּ ׀ שִׁירוּ לַיְיָ שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים : יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ: כִּי־רוֹצֶה יְיָ בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה : יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם : רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם : לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים : לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל : לַעֲשׂוֹת בָּהֶם ׀ מִשְׁפָּט כָּתוּב הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ :

קנ הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ : הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ : הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר : הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב : הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה : כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ :

בָּרוּךְ יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן ׀ וְאָמֵן : בָּרוּךְ יְיָ ׀ מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָם הַלְלוּיָהּ : בָּרוּךְ ׀ יְיָ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ : וּבָרוּךְ ׀ שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כֹּל הָאָרֶץ אָמֵן ׀ וְאָמֵן :

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְיָ לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד־עוֹלָם :

לְךָ

קרבו ג' חס' נמסר בפ' כי תשא : במלכם הבי"ת דגושה עמס"ל סי' י' וסימן ס"ד : במחול הבי"ת דגושה עמס"ל סי' י' וסי' כ"ט וסי' ס"ד : רוצה ב' מל' נמסר במזמור קמ"ו : בגוים הבי"ת דגושה עמס"ל סי' ס"ה : בגבורתיו הבי"ת דגושה עמס"ל סי' ס"ב : כרב ז' וחס' נמסר במזמור ק"ו עמס"ל סי' ס"ו : גדלו הנימ"ל נקנו"ץ המורת ק"ח : בצלצלי שמע הבי"ת דגושה עמס"ל סי' ס"ב : כל ברוך תהלים פ"ט : ברוך שם קל"ה : ירושלים קמצין נמסר במזמור ע"ט : כל קריא כתיבין ירושלם וקריין ירושלים ביו"ד במ"ה כתיבין יו"ד נמסר בירמי' כ"ו : ובד"ה ב' רי"ש סי' ל"ו : ברוך וברוך תהלים ע"ב : ויברך ד"ה א' כ"ט :

והנכח

לְךָ יְיָ הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל
בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל
לְרֹאשׁ׃ וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ
כֹּחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל׃ וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים
אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ׃ אַתָּה הוּא יְיָ לְבַדֶּךָ
אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם הָאָרֶץ
וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־
כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים׃ אַתָּה הוּא יְיָ הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְׁמוֹ
אַבְרָהָם׃ וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת עִמּוֹ
הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק
אָתָּה׃ וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם
שָׁמַעְתָּ עַל־יַם־סוּף׃ וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל־
עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ
שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם
בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם
עַזִּים׃

וַיּוֹשַׁע יְיָ בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל
אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת הַיָּם׃ וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־
הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְיָ בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְיָ
וַיַּאֲמִינוּ בַּייָ וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ׃

אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַייָ
וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר׃ אָשִׁירָה לַייָ כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ

רמה

והגדלה ד' נכיר"י הכו"ן נמסר בשמואל ח' י"ו: אתה הוא נחמיה ט': את עשית פתיב את ז' קרי: גאה השני הגיה"ל דגושה והוא חד מי"ח דגשין בתר אהו"י בלא מבטל נמסר בדניאל ה' ועיין לקמן סי' ר"ב: יכסימו

רָמָה בַיָּם׃ עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ
אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ׃ יְיָ אִישׁ מִלְחָמָה יְיָ שְׁמוֹ׃ מַרְכְּבֹת
פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף׃
תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אָבֶן׃ יְמִינְךָ יְיָ נֶאְדָּרִי
בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְיָ תִּרְעַץ אוֹיֵב׃ וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ
תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ׃ וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם
נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד נֹזְלִים קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם׃ אָמַר אוֹיֵב
אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי
תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי׃ נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת
בְּמַיִם אַדִּירִים׃ מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְיָ מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ
נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא׃ נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ׃
נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ עַם־זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל־נְוֵה קָדְשֶׁךָ׃
שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת׃ אָז נִבְהֲלוּ
אַלּוּפֵי אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד נָמֹגוּ כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן׃
תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן עַד־
יַעֲבֹר עַמְּךָ יְיָ עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ׃ תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר
נַחֲלָתְךָ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְיָ מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ׃
יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃ כִּי לַייָ הַמְּלוּכָה
וּמוֹשֵׁל בַּגּוֹיִם׃ וְעָלוּ מוֹשִׁיעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר
עֵשָׂו וְהָיְתָה לַייָ הַמְּלוּכָה׃ וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־
הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃
וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ
אֶחָד׃

ישתבח

יכסימו הסמ"ך רפוי' והיתה ראויה להדגש כמשפט בנין הדגש והמ"ם בשור"ק
תמורת חול"ם לזווג האותיות : כעפרת הכ"ף קמוצה עמש"ל סי' ס"ו : באלם
הני"ת רפויה עמש"ל סי' ס"ח : ידמו כאבן הכ"ף דגושה בלא מתגל : כי ליי'
תהלים כ"ב : ועלו עובדיה : והיה זכריה י"ד :

ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש
בשמים ובארץ: כי לך נאה יי אלהינו ואלהי
אבותינו שיר ושבחה הלל וזמרה עוז וממשלה נצח גדלה
וגבורה תהלה ותפארת קדשה ומלכות ברכות והודאות
מעתה ועד עולם: ברוך אתה יי אל מלך גדול בתשבחות
אל ההודאות אדון הנפלאות הבוחר בשירי זמרה מלך
אל חי העולמים:

ברכו את יי המבורך:
ברוך יי המבורך לעולם ועד:
ברוך אתה יי אלהינו מלך
העולם יוצר אור
ובורא חשך עושה שלום
ובורא את הכל:
המאיר לארץ ולדרים
עליה ברחמים
ובטובו מחדש בכל יום
תמיד מעשה בראשית:
מה רבו מעשיך יי כלם
בחכמה עשית מלאת

קהל יתברך וישתבח ויתפאר
ויתרומם ויתנשא
שמו של מלך מלכי
המלכים הקדוש ברוך הוא
שהוא ראשון והוא אחרון
ומבלעדיו אין אלהים סלו
לרכב בערבות ביה שמו
ועלזו לפניו: ושמו מרומם
על כל ברכה ותהלה: ברוך
שם כבוד מלכותו לעולם
ועד: יהי שם יי מבורך
מעתה ועד עולם:

הארץ קנינך המלך המרומם לבדו מאז המשבח
והמפאר והמתנשא מימות עולם אלהי עולם ברחמיך
הרבים רחם עלינו אדון עזנו צור משגבנו מגן ישענו
משגב בעדנו: אל ברוך גדול דעה הכין ופעל זהרי חמה
טוב יצר כבוד לשמו מאורות נתן סביבות עזו פנות
צבאיו קדושים רוממי שדי תמיד מספרים כבוד אל

וקדשתו

שיר ושבחה הוא"ו בשו"ק והסי"ן בשו"א והני"ת בקמ"ץ עמש"ל סי' ע"ב : חי
העולמים החי"ת בציר"י עמש"ל סי' נ"ב : המשבח הני"ת בקמ"ץ עמש"ל סי' נ"ג :

וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל־שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל־
מְאוֹרֵי־אוֹר שֶׁעָשִׂיתָ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

תִּתְבָּרַךְ צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים יִשְׁתַּבַּח
שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ יוֹצֵר מְשָׁרְתִים וַאֲשֶׁר
מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד
בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם: כֻּלָּם אֲהוּבִים כֻּלָּם
בְּרוּרִים כֻּלָּם גִּבּוֹרִים וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן
קוֹנֵיהֶם וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה
וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים: וּמְפָאֲרִים וּמַעֲרִיצִים
וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים: אֶת שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר
וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא: וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עוֹל מַלְכוּת
שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה: וְנוֹתְנִים רְשׁוּת זֶה לָזֶה: לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם
בְּנַחַת רוּחַ בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה קְדֻשָּׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד
עוֹנִים וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה: קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאוֹת
מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ

וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת
שְׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

כשאומרים אופן אומרים זה:

וְהַחַיּוֹת יְשׁוֹרֵרוּ וּכְרֻבִים יְפָאֵרוּ וּשְׂרָפִים יָרֹנּוּ וְאֶרְאֶלִּים
יְבָרֵכוּ פְּנֵי כָל־חַיָּה וְאוֹפָן וּכְרוּב לְעֻמַּת שְׂרָפִים
לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:
בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְיָ מִמְּקוֹמוֹ:

לָאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם: זְמִירוֹת
יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ כִּי הוּא לְבַדּוֹ פּוֹעֵל
גבורות

תִּתְבָּרַךְ הרי"ש בציר"י עמש"ל סי' ע"ג: לאל ברוך הלמ"ד קמוצה עמש"ל
סי' ע"ד: למלך הלמ"ד בפת"ח עמש"ל סי' ע"ב: עשה

גְּבוּרוֹת עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בַּעַל מִלְחָמוֹת זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא תְהִלּוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: אוֹר חָדָשׁ עַל־צִיּוֹן תָּאִיר וְנִזְכֶּה כֻלָּנוּ מְהֵרָה לְאוֹרוֹ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבָה רַבָּה אֲהַבְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ: אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן הַמְרַחֵם רַחֵם עָלֵינוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל לִשְׁמוֹעַ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה שְׁמֶךָ וְלֹא נֵבוֹשׁ לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ: וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וְתוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל־עַם וְלָשׁוֹן וְקֵרַבְתָּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל סֶלָה בֶּאֱמֶת לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ בְּאַהֲבָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְיָ אֱלֹהֵינוּ יְיָ אֶחָד: בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וְאָהַבְתָּ אֵת יְיָ אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר

אנכי

עושה חדשות השי"ן בשבא"ל עמש"ל סי' ע"ו : כן תחננו כו"ן הראשונה דגושה עמש"ל תלמוד סי' ע"ז : האי"ו דגושה עמש"ל סי' ע"ח : בתורתך הבי"ת דגושה וכן בי"ת של מלכותיך היא דגושה עמש"ל סי' ע"ט : בטחנו הבי"ת תנועה והטי"ת קמוצה בעמש"ל סי' פ' : פועל ישועות חטף הלמ"ד קטנה עמש"ל סי' פ"א :

וקמרתס

אנכי מצוך היום על-לבבך: ושננתם לבניך ודברת בם
בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך:
וקשרתם לאות על-ידך והיו לטטפת בין עיניך: וכתבתם
על-מזזות ביתך ובשעריך:

והיה אם-שמע תשמעו אל-מצותי אשר אנכי מצוה
אתכם היום לאהבה את-יי אלהיכם ולעבדו בכל-
לבבכם ובכל-נפשכם: ונתתי מטר-ארצכם בעתו יורה
ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך: ונתתי עשב
בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת: השמרו לכם פן יפתה
לבבכם וסרתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם
להם: וחרה אף-יי בכם ועצר את-השמים ולא יהיה מטר
והאדמה לא תתן את-יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ
הטבה אשר יי נתן לכם: ושמתם את-דברי אלה על-
לבבכם ועל-נפשכם וקשרתם אתם לאות על-ידכם והיו
לטוטפת בין עיניכם: ולמדתם אתם את-בניכם לדבר בם
בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך:
וכתבתם על-מזוזות ביתך ובשעריך:

למען ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יי
לאבתיכם לתת להם כימי השמים על-הארץ:

ויאמר יי אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל ואמרת
אלהם ועשו להם ציצת על-כנפי בגדיהם לדרתם
ונתנו על-ציצת הכנף פתיל תכלת: והיה לכם לציצת
וראיתם אתו וזכרתם את-כל-מצות יי ועשיתם אתם ולא

תתורו

וקשרתם חד מן ט' יחידאין דמטעין תָּם בסוף תיבה ונמסר במערכת תום המ"ס אבל וקשרתם דכת' והיה אם שמוע הוא תָּם כנז"ל : לטטפת קדמאה חס' דתס' ותנייתא לטוטפת כתיב : מזזת קדמאה חסר ו' קדמאה : ועי' ר"ע ור"ח נדפס נרתם הוי"ן השנית שלא כדין שהרי נמסר עליו במסורת : השמרו הסי"ן נמתג מה שנשמט ע"י ר"ע ור"ח : מנהריו חיים הח"ס בספ"ח עמג"ל סי' פ"נ :

תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר־אתם זונים אחריהם: למען תזכרו ועשיתם את־כל־מצותי והייתם קדושים לאלהיכם: אני יי אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יי אלהיכם:

אמת ויציב ונכון וקים וישר ונאמן ואהוב וחביב ונחמד ונעים ונורא ואדיר ומתקן ומקבל וטוב ויפה הדבר הזה עלינו לעולם ועד: אמת אלהי עולם מלכנו צור יעקב מגן ישענו לדור ודור הוא קים ושמו קים וכסאו נכון ומלכותו ואמונתו לעד קימת ודבריו חיים וקימים נאמנים ונחמדים לעד ולעולמי עולמים על אבותינו ועלינו על בנינו ועל דורותינו ועל כל־דורות זרע ישראל עבדיך: על הראשונים ועל האחרונים דבר טוב וקים לעולם ועד: אמת ואמונה חוק ולא יעבור אמת שאתה

כשאומרים זולת אומרים זה:

אמת ויציב ונכון וקים וישר ונאמן וטוב ויפה הדבר הזה על־אבותינו ועלינו ועל־בנינו ועל דורותינו ועל כל־דורות זרע ישראל עבדיך: על הראשונים ועל האחרונים חק ולא יעבור: אמת שאתה הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד: אתה הוא מלכנו מלך אבותינו אתה: למען שמך מהר לגאלנו כאשר גאלת את־אבותינו: אמת מעולם שמך הגדול עלינו נקרא באהבה אין אלהים זולתך:

הוא יי אלהינו ואלהי אבותינו מלכנו מלך אבתינו גואלנו גואל אבותינו יוצרנו צור ישעתינו פודנו ומצילנו מעולם שמך אין אלהים זולתך:

עזרת אבותינו אתה הוא מעולם מגן ומושיע לבניהם אחריהם בכל־דור ודור: ברום עולם מושבך

כאשר נאם כנ״ליכי לח מכתבו בפ״ל המקר׳ שתשמש הכ״ף על לשון עבר ועתיד: ואתרו הע״ס קמוצה עמש״ל סי׳ פ״ד:

ומשפטיך וצדקתך עד אפסי ארץ : אשרי איש שישמע
למצותיך ותורתך ודברך ישים על לבו : אמת אתה הוא
אדון לעמך ומלך גבור לריב ריבם : אמת אתה הוא ראשון
ואתה הוא אחרון ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע
ממצרים גאלתנו יי אלהינו ומבית עבדים פדיתנו : כל
בכוריהם הרגת ובכורך גאלת וים סוף בקעת וזדים טבעת
וידידים העברת ויכסו מים צריהם אחד מהם לא נותר :
על זאת שבחו אהובים ורוממו אל ונתנו ידידים זמירות
שירות ותשבחות ברכות והודאות למלך אל חי וקים :
רם ונשא גדול ונורא משפיל גאים ומגביה שפלים
מוציא אסירים ופודה ענוים ועוזר דלים
ועונה לעמו בעת שועם אליו : תהלות לאל עליון ברוך הוא
ומבורך משה ובני ישראל לך ענו שירה בשמחה רבה
ואמרו כלם : מי כמכה באלים יי מי כמכה נאדר בקדש
נורא תהלת עשה פלא :

שירה חדשה שבחו גאולים לשמך על שפת הים יחד
כלם הודו והמליכו ואמרו : יי ימלך לעלם ועד :
צור ישראל קומה בעזרת ישראל ופדה כנאמך יהודה וישראל :
גואלנו יי צבאות שמו קדוש ישראל :
ברוך אתה יי גאל ישראל :

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי
יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל
עליון גומל חסדים טובים וקנה הכל וזוכר חסדי אבות ומביא
גואל לבני בניהם למען שמו באהבה : סלך

פלא׳׳ : בעזרת ישרא׳ הבי״ת דגוש עמש״ל סי׳ פ״ה : נאמן ישפי״מ : אדני ת׳ זאי כ״ח :
וקנה הכל הכו״ן נ״ליר״י ובמסורת כל קונה בשתי נקודות עיין במכלול דף
קכ״ב : זכרנו לחיים הלמ״ד בפת״ח עמש״ל סימ׳ פ״ו : מחיה מתים
היו״ד בשו״א עמש״ל סי׳ פ״ו : ומי דומה לך הלמ״ד דגושה עמש״ל סי׳ ס״ט :

מלך עוזר ומושיע ומגן ברוך   בעשרת ימי תשובה אומרים זה
אתה יי מגן אברהם : זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים
אתה גבור לעולם יי מחיה   וכתבנו בספר החיים
מתים אתה רב להושיע :   למענך אלהים חיים :
בחורף משיב הרוח ומוריד הגשם : מכלכל חיים בחסד
מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים
ומתיר אסורים ומקיים אמונתו לישני עפר מי כמוך בעל
גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה
ונאמן אתה להחיות מתים : מי כמוך אב הרחמים זוכר
ברוך אתה יי מחיה המתים : יצוריו לחיים ברחמים :
נקדש את שמך בעולם כשם שמקדישים אותו בשמי
מרום ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר
קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו :
לעמתם ברוך יאמרו : ברוך כבוד יי ממקומו : ובדברי קדשך
כתוב לאמר : ימלך יי לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה :
לדור ודור נגיד גדלך ולנצח נצחים קדשתך נקדיש
ושבחך אלהינו מפינו לא ימוש לעולם ועד כי אל מלך גדול
וקדוש אתה : ברוך אתה יי האל הקדוש : המלך הקדוש :
אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל יום יהללוך סלה
ברוך אתה יי האל הקדוש : המלך הקדוש :
אתה חונן לאדם דעת ומלמד לאנוש בינה   למ"ש
אתה חוננתנו למדע תורתך ותלמדנו לעשות חקי
רצונך ותבדל יי אלהינו בין קדש לחול בין אור
לחשך בין ישראל לעמים בין יום השביעי לששת ימי
המעשה אבינו מלכנו החל עלינו הימים הבאים לקראתנו
לשלום חשוכים מכל חטא ומנוקים מכל עון ומדבקים
ביראתך :   ותננו

על יד נביאך בסגו"ל הס"ף עמס"ל סי' נ': גדול וקדוש אתה בקמ"ץ הס"ף עמס"ל סי' נ"ח • לחרס בקמ"ץ בלמ"ד עמס"ל סי' נ"ב: לעשות חקי רצונך מל"ל

וְחָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ דֵּעָה בִּינָה וְהַשְׂכֵּל: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חוֹנֵן הַדָּעַת
הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְהַחֲזִירֵנוּ
בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה :
סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ כִּי
מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ :
רְאֵה בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי
גוֹאֵל חָזָק אָתָּה · בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ גוֹאֵל יִשְׂרָאֵל :
רְפָאֵנוּ יְיָ וְנֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה :
וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־מַכּוֹתֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ
רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :
בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל־מִינֵי
תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה וְתֵן בקיץ בְּרָכָה בחורף טַל וּמָטָר לִבְרָכָה
עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים
הַטּוֹבוֹת : בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים :
תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ
וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת־הָאָרֶץ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :
הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה וְהָסֵר מִמֶּנּוּ
יָגוֹן וַאֲנָחָה וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְיָ לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים
וְצַדְּקֵנוּ בְּמִשְׁפָּט בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט :
הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט : ולמלשינים

עמש"ל סי' נ"ג : והגדל יי' אלהינו כנ"ל עמש"ל סי' נ"ד : בתשובה שלמה הבי"ת
דגושה עמש"ל סי' נ"ה : מחל לנו החי"ת נק"ח מפני קירוב הטעמים כי היא
בתחלת תול"ס כי כן נאמר בלשון עתיד ימחול ותסלח בחול"ס · וידענו שאין
הבדל בין הבנוי לעתיד רק בהויות אית"ן שבראש העתיד : ואת כל מיני
תבואת לטוב' הא' ק בציר"י · כי משפט הלשון כאשר תבאנה אחרי מלת ואת כל
שתי מלות ראשונות ואחריהן עוד מלה אחת שיש לה שייכות אל המאמר ההוא
אזי תהיה מלת ואת בציר"י : גליותינו הנו"ן בשו"א עמש"ל סי' נ"ו : וצדקנו
במשפט הבי"ת דגושה עמש"ל סי' נ"ז : באמת הבי"ת דגושה עמש"ל סי' נ"ח :
בטחנו הטי"ת קמוצה עמש"ל סי' נ"ט : ברחמים תשוב הבי"ת בדגש עמש"ל סי'
ק' :

וְלַמַּלְשִׁינִים אַל־תְּהִי תִקְוָה וְכָל־עוֹשֵׂי רִשְׁעָה כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ וְכָל־סַמִּיהַמְּהַ יִכָּרֵתוּ וְהַזֵּדִים מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים :

עַל הַצַּדִּיקִים וְעַל הַחֲסִידִים וְעַל זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית־יִשְׂרָאֵל וְעַל פְּלֵיטַת סוֹפְרֵיהֶם וְעַל גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם לְעוֹלָם וְלֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָטָחְנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים :

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם וְכִסֵּא דָוִד מְהֵרָה לְתוֹכָהּ תָּכִין :

נַחֵם יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֶת אֲבֵלֵי צִיּוֹן וְאֶת אֲבֵלֵי יְרוּשָׁלַיִם וְאֶת־הָעִיר הָאֲבֵלָה וְהַחֲרֵבָה וְהַבְּזוּיָה וְהַשּׁוֹמֵמָה הָאֲבֵלָה מִבְּלִי בָנֶיהָ וְהַחֲרֵבָה מִמְּעוֹנוֹתֶיהָ וְהַבְּזוּיָה מִכְּבוֹדָהּ וְהַשּׁוֹמֵמָה מֵאֵין יוֹשֵׁב וְהִיא יוֹשֶׁבֶת וְרֹאשָׁהּ חָפוּי כְּאִשָּׁה עֲקָרָה שֶׁלֹּא יָלָדָה וַיְבַלְּעוּהָ לִגְיוֹנוֹת וַיִּרָשׁוּהָ עוֹבְדֵי פְסִילִים וַיָּטִילוּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לֶחָרֶב וַיַּהַרְגוּ בְזָדוֹן חֲסִידֵי עֶלְיוֹן עַל־כֵּן צִיּוֹן בְּמַר תִּבְכֶּה וִירוּשָׁלַיִם תִּתֵּן קוֹלָהּ לִבִּי לִבִּי עַל חַלְלֵיהֶם מֵעַי מֵעַי עַל־חַלְלֵיהֶם כִּי אַתָּה יְיָ בָּאֵשׁ הִצַּתָּהּ וּבָאֵשׁ אַתָּה עָתִיד לִבְנוֹתָהּ כָּאָמוּר וַאֲנִי אֶהְיֶה־לָּהּ נְאֻם־יְיָ חוֹמַת אֵשׁ סָבִיב וּלְכָבוֹד אֶהְיֶה בְתוֹכָהּ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְנַחֵם צִיּוֹן וּבוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם : .

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם :

אֶת־צֶמַח דָּוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה תַצְמִיחַ וְקַרְנוֹ תָּרוּם בִּישׁוּעָתֶךָ כִּי לִישׁוּעָתְךָ קִוִּינוּ כָּל־הַיּוֹם בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מַצְמִיחַ קֶרֶן יְשׁוּעָה

שמע

ק׳: מכבודה הה״א נמפיק עמש״ל סי׳ ק״ב: מרום הת״ו דגושה עמש״ל סי׳ ק״ג:
והחנונים חתף הלמ״ד קמוצה עמש״ל סי׳ ק״ד: נעת-גרה הבי״ת דגושה עמש״ל

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים
וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת וְתַחֲנוּנִים
אָתָּה ׃ וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל־תְּשִׁיבֵנוּ ׃

עֲנֵנוּ יְיָ עֲנֵנוּ בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנַחְנוּ אַ־
תֵּפֶן אֶל־רִשְׁעֵנוּ וְאַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ וְאַל־תִּתְעַלַּם
מִתְּחִנָּתֵנוּ הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ יְהִי נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנוּ
טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ עֲנֵנוּ כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי
אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע ׃ כִּי אַתָּה יְיָ הָעוֹנֶה בְּעֵת
צָרָה פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הָעוֹנֶה
בְּעֵת צָרָה ׃

אָנָּא יְיָ חָטָאתִי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ ׃ הוֹצֵאתִי זֶרַע לְבַטָּלָה ׃
הִרְהַרְתִּי הִרְהוּרִים רָעִים ׃ זִלְזַלְתִּי הוֹרִים וּמוֹרִים ׃
בָּגַדְתִּי בְּאֵשֶׁת נְעוּרִים ׃ רָאִיתִי בִּמְקוֹמוֹת שֶׁאֵין רָאוּי לִרְ זוֹת ׃
זִלְזַלְתִּי לְהִתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן עֲשָׂרָה ׃ הָיִיתִי פָּרוּץ בַּנְּדָרִים
נִשְׁבַּעְתִּי וְלֹא קִיַּמְתִּי ׃ אָנָּא אָב הָרַחֲמִים הִנְנִי קוֹרֵעַ אֶת־
לְבָבִי בְּאַנְחָתִי לְפָנֶיךָ ׃ וּבְמִסְתָּרִים תִּבְכֶּה נַפְשִׁי ׃ וּמְבַקֵּשׁ
אֲנִי רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ כְּעָנִי בַּפֶּתַח לְעָזְרֵנִי ׃ אָנָּא סְלַח־נָא
מְחַל־נָא כַּפֶּר־נָא לַחֲטָאִים לַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים שֶׁחָטָאתִי
שֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי ׃ אֶת הַגְּלוּיִים לִי וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִים לִי
עַל כֻּלָּם אֲנִי מְבַקֵּשׁ סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה מִלְּפָנֶיךָ ׃ כִּי אֵל
מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ אָתָּה ׃ וְאַל תְּדִינֵנִי כְּמִפְעָלַי ׃ וְאַל תַּעֲשֶׂה־
לִּי כְּמַעֲשַׂי ׃ כִּי חוֹטֵא וּפוֹשֵׁעַ אָנִי ׃ כִּי יֵצֶר לֵב הָאָדָם רַע
מִנְּעֻרָיו ׃ וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־
חֶסֶד וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב־הוּא ׃ וְהִתְנַהֵג עִמִּי בַּחֲסָדֶיךָ
הַטּוֹבִים וּבְרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים לָתֵת מְזוֹנוֹתַי בְּרֶוַח וְלֹא בְדֹחַק ׃
בְּכָבוֹד וְלֹא בְּבִזּוּי ׃ בְּהֶתֵּר וְלֹא בְאִסּוּר ׃ בְּנַחַת וְלֹא בְצַעַר ׃
מִתַּחַת יָדְךָ הַמְּלֵאָה הַקְּדוֹשָׁה וְהָרְחָבָה ׃ וְלֹא עַל־יְדֵי

מַתְּנַת בָּשָׂר וָדָם: הוֹרֵנִי וְלַמְּדֵנִי אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אֵלֶךְ־בָּהּ׃ וְאֶת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה׃ וְאֶזְכֶּה לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם׃

כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה׃

רְצֵה יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וּבִתְפִלָּתָם וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל: וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ׃ לראש חודש

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן דָּוִד עַבְדֶּךָ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה׃ בחול מועד

חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה זָכְרֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה׃ וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה׃ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים׃ וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה׃

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן׃

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל והקדוש

סי' ק"ה: והושיענו בו לחיים הלמ"ד בפת"ח עמש"ל סי' ק"ו: שמסורים בידך בדל"ת בסגו"ל עמש"ל סי' ק"ז: ועל נשמותינו הפקודות לך כנ"ל עמש"ל סימן ק"ח: במודים דרבנן ולעשות רצונך בסגו"ל הנו"ן עמש"ל סי' ק"ט: ועל

בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת
לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל יוֹם עִמָּנוּ
וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ
שֶׁבְּכָל עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם
הַטּוֹב כִּי לֹא כָלוּ רַחֲמֶיךָ
וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא תַמּוּ חֲסָדֶיךָ
מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ
וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּינוּ וּתְקַיְּמֵנוּ
וְתֶאֱסוֹף גָּלִיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת
קָדְשֶׁךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת
רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם
עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ בָּרוּךְ
אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל
הַמִּלְחָמוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

לחנוכה

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן יוֹחָנָן כֹּהֵן
גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו
כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה
עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם
תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם עַל חֻקֵּי
רְצוֹנֶךָ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם רַבְתָּ
אֶת רִיבָם דַּנְתָּ אֶת דִּינָם
נָקַמְתָּ אֶת נִקְמָתָם מָסַרְתָּ
גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים וְרַבִּים
בְּיַד מְעַטִּים וּטְמֵאִים בְּיַד
טְהוֹרִים וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים
וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ
בְּעוֹלָמֶךָ

לפורים

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן
הַבִּירָה כְּשֶׁעָמַד הָמָן
הָרָשָׁע בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרוֹג
וּלְאַבֵּד אֶת כָּל הַיְּהוּדִים
מִנַּעַר וְעַד זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם
אֶחָד בִּשְׁלוֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ
שְׁנֵים עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר
וּשְׁלָלָם לָבוֹז: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ
הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת עֲצָתוֹ
וְקִלְקַלְתָּ אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ
וַהֲשֵׁבוֹתָ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְתָלוּ
אוֹתוֹ וְאֶת בָּנָיו עַל הָעֵץ:

הנסים כנ״ל עמש״ל סי׳ ק״י: ועל הפרקן הפ״ח נק״ח עמש״ל סי׳ קי״ח: על המלחמות כנ״ל עמש״ל סי׳ קי״ב: בזמן הזה הני״ת נפת״ח והוי״ן דגושה עמש״ל סי׳ קי״ג: כהן הגדול חשמני כנ״ל והמ״ס והנו״ן נפתח עמש״ל סי׳ קי״ד: להעבירם על חקי רצונך כנ״ל עמש״ל סי׳ קט״ו: ברחמיך הני״ם דגושה עמש״ל סי׳ קי״ו:

בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל ׃

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד ׃

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ ׃

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ אֶת־שִׁמְךָ בֶּאֱמֶת הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת ׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר ׃ יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ ׃ יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ ׃ יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם ׃

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ ׃

בְּסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ עֹשֵׂה הַשָּׁלוֹם ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם ׃

שלום

סי' ק"ו ׃ בְּעוֹלָמֶךָ הבי"ת בשו"א עמש"ל בסי' ס"ל ׃ תשועה גדולה התי"ו דגושה עמש"ל סי' ק"ז ׃ ופרקן הפ"א נק"ח עמש"ל סי' קי"ח ׃ שמנת ימי חנכה כנ"ל עמש"ל סי' קי"ט ׃ כשעמד המן הרשע כנ"ל עמש"ל סימן ק"ד ׃ להשמיד חסתר נ' ׃ לחדש הלמ"ד בשו"א עמש"ל סי' קכ"ח ׃ והשבות גמולו ברקשו כנ"ל עמש"ל סי' קכ"ב ׃ יתברך ויתרומם הרי"ש והמ"ם בציר"י עמש"ל סי' קכ"ג ׃ בחמת הבי"ת דגושה עמש"ל סי' קכ"ד ׃ בברכה הבי"ת דגושה עמש"ל סי' קכ"ה ׃ יברכך במדבר ו' ׃ ברכנו הבי"ת במתג מה שכתבנו ע"י

שָׁלוֹם רָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תָּשִׂים לְעוֹלָם כִּי אַתָּה הוּא
מֶלֶךְ אָדוֹן לְכָל־הַשָּׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: בספר בָּרוּךְ
אַתָּה יְיָ הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:
אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי
תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ
תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל־הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם
וְקַלְקֵל מַחְשַׁבְתָּם עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה
לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ
הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ
יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם
עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:
יְהִי רָצוֹן לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית
הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

קודם קבלת התענית אומרים זה לפני יהי לרצון:

רִבּוֹן כָּל־הָעוֹלָמִים הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ בְּתַעֲנִית נְדָבָה לְמָחָר
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתְּקַבְּלֵנִי
בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן: וְתָבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתִי וְתַעֲנֶה עֲתִירָתִי
וְתִרְפָּאֵנִי בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה:

לאחר התענית במנחה אומרים זה לפני יהיו לרצון:

רִבּוֹן כָּל־הָעוֹלָמִים גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ
קַיָּם אָדָם חוֹטֵא וּמַקְרִיב קָרְבָּן וְאֵין מַקְרִיבִין מִמֶּנּוּ אֶלָּא
חלבו

ר"ע ור"ח: בשלומך הבי"ת דגושה עמש"ל סי' קכ"ו: כעפר הכ"ף דגושה עמש"ל סי' קכ"ו: בתורתך הבי"ת דגושה עמש"ל סי' קכ"ח: תרדוף הרי"ו דגושה עמש"ל סי' קכ"ח: וכל החושבים הכ"ף בחול"ם עמש"ל סי' קכ"ט: למען תהלים ס' וק"ח: יחלצון היו"ד בציר"י עמש"ל סי' ק"ל: יהיו לרצון תהלים י"ט: עשה שלום השי"ן בסגו"ל עמש"ל ס' קל"ח: בתורתך הבי"ת דגושה עמש"ל סי' קל"ב: תפלתי התי"ו דגושה עמש"ל סי' קל"ב: בתעניתנו הבי"ת דגושה עמש"ל

חלבו ודמו ׳ ואתה ברחמיך הרבים מכפר ועתה בעונותינו חרב בית המקדש ואין לנו מקדש ולא כהן שיכפר בעדנו: לכן יהי רצון מלפניך שיהא מעוט חלבי ודמי הנמעט היום כחלב מונח על־גבי המזבח לפניך ותרצני: יהיו לרצון

בעשרת ימי תשובה כמנהג פולין

אבינו מלכנו חטאנו לפניך:
אבינו מלכנו אין לנו מלך אלא אתה:
אבינו מלכנו עשה עמנו למען שמך:
אבינו מלכנו חדש עלינו שנה טובה:
אבינו מלכנו בטל מעלינו כל־גזירות קשות:
אבינו מלכנו בטל מחשבות שונאינו:
אבינו מלכנו הפר עצת אויבינו:
אבינו מלכנו כלה כל־צר ומשטין מעלינו:
אבינו מלכנו סתום פי מסטינינו ומקטרגנו:
אבינו מלכנו כלה דבר וחרב ורעב ושבי ומשחית מבני בריתך:
אבינו מלכנו מנע מגפה מנחלתך:
אבינו מלכנו סלח ומחול לכל־עונותינו:
אבינו מלכנו מחה והעבר פשעינו מנגד עיניך:
אבינו מלכנו מחוק ברחמיך הרבים כל־שטרי חובותינו:
אבינו מלכנו החזירנו בתשובה שלמה לפניך:
אבינו מלכנו שלח רפואה שלמה לחולי עמך:
אבינו מלכנו קרע רוע גזר דינינו:
אבינו מלכנו זכרנו בזכרון טוב לפניך:

אבינו

פתח"ל סי' קל"ג : הנמעט היום כצ"ל ולא שנתמעט כי בנין נתפעל לא נמצא בלשון עברי : כלה כל צר הצרי בפת"ח עמש"ל סי' קל"ד : סתום פי מסטיננו כצ"ל עמש"ל סי' קל"ה : זכרנו בזכרון טוב הכ"ף בקמ"ץ ודגש עמש"ל סימן קל"ו : זכור כי עפר אנחנו הכ"ף בשור"ק עמש"ל סימן קל"ז :

סעת

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאוּלָה וִישׁוּעָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר זְכִיּוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַלֵּא אֲסָמֵינוּ שָׂבָע:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זְכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נָא אַל תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ תְּהֵא הַשָּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעֵת רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חֲמוֹל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפֵּנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל־יִחוּדֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נְקוֹם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:
א״מ עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

בעשרת

בעשרת ימי תשובה כמנהג אשכנז

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה כָּל צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ:
אָמֵן כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְלַח וּמְחוֹל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קְרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל-שִׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זְכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר זְכֻיּוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר מְחִילָה וּסְלִיחָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ

אבינו מלכנו קבל ברחמים וברצון את תפלתנו :

אבינו מלכנו נא אל תשיבנו ריקם מלפניך :

אבינו מלכנו עשה למען הרוגים על שם קדשך :

אבינו מלכנו עשה למען טבוחים על יחודך :

אבינו מלכנו עשה למען באו באש ובמים על קדוש שמך :

אבינו מלכנו נקום לעינינו נקמת דם עבדיך השפוך :

אבינו מלכנו עשה למענך אם לא למעננו :

אבינו מלכנו עשה למענך והושיענו :

אבינו מלכנו עשה למען רחמיך הרבים :

אבינו מלכנו עשה למען שמך הגדול הגבור והנורא שנקרא עלינו :

אבינו מלכנו חננו ועננו כי אין בנו מעשים עשה עמנו צדקה וחסד והושיענו :

והוא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו: אתה יי לא תכלא רחמיך ממנו חסדך ואמתך תמיד יצרונו: הושיענו יי אלהינו וקבצנו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך: אם עונות תשמר יה יי מי יעמד: כי עמך הסליחה למען תורא: לא כחטאינו תעשה לנו ולא כעונותינו תגמול עלינו: אם עונינו ענו בנו יי עשה למען שמך: זכר רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה: יעננו יי ביום צרה ישגבנו שם אלהי יעקב: יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו: אבינו מלכנו חננו ועננו כי אין בנו מעשים צדקה עשה עמנו למען שמך: אדוננו אלהינו שמע קול תחנוננו וזכר לנו את ברית אבותינו

שעת רחמים חסר נון בשוא והעין בפתח עמש"ל סי' קל"ח : עשה למען באו באש ובמים. כנ"ל עמש"ל סי' קל"ט : והוא רחום תהלים ע"ח : אתה שם מ' ובשתבח ללשון רבים : הושיענו תהלים ק"ו : אם עונות שם ק"ל : לא כחטאינו שם ק"ג ובשתנה מלשון עבר ללשון בקשה : אם עונינו ירמי' י"ד : כי

עמך

אבותינו והושיענו למען שמך: ועתה אדני אלהינו אשר
הוצאת את עמך מארץ מצרים ביד חזקה ותעש לך שם
כיום הזה חטאנו רשענו: אדני ככל צדקותיך ישב נא אפך
וחמתך מעירך ירושלים הר קדשך כי בחטאינו ובעונות
אבתינו ירושלים ועמך לחרפה לכל סביבתינו: ועתה
שמע אלהינו אל תפלת עבדך ואל תחנוניו והאר פניך
על מקדשך השמם למען אדני:

הטה אלהי אזנך ושמע פקח עיניך וראה שממתינו
והעיר אשר נקרא שמך עליה כי לא על צדקתינו
אנחנו מפילים תחנונינו לפניך כי על רחמיך הרבים: אדני
שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר למענך
אלהי כי שמך נקרא על עירך ועל עמך: אבינו אב הרחמן
הראנו אות לטובה וקבץ נפוצותינו מארבע כנפות הארץ
יכירו וידעו כל הגוים כי אתה יי אלהינו: ועתה יי אבינו אתה
אנחנו החמר ואתה יוצרנו ומעשה ידך כלנו: הושיענו
למען שמך צורנו מלכנו וגואלנו: חוסה יי על עמך ואל
תתן נחלתך לחרפה למשל בם גוים למה יאמרו בעמים
איה אלהיהם: ידענו כי חטאנו ואין מי יעמוד בעדנו שמך
הגדול יעמד לנו בעת צרה: ידענו כי אין בנו מעשים צדקה
עשה עמנו למען שמך: כרחם אב על בנים כן תרחם יי
עלינו והושיענו למען שמך: חמול על עמך רחם על
נחלתך חוסה נא כרוב רחמיך חננו ועננו כי לך יי הצדקה
עשה נפלאות בכל עת: הבט

עמך סט: זכר תהלים כ"ה והכ"ף בחול"ס עמש"ל סי' כ"ה : יעננו תהלים ף'
ונסתנה ילשון נוכח לרבים מדברים: ועתה דניאל ט' : ועתה ישעיה ס"ד:
חוסה יואל ב' : עשה נפלאות הס"ן בסנו"ל עמש"ל סי' ק"מ: לעריח בין
הבתרים הלמ"ד בחיר"ק עמש"ל סי' קמ"ח: זכר רחמיך הכ"ף בחול"ס עמש"ל
סי' כ"ה: והאר פניך בנו הני"ת דגושה עמש"ל סי' קמ"ב: מלכנו חתה החל"ף
בקמ"ץ עמש"ל סי' קמ"ג: ברחמיך הרבים הני"ת דגושה עמש"ל סי' קמ"ד:

כי

הַבֶּט־נָא רַחֶם־נָא עַל־עַמְּךָ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ בְּרַחֲמֶיךָ
הָרַבִּים יְיָ אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם וְהוֹשִׁיעָה צֹאן מַרְעִיתֶךָ
וְאַל־יִמְשָׁל־בָּנוּ קֶצֶף כִּי לְךָ עֵינֵינוּ תְלוּיוֹת הוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן
שְׁמֶךָ: רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן בְּרִיתֶךָ הַבִּיטָה וַעֲנֵנוּ בְּעֵת צָרָה כִּי
לְךָ יְיָ הַיְשׁוּעָה בְּךָ תוֹחַלְתֵּנוּ אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת אָנָּא סְלַח־נָא
אֵל טוֹב וְסַלָּח כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אָנָּא מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם זְכוֹר וְהַבֵּט לִבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים
וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדַת יָחִיד לְמַעַן יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ
וַעֲנֵנוּ כִּי שִׁמְךָ הַגָּדוֹל נִקְרָא עָלֵינוּ עֹשֶׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל־עֵת
עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּחַסְדֶּךָ חַנּוּן וְרַחוּם הַבִּיטָה וַעֲנֵנוּ בְּעֵת צָרָה כִּי
לְךָ יְיָ הַיְשׁוּעָה: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַחְסֵנוּ אַל־תַּעַשׂ עִמָּנוּ כְּרֹעַ
מַעֲלָלֵינוּ זְכֹר־רַחֲמֶיךָ יְיָ וַחֲסָדֶיךָ וּכְרוֹב טוּבְךָ הוֹשִׁיעֵנוּ וַחֲמָל־
נָא עָלֵינוּ כִּי אֵין לָנוּ אֱלוֹהַּ אַחֵר מִבַּלְעָדֶיךָ: צוּרֵנוּ אַל־
תַּעַזְבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאַל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ כִּי נַפְשֵׁנוּ קְצָרָה מֵחֶרֶב
וּמִשְּׁבִי וּמִדֶּבֶר וּמִמַּגֵּפָה וּמִכָּל־צָרָה וְיָגוֹן הַצִּילֵנוּ כִּי לְךָ קִוִּינוּ
וְאַל תַּכְלִימֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהָאֵר פָּנֶיךָ בָּנוּ: וּזְכָר־לָנוּ אֶת־
בְּרִית אֲבוֹתֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ רְאֵה בְצָרוֹתֵינוּ וּשְׁמַע
קוֹל תְּפִלָּתֵנוּ כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה:

אֵל רַחוּם וְחַנּוּן רַחֵם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ כִּי אֵין כָּמוֹךָ יְיָ
אֱלֹהֵינוּ אָנָּא שָׂא נָא פְשָׁעֵינוּ אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ צוּרֵנוּ
וְגוֹאֲלֵנוּ אֵל חַי וְקַיָּם הַחֲסִין בַּכֹּחַ חָסִיד וְטוֹב עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ:
כִּי אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וּמָלֵא רַחֲמִים עֲשֵׂה
עִמָּנוּ כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ שְׁמַע מַלְכֵּנוּ
תְּפִלָּתֵנוּ וּמִיַּד אוֹיְבֵינוּ הַצִּילֵנוּ שְׁמַע מַלְכֵּנוּ תְּפִלָּתֵנוּ וּמִכָּל־
צָרָה וְיָגוֹן הַצִּילֵנוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַתָּה וְשִׁמְךָ עָלֵינוּ נִקְרָא
אַל

כי רחום חנה החלף נקמ"ץ עמש"ל סי' קמ"ה : עשה חסד חנם השי"ן בסגו"ל
עמש"ל סי' קמ"ו : ופקודנו כטמחת הגדה כנ"ל עמש"ל סי' קמ"ו : עד מתי עונ
בשני כנ"ל עמש"ל סי' קמ"ח : ותפארתך פי"ו השנית בשו"א עמש"ל סי' קמ"ט :

אל־תניחנו אל־תעזבנו אבינו ואל תטשנו בוראנו ואל
תשכחנו יוצרנו כי אל מלך חנון ורחום אתה :
אין כמוך חנון ורחום יי אלהינו אין כמוך אל ארך אפים
ורב חסד ואמת הושיענו ברחמיך הרבים מרעש ומרגז
הצילנו זכור לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב אל־תפן אל־
קשינו ואל־רשענו ואל־חטאתינו שוב מחרון אפך והנחם
על־הרעה לעמך : והסר ממנו מכת המות כי רחום אתה :
כי כן דרכך עושה חסד חנם בכל־דור ודור : חוסה יי על עמך
והצילנו מזעמך והסר ממנו מכת המגפה וגזרה קשה כי
אתה שומר ישראל : לך יי הצדקה ולנו בשת הפנים : מה
נתאונן מה־נאמר ומה־נדבר ומה־נצטדק : נחפשה דרכינו
ונחקרה ונשובה אליך כי ימינך פשוטה לקבל שבים : אנא
יי הושיעה נא אנא יי הצליחה נא : אנא יי עננו ביום
קראנו : לך יי חכינו לך יי קוינו לך יי ניחל אל־תחשה ותענינו
כי נאמו גוים אבדה תקותם כל־ברך וכל־קומה לך לבד
תשתחוה :

הפותח יד בתשובה לקבל פושעים וחטאים נבהלה נפשנו
מרוב עצבוננו אל תשכחנו נצח קומה והושיענו
כי חסינו בך : אבינו מלכנו אם אין בנו צדקה ומעשים
טובים זכר־לנו את־ברית אבותינו ועדותינו בכל־יום יי
אחד הביטה בעניינו כי רבו מכאובינו וצרות לבבינו חוסה
יי עלינו בארץ שבינו ואל־תשפוך חרונך עלינו כי אנחנו
עמך בני בריתך אל הביטה דל כבודינו בגוים ושקצונו
כטמאת הנדה : עד־מתי עזך בשבי ותפארתך ביד צר
עוררה גבורתך וקנאתך על אויביך הם יבושו ויחתו
מגבורתם ואל ימעטו לפניך תלאותינו מהר יקדמונו רחמיך
ביום צרתינו ואם לא למעננו למענך פעל ואל תשחית זכר
שאריתנו וחון אום המיחדים שמך פעמים בכל־יום תמיד

באהבה ואומרים שמע ישראל יי אלהינו יי אחד:

ויאמר דוד אל גד צר לי מאד נפלה נא ביד יי כי רבים
רחמיו וביד אדם אל אפלה:

רחום וחנון חטאתי לפניך יי מלא רחמים רחם עלי וקבל
תחנוני:

יי אל באפך תוכיחני ואל בחמתך תיסרני: חנני יי כי
אמלל אני רפאני יי כי נבהלו עצמי: ונפשי נבהלה מאד
ואתה יי עד מתי: שובה יי חלצה נפשי הושיעני למען
חסדך: כי אין במות זכרך בשאול מי יודה לך: יגעתי
באנחתי אשחה בכל לילה מטתי בדמעתי ערשי אמסה:
עששה מכעס עיני עתקה בכל צוררי: סורו ממני כל
פעלי און כי שמע יי קול בכיי: שמע יי תחנתי יי תפלתי
יקח: יבשו ויבהלו מאד כל איבי ישבו יבושו רגע:

יי אלהי ישראל שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך:
הבט משמים וראה כי היינו לעג וקלס בגוים נחשבנו כצאן
לטבח יובל להרוג ולאבד ולמכה ולחרפה:

ובכל זאת שמך לא שכחנו נא אל תשכחנו: יי

זרים אומרים אין תוחלת ותקוה חון אום לשמך מקוית
טהור ישועתינו קרבה יגענו ולא הונח לנו רחמיך
יכבשו את כעסך מעלינו:

אנא שוב מחרונך ורחם סגלה אשר בחרת: יי

חוסה יי עלינו ברחמיך ואל תתננו בידי אכזרים למה יאמרו
הגוים איה נא אלהיהם למענך עשה עמנו חסד ואל תאחר:

אנא שוב מחרונך ורחם סגלה אשר בחרת: יי

קולנו תשמע ותחון ואל תטשנו ביד איבינו למחות את
שמנו

וקיוהך המי"ו בס"א שלא בהפסק מאמר עמש"ל סי' קמ"ט : כלאן לטבח
הלמ"ד בפת"ח והטי"ת דגושה עמש"ל סי' ק"כ : לא שכחנו הכ"ף קמ לת
עמש"ל סי' קנ"א : קרבה הקו"ף בק"ח עמש"ל סי' קנ"ב : בחרת התי"ת קמוצה
עמש"ל

שְׁמֵנוּ זְכוֹר אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲכֶם וְעַתָּה נִשְׁאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה׃

וּבְכָל־זֹאת שִׁמְךָ לֹא שָׁכָחְנוּ נָא אַל־תִּשְׁכָּחֵנוּ׃ יי

עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד שְׁמֶךָ׃

וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃

יי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל הָרָעָה לְעַמֶּךָ׃

שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל שְׁמוֹר שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וְאַל יֹאבַד יִשְׂרָאֵל הָאוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל׃

שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם אֶחָד וְאַל־יֹאבַד גּוֹי אֶחָד הַמְיַחֲדִים שִׁמְךָ יי אֱלֹהֵינוּ יי אֶחָד׃

שׁוֹמֵר גּוֹי קָדוֹשׁ שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם קָדוֹשׁ וְאַל יֹאבַד גּוֹי קָדוֹשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים בְּשָׁלֹשׁ קְדֻשּׁוֹת לְקָדוֹשׁ׃

מִתְרַצֶּה בְּרַחֲמִים וּמִתְפַּיֵּס בְּתַחֲנוּנִים הִתְרַצֵּה וְהִתְפַּיֵּס לְדוֹר עָנִי כִּי אֵין עוֹזֵר׃

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ׃

וַאֲנַחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶיךָ עֵינֵינוּ׃ זְכֹר־רַחֲמֶיךָ יי וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה׃ יְהִי־חַסְדְּךָ יי עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ לָךְ׃ אַל־תִּזְכָּר־לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד׃ חָנֵּנוּ יי חָנֵּנוּ כִּי־רַב שָׂבַעְנוּ בוּז׃ בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר׃ כִּי הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ זָכוּר כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ׃ עָזְרֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנוּ חוּסָה יי עַל עַמֶּךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִכָּל רָע חָטָאנוּ לְךָ אָדוֹן׃ סְלַח־נָא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אֵל׃

שמע"ל סי' קנ"ג : ואנחנו ד"ה ב' ך' : זכר תהלים ך"ה : אל תזכר לנו שם ע"ט : חננו שם קכ"ג : ברגז חבקוק ג' : כי הוא תהלים ק"ג : עזרנו שם ע"ט : ויסי

אל ארך אפים ורב חסד ואמת אל תסתר פניך ממנו חוסה יי על ישראל עמך והצילנו מכל רע חטאנו לך אדון · סלח נא כרוב רחמיך אל :

ויהי בנסע הארן ויאמר משה קומה יי ויפצו איביך וינסו משנאיך מפניך : כי מציון תצא תורה ודבר יי מירושלים : ברוך שנתן תורה לעמו ישראל בקדשתו :

בריך שמה דמרא עלמא בריך כתרך ואתרך יהא רעותך עם עמך ישראל לעלם ופורקן ימינך אחזי לעמך בבית מקדשך ולאמטויא לנא מטוב נהורך ולקבל צלותנא ברחמין יהא רעוא קדמך דתוריך לן חיין בטיבותא ולהוא אנא פקידא בגו צדיקיא למרחם עלי ולמנטר יתי ית כל די לי ודי לעמך ישראל אנת הוא זן לכלא ומפרנס לכלא אנת הוא שליט על כלא אנת הוא דשליט על מלכיא ומלכותא דילך היא אנא עבדא דקודשא בריך הוא דסגידנא קמה ומקמה דיקר אוריתה בכל עדן ועדן לא על אנש רחיצנא ולא על בר אלהין סמיכנא אלא באלהא דשמיא דהוא אלהא קשוט ואוריתה קשוט ונביאוהי קשוט ומסגא למעבד טבון וקשוט בה אנא רחיץ ולשמה קדישא יקירא אנא אימר תושבחן יהא רעוא קדמך דתפתח לבאי באוריתא ותשלים משאלין דלבאי ולבא דכל עמך ישראל לטב ולחיין ולשלם :

גדלו ליי אתי ונרוממה שמו יחדו :

לך יי הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל

בנסע הכי"ת דגוסה עמש"ל סי' קנ"ד : ויפלו ה"ח"ו בשי"ח עמש"ל סי' קנ"ה : דמרה עלמה העי"ן קמ"לה עמש"ל סי' קנ"ו : לעלם העי"ן בקמ"ז והלמ"ד בפת"ח עמש"ל סי' קנ"ז : ופורקן ימינך הקו"ף בפת"ח לסמיכות הענין · וע"י ר"ע יר"ח נדפס בקמ"ז הק"ף שלה כדין : ברחמין כל"ל עמש"ל סי' קנ"ח : הנה החל"ף בח"פ עמש"ל סימן ק"ס : לכלה הכ"ף בחול"ם והלמ"ד דגושה עמש"ל סי' קס"ח : דיקר היו"ד נחה והקו"ף קמוצה עמש"ל סי' קס"ג : בכל עדן ועדן בשניהם הדל"ת דגושה עמש"ל סי' קס"ג : הנה הה"לף בח"ס עמש"ל

בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְיָ הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל ׀ לְרֹאשׁ: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְיָ אֱלֹהֵינוּ: וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַל פִּי יְיָ בְּיַד מֹשֶׁה: עֵץ חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתוֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי נֹעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד: יְיָ חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם ׀ לְכוֹנֵן אֶת בֵּית חַיֵּינוּ וּלְהָשִׁיב אֶת שְׁכִינָתוֹ בְּתוֹכֵנוּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם ׀ לְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל פְּלֵיטָתֵנוּ וְלִמְנוֹעַ מַשְׁחִית וּמַגֵּפָה מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנֹאמַר אָמֵן

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם ׀ לְקַיֶּם בָּנוּ חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְתַלְמִידֵיהֶם וְתַלְמִידֵי תַלְמִידֵיהֶם בְּכָל מְקוֹמוֹת מוֹשְׁבוֹתֵיהֶם וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלִּפְנֵי אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם ׀ שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וְנֹאמַר אָמֵן

אַחֵינוּ כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל הַנְּתוּנִים בְּצָרָה וּבְשִׁבְיָה הָעוֹמְדִים בֵּין בַּיָּם וּבֵין בַּיַּבָּשָׁה הַמָּקוֹם יְרַחֵם עֲלֵיהֶם וְיוֹצִיאֵם מִצָּרָה לִרְוָחָה וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה וּמִשִּׁעְבּוּד לִגְאוּלָּה הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְנֹאמַר אָמֵן:

יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ: הוֹדוֹ עַל אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

ובנחה

ובנחה יאמר שובה יי רבבות אלפי ישראל: קומה יי למנוחתך אתה וארון עזך כהניך ילבשו צדק וחסידיך ירננו: בעבור דוד עבדך אל תשב פני משיחך: השיבנו יי אליך ונשובה חדש ימינו כקדם: ואומרים אשרי

ד למנצח מזמור לדוד: יענך יי ביום צרה ישגבך שם אלהי יעקב: ישלח עזרך מקדש ומציון יסעדך: יזכר כל מנחתיך ועולתך ידשנה סלה: יתן לך כלבבך וכל עצתך ימלא: נרננה בישועתך ובשם אלהינו נדגל ימלא יי כל משאלותיך: עתה ידעתי כי הושיע יי משיחו יענהו משמי קדשו בגבורות ישע ימינו: אלה ברכב ואלה בסוסים ואנחנו בשם יי אלהינו נזכיר: המה כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעודד: יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו:

ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם יי: ואני זאת בריתי אותם אמר יי רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיך לא ימושו מפיך ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר יי מעתה ועד עולם: ואתה קדוש יושב תהלות ישראל: וקרא זה אל זה ואמר קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו: ומקבלין דין מן דין ואמרין קדיש בשמי מרומא עילאה בית שכינתיה קדיש על ארעא עובד גבורתיה קדיש בעלם ועלמיא: יי צבאות מליא כל ארעא זיו יקריה: ותשאני רוח ואשמע אחרי קול רעש גדול ברוך כבוד יי ממקומו: ונטלתני רוחא: ושמעית בתרי קל זיע סגיא דמשבחין ואמרין: בריך יקרא דיי מאתר בית

שכינתיה

ובא לציון ישעיה נ"ט : ואתה קדוש תהלים כ"ב : וקרא ישעיה ו' :
ומקבלין הוא תרגומו דהאי קרא : גבורתה הפי"ו רפויה והבי"ת נמתג ופ"י ר"ע ור"ח נדפס נמתג ובדגש הפי"ו ותפסו הקהל בתרין לישן : ותשאני יחזקאל ג' : ונטלתני תרגומו דהאי קרא והטי"ת בפת"ח והלמ"ד בשו"א והפי"ו בפת"ח וכן נקוד ביחזקאל בתרגום דהאי קרא · וכן כי נשאתני ותשליכני תהלים ק"ב :

שכינתה: יי ימלך לעולם ועד: יי מלכותה קאים לעלם
ולעלמי עלמיא: יי אלהי אברהם יצחק וישראל אבותינו
שמרה זאת לעולם ליצר מחשבות לבב עמך והכן לבבם
אליך: והוא רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב
אפו ולא יעיר כל חמתו: כי אתה אדני טוב וסלח ורב
חסד לכל קראיך: צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת: תתן
אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו
מימי קדם: ברוך אדני יום יום יעמס לנו האל ישועתינו
סלה: יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: יי צבאות
אשרי אדם בוטח בך: יי הושיעה המלך יעננו ביום קראנו:
ברוך אלהינו שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים ונתן
לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכנו הוא יפתח לבנו
בתורתו וישם בלבנו אהבתו ויראתו ולעשות רצונו
בלבב שלם: למען לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה: יהי

רצון

תרגו' עקילס נטלתני וטלקתני · ופ"י ר"ע ור"א נדפס ונטלתני
נקמ"ץ הטי"ת ובפת"ח הלמ"ד ובשו"א התי"ו וכ"ה בכל
הנסחאות ואין זה משקל לשון ארמי אלא משקל העברי: ושמעית העי"ן
בציר"י והמ"ם בפת"ח · וכן נקוד ביחזקאל בתרגום דהאי קרא · וכן
ואשמע את קול יי' אומר ישעיה ו' · תר' יונתן ושמעית ית קל מימרא
דיי' דאמר · וכן ואשמע את דבריך שמואל א' כ"ח: תרגום יונתן
ושמעית ית פתגמך · ופ"י ר"ע ור"א נדפס נקמ"ץ המ"ם ובחיר"ק העי"ן
שלא כדין: אלא גם בתרגום של
דניאל מלאכו ואנא שמעית עליך דניאל ה' · ושמעת עליך שם בציר"י
העי"ן: דיי' אל"ף אדני נאה ומה שכתוב בגליון בזה
ע"י ר"ע ור"א שהוא טעות שיבוש הוא' דכיון שהדלי"ת משמש בלשון ארמי
ונקודה העצמית שלה שו"א יש לה כל משפטי אותיות בל"ג גם בתרגום יחזקאל
היו"ד נחה בלא נקודה: יי' ימלך שמות ט"ו: יי' מלכותיה תרגומו דהאי קרא:
יי' אלקי אברהם ד"ה א' כ"ט: שמרה זאת הסי"ן בלא מתג עמש"ל סי' קס"ה:
והוא רחום תהלים ע"ח: כי אתה תהלים פ"ו: קראיך הקו"ף נמתג מה
שנשמט ע"י ר"ע ור"א: צדקתך תהלים קי"ט · והקו"ף נמתג מה שנשמט ע"י
ר"ע ור"א: תתן מיכה ז': ברוך תהלים ס"ח: יי' צבאות שם מ"ו: יי'

צבאות

רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שנשמור חקיך בעולם הזה ונזכה ונחיה ונראה ונירש טובה וברכה לשני ימות המשיח ולחיי העולם הבא : למען יזמרך כבוד ולא ידום יי אלהי לעולם אודך : ברוך הגבר אשר יבטח ביי והיה יי מבטחו : בטחו ביי עדי עד כי ביה יי צור עולמים : ויבטחו בך יודעי שמך כי לא עזבת דורשיך יי : יי חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר :

ועתה יגדל נא כח אדני כאשר דברת לאמר : זכר רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה :

יתגדל ויתקדש שמה רבא בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן :

יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמיא :

יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל שמה דקודשא בריך הוא לעילא מן כל ברכתא ושירתא תושבחתא ונחמתא דאמירן בעלמא ואמרו אמן :

קבל ברחמים וברצון את תפלתינו :

תתקבל צלותהון ובעותהון דכל ישראל קדם אבוהון די בשמיא ואמרו אמן :

יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם : יהא

לנחות תהלים פ"ד : יי' הושיעה תהלים ך' : למען לא ייגע לריק כו' עס"ה לא ייגעו לריק ולא ילדו לבהלה ישעיה ס"ה : וגירס הרי"ש בפת"ח עמש"ל סימן קס"ו : למען תהלים למ"ד : ברוך ירמיה י"ז : מבטחו ד' פתחין כמסר בחיוב ח' : בטחו ישעיה כ"ו : ויבטחו תהלים ט' : יי' חפץ ישעיה מ"ב · יתגדל ויתקדש יתברך ויתפאר ויתרומם עי"ן בצירי ולא בפת"ח כי לשון עברי הוא ולא לשון ארמי וכדעת רש"י ז"ל בספ' לקוטי הפרדס והבאתי דבריו בספר בנין שלמה בבנין התפעל מגזר' השלמי' ע"ש : ויתהלל בקמץ לפי שהוא סוף לשון עברי יש בו הפסק וכדעת רש"י ז"ל גם' לקוטי הפרדס ע"ש : מן כל ברכתא כנ"ל כי כן הוא בכל לשון ארמי ע"פ המסורת : סלא גס

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃

עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן׃

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם׃ וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים׃ הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס זוּלָתוֹ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְיָ הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד׃

עַל־כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן־הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן׃ לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי־אָרֶץ יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי־לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן׃ לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ וִיקַבְּלוּ כֻלָּם אֶת־עוֹל מַלְכוּתֶךָ וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד׃ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ יְיָ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃ וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְיָ לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְיָ אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃

על

חלקנו כהם הכ״ף דגושה עמש״ל סי׳ קס״ח׃ המלכים המ״ם דגושה עמש״ל סי׳ קס״ט׃ וידעת היום דברי׳ ד׳׃ כי לך תכרע כל ברכו׳ עם״ה כי לי תכרע כל לשון׃ תשבע כל לשון ישעיה מ״ה׃ בתורתך התי״ו בשוא עמש״ל סי׳ ק״ע׃ יי׳ ימלך

קדיש דרבנן

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי
תלמידיהון ועל כל מן דעסקין באוריתא. די באתרא
הדין ודי בכל אתר ואתר. יהא להון ולכון שלמא רבא חנא
וחסדא ורחמין וחיין אריכין ומזונא רויחא מן קדם אבוהון
דשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא

שבעים ושתים פסוקים

ואתה יי מגן בעדי כבודי ומרים ראשי: ואתה יי אל תרחק
אילותי לעזרתי חושה: אמר ליי מחסי ומצודתי
אלהי אבטח בו: שובה יי חלצה נפשי הושיעני למען
חסדך: דרשתי את יי וענני ומכל מגורותי הצילני: זמרו
ליי ישב ציון הגידו בעמים עלילותיו: חנון ורחום יי ארך
אפים וגדל חסד: באו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני יי
עשנו: זכר רחמיך יי וחסדיך כי מעולם המה: יהי חסדך יי
עלינו כאשר יחלנו לך: חי יי וברוך צורי וירום אלהי ישעי:
למה יי תעמוד ברחוק תעלים לעתות בצרה: הריעו ליי כל
הארץ פצחו ורננו וזמרו: ויהי יי משגב לדך משגב לעתות
בצרה: ויהי יי לי למשגב ואלהי לצור מחסי: יי אלהי ישועתי
יום צעקתי בלילה נגדך: יי אדנינו מה אדיר שמך בכל
הארץ: שפטני כצדקך יי אלהי ואל ישמחו לי: קוה קויתי
יי ויט אלי וישמע שועתי: ובשם יי אקרא אנה יי מלטה
נפשי: ואני עליך בטחתי יי אמרתי אלהי אתה: יי שמרך

ועל כל מן דעסקין באורייתא העי"ן בקמ"ץ כי כן הוא משקל הבינוני בלשון ארמי כמו די לא חזין ולא ידעין דניאל ה': ומלת מן בלא אל"ף כמו ומן די לא יפול ויסגד דניאל ג' ולמן די יצבא יתננה דניאל ד': ואתה יי' מגן וגו' כולם פסוקים מפוזרים מספר תהלים הא' תהלים ג' ד': הב' סס ך"ב: הג' סס צ"א: הד' ו': הה' ל"ד: הו' ט': הז' קמ"ה: הח' צ"ה: הט' ך"ה: הי' ל"ג: הי"א י"ח: הי"ב יו"ד: למה המ"ם רפויה עמ"ש לסי' קע"א: סי"ג מ"ח: הי"ד ט': הט"ו נ"ד: הט"ז פ"ח: הי"ז ח': הי"ח ל"ה:

יי צלך על יד ימינך: יי ישמר צאתך ובואך מעתה ועד
עולם: רוצה יי את יראיו את המיחלים לחסדו: אודה יי
בכל לבי אספרה כל נפלאותיך: קראתי בכל לב ענני יי
חקיך אצרה: חלצני יי מאדם רע מאיש חמסים תנצרני:
אלהים אל תרחק ממני אלהי לעזרתי חושה: יי חנני רפאה
נפשי כי חטאתי לך: כי אתה תקותי אדני אלהים מבטחי
מנעורי: אבא בגבורות אדני אלהים אזכיר צדקתך לבדך:
כי ישר דבר יי וכל מעשהו באמונה: יי יודע מחשבות אדם
כי המה הבל: יחל ישראל אל יי מעתה ועד עולם: אהבתי
כי ישמע יי את קולי תחנוני: יי אהבתי מעון ביתך ומקום
משכן כבודך: יי אלהים צבאות השיבנו האר פניך ונושעה:
כי אתה יי מחסי עליון שמת מעונך: שמע יי וחנני יי היה
עוזר לי: למה יי תזנח נפשי תסתיר פניך ממני: יי הצילה
נפשי משפת שקר מלשון רמיה: יי ישמרך מכל רע ישמר
את נפשך: ואני אליך יי שועתי ובבקר תפלתי תקדמך:
נדבות פי רצה נא יי ומשפטיך למדני: אם אמרתי מטה
רגלי חסדך יי יסעדני: טוב יי לכל ורחמיו על כל מעשיו:
מה גדלו מעשיך יי מאד עמקו מחשבותיך: הודיע יי ישועתו
לעיני הגוים גלה צדקתו: גדול יי ומהלל מאד ולגדלתו אין
חקר: רחום וחנון יי ארך אפים ורב חסד: יהי כבוד יי
לעולם ישמח יי במעשיו: אודה יי כצדקו ואזמרה שם יי
עליון: ידעתי יי כי צדק משפטיך ואמונה עניתני: יי בשמים

הכין

הי"ט מ': קי"ה היו"ד נחול"ס עמם"ל סי' קי"ג: הך קי"ו: הך"ח ל"ח:
הך"כ קך"ח: הך"ג סס: הך"ד קמ"ו: הך"ה ט': הך"ו קי"ט: הך"ו קמ"ו: יך"ח
ע"ח: הך"ט מ': הלמ"ד ע"ה: הל"ח סס: הל"ב ל"ג: הל"ג נ"ד: הל"ד קל"ח:
הל"ה קי"ו: הל"ו ד"ו: הל"ו פ': הל"ח ל"ח: הל"ט למ"ד: הא' פ"ח: המ"ח
ק"ך: המ"ב קך"ח: המ"ג פ"ח: המ"ד קי"ט: המ"ה ל"ד: המ"ו קא"ה: המ"ו
ל"ב: המ"ח נ"ח: המ"ט קמ"ה: הנו"ן סס: הנ"א ק"ד: הנ"ב ו': הנ"ג קי"ט:
הנ"ד ק"ג: הנ"ה ק"ג: הנ"ו קמ"ה: הנ"ז קט"ו: הנ"ח ו': הנ"ט קי"ד: הק"ס
קמ"ה

הכין כסאו ומלכותו בכל משלה: ואתה יי לעולם תשב
וזכרך לדר ודר: סומך יי לכל הנפלים וזוקף לכל הכפופים:
יראי יי בטחו ביי עזרם ומגנם הוא: ונפשי נבהלה מאד
ואתה יי עד־מתי: ממזרח־שמש עד־מבואו מהלל שם יי:
צדיק יי בכל־דרכיו וחסיד בכל־מעשיו: יהי שם יי מבורך
מעתה ועד־עולם: ראה כי־פקודיך אהבתי יי כחסדך חייני:
עבדו את־יי בשמחה באו לפניו ברננה: הנה עין יי אל־יראיו
למיחלים לחסדו: שובה יי עד־מתי והנחם על־עבדיך: אל־
תעזבני יי אלהי אל־תרחק ממני: והתענג על־יי ויתן־לך
משאלות לבך: הודו ליי כי־טוב כי לעולם חסדו: יי מנת־
חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי: הודו ליי קראו בשמו הודיעו
בעמים עלילותיו: אודה יי מאוד בפי ובתוך רבים
אהללנו: שובי נפשי למנוחיכי כי־יי גמל עליכי: שמע
ישראל יי אלהינו יי אחד: ב ש כ מ ל ו
כט מזמור לדוד הבו ליי בני אלים הבו ליי כבוד ועז: הבו
ליי כבוד שמו השתחוו ליי בהדרת־קדש: קול
יי על־המים אל־הכבוד הרעים יי על־מים רבים: קול־יי בכח
קול יי בהדר: קול יי שבר ארזים וישבר יי את־ארזי הלבנון:
וירקידם כמו־עגל לבנון ושריון כמו בן־ראמים: קול־יי חצב
להבות אש: קול יי יחיל מדבר יחיל יי מדבר קדש: קול
יי יחולל אילות ויחשף יערות ובהיכלו כלו אמר כבוד: יי
למבול ישב וישב יי מלך לעולם: יי עז לעמו יתן יי יברך
את־עמו בשלום:

יי צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: יי צבאות
אשרי אדם בוטח בך: יי הושיעה המלך יעננו ביום־קראנו:

קנ"ה: הס"א קי"ד: הס"ב קי"ו: פק דף הפ"א נחיר"ק עמש ל סי' קע"ו
הס"נ ק': הפ"ד ל"נ: הס"ה נ': הס"ו ל"א: אי תרחק בלא וא"ו עמש"ל סימן
קע"ס: הס"ו ל"ו: הס"א ק"ז: הס"ט י"ו: הע' קה': הע"א ק"ט. הע"ב קי"ז:
יי' צבאות מ"ו: יי' צבאות פ"ד: יי' הושיעה ך': הפה

אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסובבני סלה: בטחו
ביי' עדי עד כי ביה יי' צור עולמים: יי' עז לעמו יתן יי' יברך
את עמו בשלום:

יהי רצון מלפניך יי' אלהי ואלהי אבותי אלהי אברהם אלהי
יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל עליון
אהיה אשר אהיה עשה למענך ולמען פסוקי תורתך אלו
ולמען שם של שבעים ושתים שמות היוצאים מאלו
הפסוקים ויסע ויבא ויט · שתרחמני ותצליח את דרכי
ותהיה בעזרי ובעזר כל אשר לי · ותצילני מכף מעול
וחומץ ובליעל ומכל מיני פורעניות המתרגשות ובאות
לעולם · ותפרנסני בכבוד ולא בבזוי ומלא ידי מעשר מתנת
ידיך · ושלח ברכה והצלחה בכל מעשי ידי לטובה ובכל
נכסי: ותצילני ותרצני · ותחפוץ תפלתי כזבחי צדק וכריח
ניחוח · טרם אשוע אליך ענני: כדבר שנאמר והיה טרם
יקראו ואני אענה עוד הם מדברים ואני אשמע: ותוליכני
לשלום ותצעידני לשלום ותביאני אל מחוז חפצי לשלום
כרצון לבי היודע לך · יה בימיני וברוך בשמאלי אלהים
מלפני ואדיר מאחורי ושכינת אל על ראשי: עשה שלום
במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

קבלת שבת

צה לכו נרננה ליי' נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו
בתודה בזמרות נריע לו: כי אל גדול יי' ומלך
גדול

אתה סתר ל"ב · בזמירות נריע לו העי"ן בפת"ח והנה בדפוס הראשון לא
נדפסו מזמורים אלו ועל"י ר' עוזיאל נדפס בברלי"ן כריעה לו בקמ"ץ העי"ן
וה"ח בסוף שלא כדין; גם ראו פעלי הע"י בח"ק וע"י ר' עוזיאל נדפס בח"פ
העי"ן שלא כדין: רני הנו"ן בציר"י וע"י ר"ע ור"ח נדפס רני בחיר"ק
הנ"ון וטעות הוא: בטחו ישעי' כ"ו: יי' עז תהלים כ"ט: סוף
מעשה הש"ן בסגו"ל עמש"ל סימן ק"פ:

גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת
הָרִים לוֹ׃ אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ׃ בֹּאוּ
נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי־יְיָ עֹשֵׂנוּ׃ כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ
וַאֲנַחְנוּ עַם מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ׃ אַל־
תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר׃ אֲשֶׁר נִסּוּנִי
אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָעֳלִי׃ אַרְבָּעִים שָׁנָה אָקוּט
בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם וְהֵם לֹא־יָדְעוּ דְרָכָי׃ אֲשֶׁר־
נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם־יְבֹאוּן אֶל־מְנוּחָתִי׃

צו שִׁירוּ לַייָ שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַייָ כָּל־הָאָרֶץ׃ שִׁירוּ לַייָ
בָּרְכוּ שְׁמוֹ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם יְשׁוּעָתוֹ׃ סַפְּרוּ בַגּוֹיִם
כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו׃ כִּי גָדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא
הוּא עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים וַייָ
שָׁמַיִם עָשָׂה׃ הוֹד־וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְתִפְאֶרֶת בְּמִקְדָּשׁוֹ׃ הָבוּ
לַייָ מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַייָ כָּבוֹד וָעֹז׃ הָבוּ לַייָ כְּבוֹד שְׁמוֹ
שְׂאוּ־מִנְחָה וּבֹאוּ לְחַצְרוֹתָיו׃ הִשְׁתַּחֲווּ לַייָ בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ
חִילוּ מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ׃ אִמְרוּ בַגּוֹיִם יְיָ מָלָךְ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל
בַּל־תִּמּוֹט יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃ יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ
יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ׃ יַעֲלֹז שָׂדַי וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז יְרַנְּנוּ כָּל־
עֲצֵי־יָעַר׃ לִפְנֵי יְיָ כִּי בָא כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל
בְּצֶדֶק וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ׃

צז יְיָ מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים׃ עָנָן וַעֲרָפֶל
סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ׃ אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ
וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו׃ הֵאִירוּ בְרָקָיו תֵּבֵל רָאֲתָה וַתָּחֵל הָאָרֶץ׃
הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ מִלִּפְנֵי יְיָ מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ׃ הִגִּידוּ
הַשָּׁמַיִם צִדְקוֹ וְרָאוּ כָל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ׃ יֵבֹשׁוּ כָּל־עֹבְדֵי פֶסֶל
הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים׃ שָׁמְעָה
וַתִּשְׂמַח צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ יְיָ׃ כִּי
אַתָּה יְיָ עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃

אהבי יי שנאו רע שמר נפשות חסידיו מיד רשעים יצילם:
אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה: שמחו צדיקים ביי והודו
לזכר קדשו:

צח מזמור שירו ליי שיר חדש כי נפלאות עשה הושיעה
לו ימינו וזרוע קדשו: הודיע יי ישועתו לעיני הגוים
גלה צדקתו: זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל ראו כל
אפסי ארץ את ישועת אלהינו: הריעו ליי כל הארץ פצחו
ורננו וזמרו: זמרו ליי בכנור בכנור וקול זמרה: בחצצרות
וקול שופר הריעו לפני המלך יי: ירעם הים ומלאו תבל
וישבי בה: נהרות ימחאו כף יחד הרים ירננו: לפני יי כי
בא לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים במישרים:

צט יי מלך ירגזו עמים ישב כרובים תנוט הארץ: יי בציון
גדול ורם הוא על כל העמים: יודו שמך גדול
ונורא קדוש הוא: ועז מלך משפט אהב אתה כוננת
מישרים משפט וצדקה ביעקב אתה עשית: רוממו יי
אלהינו והשתחוו להדם רגליו קדוש הוא: משה ואהרן
בכהניו ושמואל בקראי שמו קראים אל יי והוא יענם:
בעמוד ענן ידבר אליהם שמרו עדתיו וחק נתן למו: יי
אלהינו אתה עניתם אל נשא היית להם ונקם על
עלילותם: רוממו יי אלהינו והשתחוו להר קדשו כי
קדוש יי אלהינו: מזמור לדוד הבו תמצא בדף ל״א ע״א:

לכה דודי לקראת כלה · פני שבת נקבלה: לכה

שמור וזכור בדבור אחד · השמיענו אל המיוחד · יי
אחד ושמו אחד · לשם ולתפארת ולתהלה: לכה
לקראת שבת לכו ונלכה · כי היא מקור הברכה · מראש
מקדם נסוכה · סוף מעשה במחשבה תחלה: לכה
מקדש מלך עיר מלוכה · קומי צאי מתוך ההפכה · רב לך

מקדש הדלי״ת דגושה עמש״ל סימן קפ״ח: כמאמר הנכ׳ · נאל׳ וכ״ה
בתהלים ס״ד · ועי״ד ע״ו ור״ס כדסם נה״ח שלח כרין: המנערי

שבת בעמק הבכא · והוא יחמול עליך חמלה: לכה

התנערי מעפר קומי · לבשי בגדי תפארתך עמי · על יד בן
ישי בית הלחמי · קרבה אל נפשי גאלה: לכה

התעוררי התעוררי · כי בא אורך קומי אורי · עורי עורי שיר
דברי · כבוד יי׳ עליך נגלה: לכה

לא תבושי ולא תכלמי · מה תשתוחחי ומה תהמי ·
בך יחסו עניי עמי · ונבנתה עיר על תלה: לכה

והיו למשסה שאסיך · ורחקו כל מבלעיך · ישיש עליך
אלהיך · כמשוש חתן על כלה: לכה

ימין ושמאל תפרוצי · ואת יי׳ תעריצי · על יד איש בן
פרצי · נשמחה ונגילה: לכה

בואי בשלום עטרת בעלה · גם בשמחה ובצהלה · תוך
אמוני עם סגלה · בואי כלה בואי כלה: לכה

עש״ה התנערי מעפר קומי שבי ירושלים ישעיה נ״ב: לבשי בגדי תפארתך עמי עש״ה לבשי בגדי תפארתך ירושלים עיר הקודש כי לא יוסיף יבוא וגו׳ ישעיה נ״ב · ומבאר מה הוא בגדי תפארתך דהיינו עמי: קרבה אל נפשי גאלה תהלים ס״ט · והקו״ף בק״ח והה״א במלת גאלה במפיק עמש״ל סי׳ קפ״ב: התעוררי התעוררי כי בא אורך קומי אורי · על שם שני כתובים הבאים כאחד התעוררי התעוררי קומי ירושלים ישעיה נ״א · ופסוק קומי אורי כי בא אורך וכבוד יי׳ עליך זרח ישעיה ס׳ וז״ש כבוד יי׳ עליך נגלה · גם עש״ה ונגלה כבוד יי׳ ישעיה מ׳: עורי עורי שיר דברי · עש״ה עורי עורי דברי שיר · שופטים ה׳ · והבי״ת בציר״י עמש״ל סי׳ קפ״ג: לא תבושי ולא תכלמי עש״ה אל תיראי כי לא תבושי ואל תכלמי כי לא תחפירי ישעי׳ נ״ד: מה תשתוחחי עש״ה תהלים מ״ב: בך יחסו עניי עמי עש״ה כי יסד יי׳ ציון ובה יחסו עניי עמי ישעיה י״ד: ונבנתה עיר על תלה כצ״ל עש״ה בירמיה ל׳ ועמש״ל סי׳ קפ״ה: והיו למשסה שאסיך עש״ה והיו שאסיך למשסה וכל בוזזיך אתן לבז ירמי׳ ל׳: ורחקו כל מבלעיך עש״ה ורחקו מבלעיך ישעיה מ״ט: ישיש עליך אלהיך כמשוש חתן על כלה · עש״ה ומשוש חתן על כלה ישיש עליך אלהיך ישעיה ס״ב: ימין ושמאל תפרוצי עש״ה כי ימין ושמאל תפרוצי ישעיה נ״ד: ואת יי׳ תעריצי עש״ה ואת אלהי ישראל יעריצו ישעיה כ״ט: על יד איש בן פרצי מוסב על ימין ושמאל תפרוצי: ויותר נכון בעיני שצ״ל על יד איש בן פרצי נשמחה ונגילה בלא וא״ו החבור והוא עש״ה נגילה ונשמחה בישועתו ישעיה כ״ה: תוך אמוני עם סגלה עש״ה אנכי שלומי אמוני ישראל שמואל ב׳ כ׳:

תפלת רבי נחוניא בן הקנה

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדוּלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה : °אבג °יתץ
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא : °קרע °שטן
נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם : °נגד °יכש
בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵי צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם : °בטר °צתג
חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ : °חקב °טנע
יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ : °יגל °פזק
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלֻמוֹת : °שקו °צית
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

מזמור שיר ליום השבת תמצא בדף י"א ע"ב

וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: יְיָ הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ :

בָּרְכוּ אֶת־יְיָ הַמְבֹרָךְ : בָּרוּךְ יְיָ הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת־הַזְּמַנִּים וּמְסַדֵּר אֶת־הַכּוֹכָבִים : בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי־חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי־אוֹר: וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ אֵל חַי וְקַיָּם תָּמִיד יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים :

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ: תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ : עַל־כֵּן יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה : וְאַהֲבָתְךָ אַל־תָּסִיר מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

שמע ישראל

אמת

נשלם הציש"ל בק"ח והלמ"ד בציר"י בשלם קשרם על גרגרותיך כתבם על לוח לבך משלי ג׳ : לעמך פנה כה"ח בסוף עמס"ל סי׳ קע"ט : לילה למ"ד הרפסוק׳

אמת ואמונה כל־זאת וקים עלינו כי הוא יי אלהינו ואין זולתו ואנחנו ישראל עמו הפודנו מיד מלכים מלכנו הגואלנו מכף כל־העריצים האל הנפרע לנו מצרינו והמשלם גמול לכל־אויבי נפשנו העשה גדולות עד אין חקר ונפלאות עד אין מספר השם נפשנו בחיים ולא־נתן למוט רגלנו המדריכנו על־במות אויבינו וירם קרננו על־כל־שנאינו העשה לנו נסים ונקמה בפרעה אותות ומופתים באדמת בני חם המכה בעברתו כל־בכורי מצרים ויוצא את־עמו ישראל מתוכם לחרות עולם · המעביר בניו בין גזרי ים־סוף את־רודפיהם ואת־שונאיהם בתהומות טבע וראו בניו גבורתו שבחו והודו לשמו ומלכותו ברצון קבלו עליהם משה ובני ישראל לך ענו שירה בשמחה רבה ואמרו כלם: מי־כמכה באלים יי מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלות עשה פלא: מלכותך ראו בניך בוקע ים לפני משה זה אלי ענו ואמרו: יי ימלך לעלם ועד:

ונאמר כי־פדה יי את־יעקב וגאלו מיד חזק ממנו: ברוך אתה יי גאל ישראל:

השכיבנו יי אלהינו לשלום והעמידנו מלכנו לחיים ופרוש עלינו

גם היא קמוצה עמש"ל סי' קפ"ח : אדיר יהמ"ז הה"א עמש"ל סי קפ"ט : יומם ולילה הלמד קמוצה עמש"ל סי' ק"נ : לכל אויבי נפשנו הכ"ף דגש ... ס ודלא כמו שנדפס ע"י ר"ע ור"א נקמ"ץ חטף עמש"ל סי' מ"ד : העשה לנו הלמ"ד דגושה בדין דחיק וע"י ר"ע ור"א נדפס בלא דגש שלא כדין : כל בכורי מצרים בקמ"ץ הרי"ש להפסק מאמר ודלא כאשר נדפס ע"י ר"ע ור"א בפת"ח הרי"ש עמש"ל סי' פ"ח • והנע בעלמך שהרי למכה מצרים בבכוריהם וגו' ויוצא ישראל מתוכם ושני פסוקים הם בתהלים קל"ו : ואת רודפיהם בתהומות טבע • האל"ף בסגו"ל ונמקף כמו ואת־ רודפיהם השלכת במצולת בנחמיה ט' • וע"י ר"ע ור"א נדפס בציר"י הא"ף שלא כדין : לחיים בפת"ח הלמ"ד וכ"כ האחרונים ודלא כאשר נדפס ע"י ר"ע ור"א בשו"א הלמ"ד : ומצילנו אתה חנון ורחום אתה ישתיהן האל"ף בקמ"ץ עמש"ל

עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר
וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ
תַּסְתִּירֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן
וְרַחוּם אָתָּה וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם : ופרוס בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ שׁוֹמֵר עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לָעַד :
וּפְרוֹס עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ פּוֹרֵס סֻכַּת שָׁלוֹם
עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל יְרוּשָׁלָיִם:

וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת
לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא
לְעֹלָם כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְיָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ :

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְיָ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל :

תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֶּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל
הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב :

כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם
לִפְנֵי יְיָ תִּטְהָרוּ:

ברוך

סי' קל"א : ושמרו שמות ל"א : לעלם י"א חסר · ואית' במסורת ב' שאות
פסוק זה שמי וז"ל לעלם י"א חסרים נמסר בתהלים סי' ע"ה עכ"ל · וכאשר
חפשתי בתהלים ע"ה מצאתי כתוב שם שנמסר במס"ג בערך ע"ו · וכאשר
חפשתי בערך ע"ו מצאתי כתוב שם שנמסר בתהלים ע"ה · וכאשר חפשתי ולא
מצאתי יגעתי ומצאתי במקומות המפוזרים שנמסר על כל אחד ואחד במס"ק
חס' וא"ו · ולתועלת המעיין אציגם לפניו במקום הזה · א' ואכל וחי לעלם
בראשית ג' · ב' לא ידון רוחי באדם לעלם בראשית ו' · ג' וזה שמי לעלם שמות
ג' · ד' יי' ימלך לעלם ועד שמות ט"ו · ה' ועבדו לעלם שמות כ"א : ו' אות היא
לעלם שמות ל"א : ז' לעלם בהם תעבדו ויקרא כ"ה : ח' להם ולבניהם לעלם
דברים ה' : ט' חי אנכי לעלם דברים ל"ב · י' יחי המלך דוד לעלם מלכים א'
א' : י"א וברכו ודעו לעלם מלאכים א' ב' · י"ב באהבת יי' את ישראל לעלם
מלכים א' י' : י"ג מאסתי לא לעלם אחיה איוב ז' : י"ד יברכך אלהים לעלם
תהלים מ"ה : ט"ו עמים יהודוך לעלם תהלים מ"ה : י"ו וחדל לעלם תהלים
מ"ט : י"ז ואני אגיד לעלם תהלים ע"ה · י"ח ואתה מרום לעלם יי' תהלי' צ"ב :
וידבר משה ויקרא כ"ג : תקעו תהלים פ"א : כי ביום הזה ויקרא י"ו : ברוך יי'

ברוך יי לעולם אמן ואמן: ברוך יי מציון שכן ירושלים הללויה: ברוך יי אלהים אלהי ישראל עשה נפלאות לבדו: וברוך שם כבודו לעולם וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן: יהי כבוד יי לעולם ישמח יי במעשיו: יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם: כי לא יטוש יי את עמו בעבור שמו הגדול כי הואיל יי לעשות אתכם לו לעם: וירא כל העם ויפלו על פניהם ויאמרו יי הוא האלהים יי הוא האלהים: והיה יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד: יהי חסדך יי עלינו כאשר יחלנו לך: הושיענו יי אלהינו וקבצנו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח בתהלתך: כל גוים אשר עשית יבואו וישתחוו לפניך אדני ויכבדו לשמך: כי גדול אתה ועשה נפלאות אתה אלהים לבדך: ואנחנו עמך וצאן מרעיתך נודה לך לעולם לדור ודר נספר תהלתך: ברוך יי ביום ברוך יי בלילה ברוך יי בשכבנו ברוך יי בקומנו: כי בידך נפשות החיים והמתים אשר בידו נפש כל חי ורוח כל בשר איש: בידך אפקיד רוחי פדיתה אותי יי אל אמת: אלהינו שבשמים יחד שמך וקים מלכותך תמיד ומלוך עלינו לעולם ועד:

יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלהיך יי מלך יי מלך יי ימלך לעולם ועד כי המלכות שלך היא ולעולמי עד תמלוך בכבוד

תהלים פ"ט: ברוך תהלים קל"ה: וברוך שם: יהי כבוד שם ק"ד: יהי שם יי' שם קי"ג: כי לא יטוש שמואל א' י"ב: וירא מלכים א' י"ח: והיה זכריה י"ד: יהי חסדך תהלים ל"ג: הושיענו תהלים ק"ו: כל גוים תהלים פ"ו: יבואו ג' פ"ל: כי גדול שם: ועשה נפלאות הש"ץ וצבור"י עמש"ל סי' קל"ב: ואנחנו תהלים ע"ט: אשר בידו איוב י"ב: בשכבנו בי"ת השנית היא רפויה: בידך אפקיד תהלים ל"א: ביום בלילה בשתיהן הבי"ת בפת"ח עמש"ל סי' קל"ג:

סלח

בכבוד כי אין לנו מלך אלא אתה ברוך אתה יי המלך
בכבודו תמיד ימלך עלינו לעולם ועד ועל כל מעשיו :

תפלת מעריב לשבת

אתה קדשת את יום השביעי לשמך תכלית מעשה
שמים וארץ וברכתו מכל הימים וקדשתו מכל
הזמנים וכן כתוב בתורתך :

ויכלו השמים והארץ וכל צבאם : ויכל אלהים ביום
השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי
מכל מלאכתו אשר עשה : ויברך אלהים את יום השביעי
ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים
לעשות :

אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קדשנו במצותיך
ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובך ושמחנו בישועתך
וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון
שבת קדשך וינוחו בו ישראל מקדשי שמך ברוך אתה יי
מקדש השבת :

ברוך אתה יי אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי
יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא אל
עליון קונה שמים וארץ :

מגן אבות בדברו מחיה מתים במאמרו האל הקדוש :
(המלך הקדוש) שאין כמוהו המניח לעמו ביום שבת
קדשו כי בם רצה להניח להם לפניו נעבוד ביראה ופחד
ונודה לשמו בכל יום תמיד מעין הברכות אל ההודאות
אדון השלום מקדש השבת ומברך שביעי ומניח בקדשה
לעם מדשני ענג זכר למעשה בראשית :

במה

אלא אתה המלך קא לא להפסק מאחר : במנוסך הבי"ת דנוסה עיין ל' ס"י' :
בתוספת גם בישועתך בשתיהן הבי"ת דנוסה וע"י ר"ע ור"ח נדפסו שלפנן
ברפה הבי"ח שלא כדין עיין ל' ס"ס י' : מטובך הבי"ת בסגו"ל ולא כחסר
נדפס ע"י ר"ע ור"ח בשו"א כבי"ת : זכר הוי"ו בציר"י ולא כחסר נדפס ע"י ר"ע

במה מדליקין ובמה אין מדליקין אין מדליקין לא בלכש
ולא בחוסן ולא בכלך ולא בפתילת האידן ולא
בפתילת המדבר ולא בירוקה שעל פני המים ולא בזפת
ולא בשעוה ולא בשמן קיק ולא בשמן שרפה ולא באליה
ולא בחלב: נחום המדי אומר מדליקין בחלב מבשל
וחכמים אומרים אחד מבשל ואחד שאינו מבשל אין
מדליקין בו: אין מדליקין בשמן שרפה ביום טוב: רבי ישמעאל
אומר אין מדליקין בעטרן מפני כבוד השבת: וחכמים
מתירין בכל השמנים בשמן שמשמין בשמן אגוזים בשמן
צנונות בשמן דגים בשמן פקועות בעטרן ובנפט: רבי טרפון
אומר אין מדליקין אלא בשמן זית בלבד: כל היוצא מן
העץ אין מדליקין בו אלא פשתן וכל היוצא מן העץ אינו
מטמא טמאת אהלים אלא פשתן: פתילת הבגד שקפלה
ולא הבהבה רבי אליעזר אומר טמאה היא ואין מדליקין בה:
רבי עקיבא אומר טהורה היא ומדליקין בה: לא יקוב אדם
שפופרת של ביצה וימלאנה שמן ויתננה על פי הנר בשביל
שתהא מנטפת ואפילו היא של חרס ורבי יהודה מתיר
אבל אם חברה היוצר מתחלה מתר מפני שהוא כלי אחד:
לא ימלא אדם קערה שמן ויתננה בצד הנר ויתן ראש
הפתילה בתוכה בשביל שתהא שואבת ורבי יהודה מתיר:
המכבה את הנר מפני שהוא מתירא מפני גוים מפני
לסטים מפני רוח רעה או בשביל החולה שיישן פטור: כחס
על הנר כחס על השמן כחס על הפתילה חיב: רבי יוסי
פוטר בכלן חוץ מן הפתילה מפני שהוא עושה פחם: על
שלש עברות נשים מתות בשעת לדתן על שאינן זהירות
בנדה בחלה ובהדלקת הנר: שלשה דברים צריך אדם
לומר

ור"א כפתל הוי"ן : ובמה אין מדליקין המ"ס דקמ"ץ עמס"ל סי' קנ"ד : אינו
מטמא המ"ס בחיר"ק והטי"ת נדגש עמס"ל סי' קנ"ה : פתילת הבגד שקפלה
ולא הבהבה נקמץ ובלא מפיק עמס"ל סי' קנ"ו : בשעת לדתן הדי"ת בחיר"ק

לומר בתוך ביתו ערב שבת עם השכה: עשרתם ערבתם הדליקו את הנר: ספק חשכה ספק אינה חשכה: אין מעשרין את הודאי ואין מטבילין את הכלים ואין מדליקין את הנרות אבל מעשרין את הדמאי ומערבין וטומנין את החמין:

אמר רבי אליעזר אמר רבי חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם שנאמר וכל בניך למודי יי ורב שלום בניך: אל תקרי בניך אלא בוניך: שלום רב לאהבי תורתך ואין למו מכשול: יהי שלום בחילך שלוה בארמנותיך: למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך: למען בית יי אלהינו אבקשה טוב לך: יי עוז לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

נשמת כל חי תברך את שמך יי אלהינו ורוח כל בשר תפאר ותרומם זכרך מלכנו תמיד מן העולם ועד העולם אתה אל ומבלעדיך אין לנו מלך גואל ומושיע פודה ומציל ומפרנס ומרחם בכל עת צרה וצוקה אין לנו מלך אלא אתה: אלהי הראשונים והאחרונים אלוה כל בריות אדון כל תולדות המהלל ברוב התשבחות המנהג עולמו בחסד ובריותיו ברחמים: ויי לא ינום ולא יישן המעורר ישנים והמקיץ נרדמים והמשיח אלמים והמתיר אסורים והסומך נופלים והזוקף כפופים לך לבדך אנחנו מודים אלו פינו מלא שירה כים ולשוננו רנה כהמון גליו ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע ועינינו מאירות כשמש וכירח וידינו פרושות כנשרי שמים ורגלינו קלות כאילות: אין אנו מספיקים להודות לך יי אלהינו ואלהי אבותינו

ולברך

והסי"ן בשו"א עמש"ל סי' קל"ח: ומערבין העי"ן בפתח מה שנשמט ע"י ר"מ ור"ח: החמין הה"א והחי"ת בפת"ח והמ"ם בדגש עמש"ל סי' קנ"ו: תמיד התי"ו בדגש עמש"ל סי' קנ"ח: אלא חטף הלמ"ד בקמ"ץ עמש"ל סי' קנ"ט: והמשיח אלמים בדגש הלמ"ד כמו כלבים אלמים ישעיה נ"ו שהוא מהנפרד ותרון לשון אלם ישעיה ל"ה וע"י ר"מ ור"ח נשמט הדגש אלא בדין ובריותיו בחיר"ק והרי"ש

וּלְבָרֵךְ אֶת־שְׁמֶךָ עַל־אַחַת מֵאָלֶף׃ אֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבְבוֹת רְבָבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת עָשִׂית עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ׃ מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ בְּרָעָב זַנְתָּנוּ וּבְשָׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ מֵחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ וּמִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנוּ וּמֵחֳלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים דִּלִּיתָנוּ׃ עַד־הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לָנֶצַח׃ עַל־כֵּן אֵבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנָּפַחְתָּ בְּאַפֵּנוּ וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר שַׂמְתָּ בְּפִינוּ׃ הֵן הֵם יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת־שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ׃ כִּי כָל־פֶּה לְךָ יוֹדֶה וְכָל־לָשׁוֹן לְךָ תִשָּׁבַע וְכָל־בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה׃ וְכָל־לְבָבוֹת יִירָאוּךָ וְכָל־קֶרֶב וּכְלָיוֹת יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ כַּדָּבָר שֶׁכָּתוּב כָּל עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה יְיָ מִי כָמוֹךָ מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ׃ מִי יִדְמֶה לָּךְ וּמִי יִשְׁוֶה לָּךְ וּמִי יַעֲרָךְ־לָךְ הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן

בס"א עמש"ל סי' ר' : עשית עם אבותינו ועמנו כצ"ל בלא שי"ן המשמשת · ובכל הנסחאות מצאתי שעשית בשי"ן המשמשת ולדעתי ט"ס הוא כי כתב בספר דברי אגור שצריך לומר על אחת מאלף בקמ"ץ האל"ף להפסק מאמר וכ"ה בכל הנסחאות המדוייקות · ואנכי לא אוכל לכוון גזרת המאמר כפי זה אם תהיה מלת עשית בשי"ן המשמשת · לכך אומר אני כי ולברך את שמך על אחת מאלף מאמר אחד הוא · לכן האל"ף קמוצה כמשפט סוף המאמר · המנס אלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות עשית עם אבותינו ועמנו מאמר בפני עצמו הוא · פי' כי אתה עשית עם אבותינו ועמנו אלף אלפי אלפים ורבי רבבות פעמים הטובות יותר ממה שאנחנו יכולים להודות לך ולברך את שמך והבן זה : ורבבות רבבות כצ"ל כמו רבבות אלפי ישראל במדבר י' · והם רבבות אפרים דברים ל"ג · והנפרד לדוד נתנו רבבות שמואל א' י"ח · וכמו שנאמר מן ברכות בסמיכות ברכות שמים מעל בראשית מ"ט · ברכות אביך גברו שם · כך נאמר מן רבבות רבבות רבבות · ובכל הנסחאות מצאתי ורבי רבות וטעות הוא כי לא נמצא מתרבה ביו"ד מ"ס שנאמר ממנו בסמיכות ביו"ד ולפמיה ליר"ה ברעב זנתנו אבי"ת בשו"א כמו ברעב פדך ממות איוב ה' · וע"י ר"ע ור"א כדפס בקמ"ץ הבי"ת שלא כמשפט : אברים האל"ף בח"פ עמש"ל סי' ר"א : כל עצמותי תהלים ל"ה מי כמוך הכ"ף רפויה עמש"ל סי' ר"ג : מי יערך לך הרי"ש בק"מ עמש"ל סי' ר"ג :

לדוד

עליון קונה שמים וארץ : נהללך ונשבחך ונפארך ונברך את־שם קדשך · כאמור לדוד · ברכי נפשי את־יי וכל־קרבי את־שם קדשו :

האל בתעצמות עזך : הגדול בכבוד שמך הגבור לנצח והנורא בנוראותיך : המלך היושב על כסא רם ונשא : שוכן עד מרום וקדוש שמו : וכתוב רננו צדיקים ביי לישרים נאוה תהלה : בפי ישרים תתהלל : ובדברי צדיקים תתברך : ובלשון חסידים תתרומם : ובקרב קדושים תתקדש :

ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר שמך מלכנו בכל־דור ודור שכן חובת כל־היצורים לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר לברך לעלה ולקלס על כל־דברי שירות ותשבחות דוד בן־ישי עבדך משיחך :

ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ : כי לך נאה יי אלהינו ואלהי אבותינו שיר ושבחה הלל וזמרה עז וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה ותפארת קדשה ומלכות ברכות והודאות מעתה ועד־עולם : ברוך אתה יי אל מלך גדול בתשבחות אל ההודאות אדון הנפלאות הבוחר בשירי זמרה מלך אל חי העולמים :

ברכו את־יי המברך : ברוך יי המברך לעולם ועד : ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם יוצר אור ובורא חשך עשה שלום ובורא את־הכל : כשאומרים יוצר אור עולם באוצר חיים אורות מאפל אמר ויהי : הכל יודוך והכל ישבחוך והכל יאמרו אין קדוש כיי : הכל

לדוד ברכי נפשי תהלים ק"ג : רננו תהלים ל"ג : יתפאר שמך בציר"י התי"ו ולא בפת"ח כאשר נדפס ע"י ר"ע ור"ח : והכל יאמרו

ירוממוך סלה יוצר הכל · האל הפותח בכל יום דלתות
שערי מזרח : ובוקע חלוני רקיע מוציא חמה ממקומה ·
ולבנה ממכון שבתה : ומאיר לעולם כלו וליושביו שברא
במדת רחמים : המאיר לארץ ולדרים עליה ברחמים ·
ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית : המלך
המרומם לבדו מאז המשבח והמפאר והמתנשא מימות
עולם : אלהי עולם ברחמיך הרבים · רחם עלינו אדון עזנו
צור משגבנו מגן ישענו משגב בעדנו : אין כערכך ואין זולתך
אפס בלתך ומי דומה לך : אין כערכך יי אלהינו בעולם
הזה · ואין זולתך מלכנו לחיי העולם הבא : אפס בלתך
גואלנו לימות המשיח · ואין דומה לך מושיענו לתחית
המתים :

אל אדון על כל המעשים · ברוך ומבורך בפי כל נשמה :
גדלו וטובו מלא עולם · דעת ותבונה סובבים אותו :
המתגאה על חיות הקדש · ונהדר בכבוד על המרכבה :
זכות ומישור לפני כסאו · חסד ורחמים לפני כבודו : טובים
מאורות שברא אלהינו · יצרם בדעת בבינה ובהשכל : כח
וגבורה נתן בהם · להיות מושלים בקרב תבל : מלאים זיו
ומפיקים נגה : נאה זיום בכל העולם : שמחים בצאתם
וששים בבואם · עשים באימה רצון קוניהם : פאר וכבוד
נותנים לשמו · צהלה ורנה לזכר מלכותו : קרא לשמש
ויזרח אור · ראה והתקין צורת הלבנה : שבח נותנים לו כל
צבא מרום · תפארת וגדלה שרפים ואופנים וחיות הקדש :
לאל אשר שבת מכל המעשים ביום השביעי עלה וישב
על כסא כבודו : תפארת עטה ליום המנוחה ענג

קרא

חמרו היו"ד במתג מה שנשמט ע"י ר"ע יר"ה: והמשנה נקמ"ז והבי"ת עמש"ל סי'
· ומי דומה לך הלמ"ד דגושה נס ואין דומה לך כדגש הלמ"ד עמש"ל סי'
ט : בפי כל נשמה הכ"ף דגושה עמש"ל סי' ר"ה : לזכר מלכותו נגיר"י הזי"ן
עמש"ל

קרא ליום השבת : זה שבח יום השביעי שבו שבת אל מכל
מלאכתו : ויום השביעי משבח ואומר מזמור שיר ליום
השבת טוב להודות לי"י לפיכך יפארו ויברכו לאל כל יצוריו
שבח יקר וגדלה יתנו לאל מלך יוצר כל המנחיל מנוחה
לעמו ישראל בקדשתו ביום שבת קדש שמך י"י אלהינו
יתקדש וזכרך מלכנו יתפאר בשמים ממעל ועל הארץ
מתחת : תתברך מושיענו על שבח מעשה ידיך ועל מאורי
אור שעשית יפארוך סלה :

ישמח משה במתנת חלקו כי עבד נאמן קראת לו · כליל
תפארת בראשו נתת בעמדו לפניך על הר סיני ·
ושני לחת אבנים הוריד בידו וכתוב בהם שמירת שבת וכן
כתוב בתורתך :

ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת
לדרתם ברית עולם : ביני ובין בני ישראל אות
היא לעלם כי ששת ימים עשה י"י את השמים ואת הארץ
וביום השביעי שבת וינפש : ולא נתתו י"י אלהינו לגויי
הארצות ולא הנחלתו מלכנו לעובדי פסילים וגם במנוחתו
לא ישכנו רשעים כי לישראל עמך נתתו באהבה לזרע
יעקב אשר בם בחרת : (ישמחו במלכותך שומרי שבת
וקוראי ענג) עם מקדשי שביעי כלם ישבעו ויתענגו מטובך
ובשביעי רצית בו וקדשתו חמדת ימים אותו קראת זכר
למעשה בראשית :

אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קדשנו במצותיך
ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובך ושמחנו בישועתך

עמש"ל סי' ר"ו : ביום השביעי עלה כנ"ל עמש"ל סי' ר"ו : זה שבח יום השביעי כנ"ל עמש"ל ר"ח : בראשו נתת ולא גרסינן אלא לו גם במיימוני בנוסח התפלה ליתא עמש"ל סי' ר"ט : הר סיני בקמ"ץ הנו"ן להפסק מאמר · ודלא כאשר בדפס ע"י ר"ע ור"א בפת"ח הנו"ן : אשר בם בחרת בקמ"ץ התי"ו עמש"ל סימן ר"י : חמדת ימים הדל"ת דגושה עמש"ל סי' רי"א : כי מחכים אנחנו לך התי"ו

וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך וינוחו בו ישראל מקדשי שמך ברוך אתה יי מקדש השבת: רצה ומודים

נקדש את־שמך בעולם כשם שמקדישים אותו בשמי מרום ככתוב על־יד נביאך וקרא זה אל־זה ואמר קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל־הארץ כבודו: אז בקול רעש גדול אדיר וחזק משמיעים קול· מתנשאים לעמת שרפים לעמתם ברוך יאמרו: ברוך כבוד־יי ממקומו ממקומך מלכנו תופיע ותמלוך עלינו כי מחכים אנחנו לך מתי תמלוך בציון בקרוב בימינו לעולם ועד תשכון: תתגדל ותתקדש בתוך ירושלים עירך לדור ודור ולנצח נצחים: ועינינו תראינה מלכותך כדבר האמור בשירי עזך על־ידי דוד משיח צדקך: ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה:

אין־כמוך באלהים אדני ואין כמעשיך: מלכותך מלכות כל־עולמים וממשלתך בכל־דור ודר: יי מלך יי מלך יי ימלך לעלם ועד: יי עז לעמו יתן יי יברך את־עמו בשלום:

אב הרחמים הטיבה ברצונך את־ציון תבנה חומות ירושלים: כי־בך לבד בטחנו מלך אל רם ונשא אדון עולמים:

ויהי בנסוע בריך שמיה תמצא בדף כ"ז ע"א
בר"ה וי"כ בשעת הוצאת ס"ת יאמר

יי יי אל רחום וחנון ארך אפים ורב־חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה:

רבון

גם "א פשוט פמש"ל סי' רי"ב: תתגדל ותתקדש בשתיהן הדלי"ת בציר"י עמש"ל סי' רי"ג: ועינינו תראינה ביו"ד כתובה אחרי הא"ף ואין הנו"ן דגושה עמש"ל סי' רי"ד: מלכותך התי"ו בסגו"ל גם בשירי עזך הזי"ן בסגו"ל עמש"ל סי' רט"ו:
אין כמוך תהלים פ"ו: מלכותך שם קמ"ה: יי' ימלך שמות ט"ו: יי' עז תהלים

רִבּוֹן הָעוֹלָם מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ לְטוֹבָה וְהָפֵק רְצוֹנֵנוּ וְתֵן לָנוּ שְׁאֵלָתֵנוּ וּמְחוֹל עַל כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ וְעַל כָּל־עֲוֹנוֹת אַנְשֵׁי בָתֵּינוּ מְחִילָה בְּחֶסֶד מְחִילָה בְּרַחֲמִים וְטַהֲרֵנוּ מֵחֲטָאֵינוּ וּמֵעֲוֹנֵינוּ וּמִפְּשָׁעֵינוּ וְזָכְרֵנוּ בְּזִכְרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים וְזָכְרֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם לְפַרְנָסָה וְכַלְכָּלָה וְתֶן־לָנוּ לֶחֶם לֶאֱכוֹל וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ וְעֹשֶׁר וְכָבוֹד וְאֹרֶךְ יָמִים לַהֲגוֹת בְּתוֹרָתֶךָ וּלְקַיֵּם מִצְוֹתֶיהָ ׃ וְשֵׂכֶל וּבִינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל עִמְקֵי סוֹדוֹתֶיהָ ׃ וּשְׁלַח רְפוּאָה לְכָל־מַכְאוֹבֵינוּ ׃ וּתְבָרֵךְ אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ ׃ וְתִגְזוֹר עָלֵינוּ גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת ׃ וּתְבַטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת ׃ וְתַטֶּה לֵב הַמַּלְכוּת וְיוֹעֲצֶיהָ וְשָׂרֶיהָ עָלֵינוּ לְטוֹבָה אָמֵן וְכֵן יְהִי רָצוֹן ׃

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִינוּ וְהֶגְיוֹן לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ יְיָ צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ ׃ וַאֲנַחְנוּ תְפִלָּתֵנוּ־לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנוּ בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ ׃

בשלש רגלים בשעת הוצאת ספר תורה יאמר י"ג מדות ואחר כך יאמר

רִבּוֹן הָעוֹלָם מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת לִבִּי לְטוֹבָה וְהָפֵק רְצוֹנִי וְתֵן שְׁאֵלָתִי לִי עַבְדְּךָ בֶּן־אֲמָתֶךָ פלוני בן פלונית וְזַכֵּנִי וְאֶת־אִשְׁתִּי וּבָנַי וּבְנוֹתַי לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם וּמַלְּטֵנוּ מִיֵּצֶר הָרָע וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְזַכֵּנוּ שֶׁתַּשְׁרֶה שְׁכִינָתְךָ בְּתוֹכֵנוּ וְהוֹפַע עָלֵינוּ רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה וְיִתְקַיֵּם־בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב וְנָחָה עָלָיו רוּחַ יְיָ רוּחַ חָכְמָה וּבִינָה רוּחַ עֵצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת וְיִרְאַת יְיָ ׃ וְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּזַכֵּנוּ לַעֲשׂוֹת מַעֲשִׂים הַטּוֹבִים בְּעֵינֶיךָ לָלֶכֶת בְּדַרְכֵי יְשָׁרִים לְפָנֶיךָ וְקַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְנִזְכֶּה לְחַיִּים טוֹבִים וַאֲרוּכִים וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא ׃ וְתִשְׁמְרֵנִי מִמַּעֲשִׂים

כ"ט : הטיבה תהלים כ"ח : מה שנאמר בר"ה וי"כ בלשון רבים מזכרים ובשלש רגלים בלשון יחיד מדבר בעדו היינו לפי שכבר אמרו הפוסקים כי כל תפלתנו בר"ה וי"כ הוא על חיי העולם הבא וכל ישראל ערבים זה בזה :

רעים ומשעות רעות המתרגשות לבוא לעולם והכותח בה'
חסד יסובבנהו אמן :

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי :
ואני תפלתי לך ה' עת רצון אלהים ברב חסדך ענני
באמת ישעך :

על הכל יתגדל ויתקדש וישתבח ויתפאר ויתרומם
ויתנשא שמו של מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך
הוא : בעולמות שברא העולם הזה והעולם הבא : כרצונו
וכרצון יראיו וכרצון כל בית ישראל : צור העולמים אדון
כל הבריות אלוה כל הנפשות : היושב במרחבי מרום
השוכן בשמי שמי קדם : קדושתו על החיות וקדושתו על
כסא הכבוד : ובכן יתקדש שמך בנו ה' אלהינו לעיני כל חי :
ונאמר לפניו שיר חדש ככתוב : שירו לאלהים זמרו שמו
סלו לרכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו : ונראהו עין בעין
בשובו אל נוהו ככתוב : כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון : ונאמר
ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר :

אב הרחמים הוא ירחם עם עמוסים ויזכור ברית איתנים
ויציל נפשותינו מן השעות הרעות ויגער ביצר הרע
מן הנשואים ויחון עלינו לפליטת עולמים וימלא משאלותינו
במדה טובה ישועה ורחמים :

העולה לתורה מברך

ברכו את ה' המבורך : ברוך ה' המבורך לעולם ועד
ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו מכל
העמים ונתן לנו את תורתו ברוך אתה ה' נותן התורה :
ברוך

יתגדל ויתקדש וכן יתקדש סמך בשלחן הדלי"ח בני י סמ"ג סי' רי"ו :
לעיני כל חי סכ"ף נכנס למשפט מלת כל שאחרי מלת עיני שהיא דגושה תמיד
אם המלה שאחריה באתנח או סוף פסוק: שירו תהל' ס"ח : כי עין ישעיה נ"ב:
ונגלה ישעיה מ' : מן הנשואים דשי"ן שמאלית עי' ל' סי' רי"ז ורחמין וחיין
סריכין ומוגנה דויאת כנ"ל עאש"ל סי' רי"ח :

ולאחר הקריאה אומר:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר נתן לנו תורת אמת וחיי עולם נטע בתוכינו ברוך אתה יי נותן התורה:

גרסינן בפ' הרואה אמר רב יהודה אמר רב ארבעה צריכין להודות יורדי הים הולכי מדברות ומי שהיה חולה ונתרפא ומי שהיה חבוש בבית האסורים ויצא:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הגומל לחייבים טובות שגמלני כל טוב:

ועונין אחריו מי שגמלך טוב הוא יגמלך כל טוב סלה:

מי שבנו הגיע לכלל מצות אומר

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שפטרני מענש הלזה:

ברכות שאומרים קודם ההפטרה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר בחר בנביאים טובים ורצה בדבריהם הנאמרים באמת: ברוך אתה יי הבוחר בתורה ובמשה עבדו ובישראל עמו ובנביאי האמת והצדק:

וכשסיים ההפטרה אומר

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם צור כל העולמים צדיק בכל הדורות האל הנאמן האומר ועושה המדבר ומקיים שכל דבריו אמת וצדק:

נאמן אתה הוא יי אלהינו ונאמנים דבריך ודבר אחד מדבריך אחור לא ישוב ריקם כי אל מלך נאמן ורחמן אתה ברוך אתה יי האל הנאמן בכל דבריו:

רחם על ציון כי היא בית חיינו ולעלובת נפש תושיע במהרה בימינו ברוך אתה יי משמח ציון בבניה:

שמחנו

שגומלך הגומ"ל בשו"ח בק"ח כמשפט כנויי הע' הנסתרות מלאחי מעונשו שע"נ והנכון לומר מעונש הלזה · הנה בעל החלומות כי כל הלזה בסרוסין

המ"ס בקמ"ץ גדול כמשפט כנויי הנעבר: יגמלך המ"ס יד לנוכח בפלס יי' ישמרך מכל רע תהלים קכ"א: בכל אל זה ולא כן משפט לשון עברי עמש"ל סי' ר"ח וסימן לזה כלומר המיוחס לזה ושלו הוא · וכן מי האיש לזה בא · מיוחס אחרי מלב המקום אשר הוא שם: וזהו מרחוק כמ"ש ברשב"ס בפ' וישב:

שַׂמְּחֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת־כְּבוֹדוֹ כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מָגֵן דָּוִד:

בשבת

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת ׃ עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרֵךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

בשלש רגלים

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים (וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה) בפסח וְעַל יוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה ׃ בשבועות וְעַל יוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה: בסכות וְעַל יוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה ׃ בשמיני עצרת וְעַל יוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת הֶחָג הַזֶּה ׃ שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (בשבת לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה) לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת ׃ עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרֵךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

בראש השנה

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים (וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה) וְעַל יוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (בשבת לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה) לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת ׃ עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרֵךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה (וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה) וְעַל יוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ (בשבת לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה) לִסְלִיחָה וְלִמְחִילָה וּלְכַפָּרָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאֶרֶת׃ עַל הַכֹּל יְיָ אֱלֹהֵינוּ אֲנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד וּדְבָרְךָ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים׃

יְקוּם פּוּרְקָן מִן־שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמִין וְחַיִּין אֲרִיכִין וּמְזוֹנָא רְוִיחָא וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא וּבַרְיוּת גּוּפָא וּנְהוֹרָא מְעַלְּיָא׃ זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא זַרְעָא דִּי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא׃ לְמָרָנָן וְרַבָּנָן חֲבוּרָתָא קַדִּישָׁתָא דִּי בְאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל וְדִי בְבָבֶל לְרֵישֵׁי כַלָּה וּלְרֵישֵׁי גַלְוָתָא וּלְרֵישֵׁי מְתִיבָתָא וּלְדַיָּנֵי דְבָבָא׃ לְכָל־תַּלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל־תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן וּלְכָל־מָן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא׃ מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יַתְהוֹן יַפִּישׁ חַיֵּיהוֹן וְיַסְגֵּא יוֹמֵיהוֹן וְיִתֵּן אַרְכָא לִשְׁנֵיהוֹן וְיִתְפָּרְקוּן וְיִשְׁתֵּזְבוּן מִן־כָּל־עָקָא וּמִן־כָּל־מַרְעִין בִּישִׁין מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְּסַעְדְּהוֹן כָּל־זְמַן וְעִדָּן וְנֹאמַר אָמֵן׃

יְקוּם פּוּרְקָן מִן־שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמִין וְחַיִּין אֲרִיכִין וּמְזוֹנָא רְוִיחָא וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא וּבַרְיוּת גּוּפָא וּנְהוֹרָא מְעַלְּיָא׃ זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא זַרְעָא דִּי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא׃ לְכָל־קְהָלָא קַדִּישָׁא הָדֵין רַבְרְבַיָּא עִם זְעֵרַיָּא טַפְלָא וּנְשַׁיָּא מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יַתְכוֹן יַפִּישׁ חַיֵּיכוֹן וְיַסְגֵּא יוֹמֵיכוֹן וְיִתֵּן אַרְכָא לִשְׁנֵיכוֹן וְתִתְפָּרְקוּן וְתִשְׁתֵּזְבוּן מִן־כָּל־עָקָא וּמִן־כָּל־מַרְעִין בִּישִׁין מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְּסַעְדְּכוֹן כָּל־זְמַן וְעִדָּן וְנֹאמַר אָמֵן׃

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב הוּא יְבָרֵךְ אֶת

אֶת כָּל־הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה עִם כָּל־קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְכָל אֲשֶׁר לָהֶם וּמִי שֶׁמְּיַחֲדִים בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת לִתְפִלָּה וּמִי שֶׁבָּאִים בְּתוֹכָם לְהִתְפַּלֵּל וּמִי שֶׁנּוֹתְנִים נֵר לַמָּאוֹר וְיַיִן לְקִדּוּשׁ וּלְהַבְדָּלָה וּפַת לָאוֹרְחִים וּצְדָקָה לָעֲנִיִּים ׃ וְכָל־מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי צִבּוּר בֶּאֱמוּנָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם וְיָסִיר מֵהֶם כָּל־מַחֲלָה וְיִרְפָּא לְכָל־גּוּפָם וְיִסְלַח לְכָל־עֲוֹנָם וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם עִם כָּל־יִשְׂרָאֵל אֲחֵיהֶם וְנֹאמַר אָמֵן ׃

הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים וּמֶמְשָׁלָה לַנְּסִיכִים מַלְכוּתוֹ מַלְכוּת כָּל־עוֹלָמִים הַפּוֹצֶה אֶת־דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה הַנּוֹתֵן בַּיָּם דֶּרֶךְ וּבְמַיִם עַזִּים נְתִיבָה ׃ הוּא יְבָרֵךְ וְיִשְׁמוֹר וְיִנְצוֹר וְיַעֲזוֹר וִירוֹמֵם וִיגַדֵּל וִינַשֵּׂא לְמַעְלָה אֶת־אֲדוֹנֵינוּ (פלוני) יָרוּם הוֹדוֹ ׃ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יְחַיֵּיהוּ וְיִשְׁמְרֵהוּ מִכָּל־צָרָה וְיָגוֹן וְנֶזֶק וְיַצִּילֵהוּ וְיַדְבֵּר עַמִּים תַּחַת רַגְלָיו וְיַפִּיל שׂוֹנְאָיו לְפָנָיו וּבְכָל־אֲשֶׁר יִפְנֶה יַצְלִיחַ ׃ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִתֵּן בְּלִבּוֹ וּבְלֵב כָּל־יוֹעֲצָיו וְשָׂרָיו רַחֲמָנוּת לַעֲשׂוֹת טוֹבוֹת עִמָּנוּ וְעִם כָּל־יִשְׂרָאֵל וּבְיָמָיו וּבְיָמֵינוּ תִּוָּשַׁע יְהוּדָה וְיִשְׂרָאֵל יִשְׁכּוֹן לָבֶטַח וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן ׃

מִי שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ וְגָאַל אוֹתָם מֵעַבְדוּת לְחֵרוּת הוּא יִגְאַל אוֹתָנוּ וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ חֲבֵרִים כָּל־יִשְׂרָאֵל וְנֹאמַר אָמֵן ׃ ראש חודש פלוני ביום פלוני יְחַדְּשֵׁהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה וְנֹאמַר אָמֵן ׃

אַב הָרַחֲמִים שׁוֹכֵן מְרוֹמִים בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים הוּא יִפְקוֹד בְּרַחֲמִים הַחֲסִידִים וְהַיְשָׁרִים וְהַתְּמִימִים ׃ קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ שֶׁמָּסְרוּ נַפְשָׁם עַל קְדֻשַּׁת הַשֵּׁם הַנֶּאֱהָבִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם

בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרָדוּ מִנְּשָׁרִים קַלּוּ וּמֵאֲרָיוֹת גָּבֵרוּ לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם וְחֵפֶץ צוּרָם׃ יִזְכְּרֵם אֱלֹהֵינוּ לְטוֹבָה עִם שְׁאָר צַדִּיקֵי עוֹלָם וְיִנְקוֹם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדָיו הַשָּׁפוּךְ׃ כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים׃ הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דַם עֲבָדָיו יִקּוֹם וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ׃ וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר׃ וְנִקֵּיתִי דָּמָם לֹא נִקֵּיתִי וַיְיָ שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן׃ וּבְכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמַר לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ׃ וְאוֹמֵר כִּי דֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָוִים׃ וְאוֹמֵר יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת מָחַץ רֹאשׁ עַל אֶרֶץ רַבָּה׃ מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל כֵּן יָרִים רֹאשׁ׃ **אשרי וכו'**

מזמור לדוד תמצא בדף ל"א ע"א

מוסף של שבת

תִּכַּנְתָּ שַׁבָּת רָצִיתָ קָרְבְּנוֹתֶיהָ צִוִּיתָ פֵּרוּשֶׁיהָ עִם סִדּוּרֵי נְסָכֶיהָ מְעַנְּגֶיהָ לְעוֹלָם כָּבוֹד יִנְחָלוּ טוֹעֲמֶיהָ חַיִּים זָכוּ וְגַם הָאוֹהֲבִים דְּבָרֶיהָ גְּדֻלָּה בָּחָרוּ׃ אָז מִסִּינַי נִצְטַוּוּ עָלֶיהָ וַתְּצַוֵּנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְהַקְרִיב בָּהּ קָרְבַּן מוּסַף שַׁבָּת כָּרָאוּי׃ יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ׃ וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם׃ וְאֶת מוּסַף יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר׃

וביום

הרנינו דברי ל"ב: דם עבדיו הדלי"ת רפויה וע"י ר"ע ור"ח נדפס נדגש. דלי"ת שלא כדין: ונקיתי דמם יואל ג' והדלי"ת דגושה עמש"ל סי' ר"ך: כי דורש תהלי' ט' הדלי"ת רפויה וע"י ר"ע נדפס נדגש הדלי"ת שלא כדין: ידין תהלים ק"י: קמוצים דבריה כנ"ל והדלי"ת נדגש עמש"ל סי' רכ"ח: במצות רצונך הנו"ן בכנ"ל עמש"ל סי' רכ"ב: כמו שכתבת עלינו בתורתך הבי"ת דגושה והתי"ו בסגו"ל וע"י ר"ע ור"ח נדפס נרפה הבית ותסו"ח התי"ו שלא כדין: ישמח

וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימם ושני עשרנים
סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו׃ עלת שבת
בשבתו על עלת התמיד ונסכה׃

ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג עם מקדשי
שביעי כלם ישבעו ויתענגו מטובך ובשביעי רצית
בו וקדשתו חמדת ימים אותו קראת זכר למעשה בראשית׃
אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קדשנו במצותיך
ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובך ושמחנו בישועתך
וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון
שבת קדשך וינוחו בו ישראל מקדשי שמך ברוך אתה יי
מקדש השבת׃   רצה וטווים

נעריצך ונקדישך כסוד שיח שרפי קדש המקדישים שמך
בקדש ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל זה ואמר׃
קדוש קדוש קדוש יי צבאות מלא כל הארץ כבודו׃ כבודו
מלא עולם משרתיו שואלים זה לזה איה מקום כבודו
לעמתם ברוך יאמרו׃ ברוך כבוד יי ממקומו׃ ממקומו הוא
יפן ברחמים ויחון עם המיחדים שמו ערב ובקר בכל יום
תמיד פעמים באהבה שמע אומרים׃ שמע ישראל יי אלהינו
יי אחד׃ אחד הוא אלהינו הוא אבינו הוא מלכנו הוא
מושיענו׃ והוא ישמיענו ברחמיו שנית לעיני כל חי להיות
לכם לאלהים׃ אני יי אלהיכם׃ באשכנז אומרים אלהיכם
אדיר אדירנו יי אדנינו מה אדיר שמך בכל הארץ׃ והיה
יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד ושמו אחד׃
ובדברי קדשך כתוב לאמר׃
ימלך יי לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה׃

אלהיכם

במלכותך הגי"ה בדגש והתי"ו בשו"א עמש"ל סי' רכ"ג : מטובך נכנו"ל הגי"ה ולא בשו"א כאשר נדפס ע"י ר"ע ור"ח : זכר הזי"ן בציר"י עמש"ל סי' ס"ח :
תקדישך הדלית בפתח מה שנשמט ע"י ר"ע ור"ח :

לשבת שובה · חתום שם המחבר שמואל חזק :

אלהיכם "שופט צדק ובמישור ישפט לאמים · "מדת הדין
יהפוך לרחמים · "ויכפר זדונות ושגגות עונות
ואשמים · "אדון הטאים הצהר והלבן כתמים · "לכפרה
מקוים לילות וימים · "הזה עמך מתענים וצמים · "זכור ברית
ראשונים הישרים והתמימים · "קים לבניהם שבועת
קדומים · "וימלך מלכם לעולמי עולמים :

לשבת חול המועד של סוכות · חתים שם המחבר יהודה :

אלהיכם "ישיב בשלם סכו ומעונתו · "הקם יקים דביר
והדר מטתו · "ועד סלה ישכן שם הוד שכינתו ·
"דירת סכה תהיה לצל לשומרי סכתו · "הוא יעמיד ארץ על
אגדתו · ימלך על כל הארץ הבונה בשמים מעלתו :

ישית בשלום סכו ומעונתו: · עש"ה ויהי בשלם סכו ומעונתו בציון תהלים ע"ו: דירת סכה תהיה לצל כו' עש"ה וסכה תהיה לצל יומם וגו' ישעיה ד': הוא יעמיד ארץ על אגדתו ימלך על כל הארץ הבונה בשמים מעלתו: עש"ה הבונה בשמים מעלותיו ואגדתו על ארץ יסדה עמוס ט':

לשבת וראש חדש · חתום שם המחבר יהודה :

אלהיכם "יזריח שמשו · שבעתים בגבורתו : "הירח
בהתחדשו · כשמש זריחתו : "והחדש
בהתקדשו · לחדש כפרתו : "דת היום יחדש לשמשו ·
לחזות קדשת שכינתו : "השתחוות לפניו מדי חדש
בחדשו · ומדי שבת בשבתו :

שבעתים בגבורתו תזרח בהתחדשו כשמש זריחתו · עש"ה והיה אור הלבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת ימים ישעיה ל"ד: לחזות קדושת שכינתו השתחוות לפניו מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו · עש"ה והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני אמר יי ישעיה ס"ו:

לשבת בראשית · חתום שם המחבר יהודה חזק :

אלהיכם "ישכיל עבדו יכון כסאו כמראשית · "העיר על
תלה יבנה וארמון ישית · "ומזבחו ירפא ומקום
נסיך להשית · "דור יקרא לאמה העבריה היותה חפשית :

הנה

יהנה "חזק "זעמו "קמיו יפיץ ברוח קדים חרישית • ימלך על
עם שומר שבת בראשית :

ישכיל עבדו עפ"י הכתוב הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד ישעיה נ"ב
ועל ישראל קאי : העיר על תלה יבנה וארמון ישית עפ"י הנני שב את שבות
אהלי יעקב ומשכנותיו ארחם ונבנתה עיר על תלה וארמון על משפטו ישב
ירמיה ל' : ומזבחו ירפא פי' יבנה עפ"י וירפא את מזבח יי' ההרוס מלכים א'
י"ח : ברוח קדים חרישית עפ"י וימן אלהים רוח קדים חרישית יונה ד' :

לשבת חנוכה • חתום שם המחבר יהודה חזק :

אלהיכם "ישלח משיחו אזור צדק והאמונה ירביד •
"הרשע ימית בשבט פיו אויב יאביד • "ועל הנסים
הלל לגמור צעיר מהעביד • "דת חדשה יחדש להטות אזן
מהכביד • "הדר "המדת "זבול "קדש יקומם ויזביד • ונשיר
מזמור שיר חנכת הבית לדוד :

אזור צדק והאמונה ירביד • עפ"י והיה צדק אזור מתניו והאמונה אזור חלציו
ישעיה י"א : הרשע ימית בשבט פיו • כענין שנאמר והכה ארץ בשבט פיו וברוח
שפתיו ימית רשע ישעיה י"א : לצעיר מהעביד • פי' שלא יעבוד הצעיר עוד : דת
חדשה יחדש להטות אזן מהכביד • עפ"י וכרתי את בית ישראל ואת בית יהודה
ברית חדשה לא כברית אשר כרתי את אבותם וגו' אשר המה הפרו את בריתי
כי זאת הברית אשר אכרות את בית ישראל אחרי הימים ההם נאם יי' נתתי את
תורתי בקרבם ועל לבם אכתבנה ירמיה ל"א :

לשבת נחמו • חתום שם המחבר יהודה בר שמואל חזק :

אלהיכם "יוסיף ידו לקבץ נפוצותיכם • "העת יחיש לאמר
צאו לאסיריכם • "ומלאך בריתו ישלח להשיב
לבבכם • "דרכו פנו והיה העקב למישור ולעירו יקבצכם •
"השומרים שבת ברית היא בינו וביניכם "ברכו "שמו "ואל
תתנו דמי לכם • "חי "זכר "קדשו נחמו יאמר אלהיכם • כי
אני הוא מלככם ואמלך עליכם :

יוסיף ידו לקבץ נפוצותיכם • עפ"י והיה ביום ההוא יוסיף אדני שנית ידו
לקנות את שאר עמו וגו' ואסף נדחי ישראל ונפוצות יהודה יקבץ ישעיה י"א :
לאמר צאו לאסוריכם עפ"י לאמר לאסורים צאו לאשר בחשך הגלו ישעיה מ"ט :
ומלאך בריתו ישלח להשיב לבבכם • עפ"י הנה אנכי שולח לכם את אליה הנביא
לפני בוא יום יי' הגדול והנורא • והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם

מלאכי ג׳ : דרכו פנו והיה העקב למישור · עש״ה קול קורא במדבר פנו
דרך יי׳ וגו׳ והיה העקוב למישור והרכסים לבקעה ונגלה כבוד ה׳ ישעיה מ׳ · ולא
תתנו דמי לכם · עש״ה המזכירים את יי׳ אל דמי לכם ואל תתנו דמי לו ישעי׳ס״ב :

לשבת נשואין · חתום שם המחבר שמואל חזק ·

אלהיכם ישכנו שם כם אלמו · מלאכיו רוחות רז לא
למו · ואיה מקום כבודו הולמו : אומרים ברוך
כבוד יי ממקומו · לעת ימלך ליום קומו · חזון ציון גנוז
במקומו · זאת יראו וידעו כל יקומו · קרוא לירושלים
כסא מקומו :

שכנו שם כם אולמו כל״ל והוא לשון היכל · כמו ואולם הבית מלכים א׳ ו׳ ·
ובכנוי תהיה הלמ״ד דגושה כמו ואולמי החצר יחזקאל מ׳ · ובכל הנסחאות
מלאכי שם כם עילמו ויהי׳ עש״ה ושמתי כסאי בעילם ירמי׳ מ״ט · ולא אוכל לכוון
פניהו לכאן · ותו כי שם עילם פרטי לא יתכן עם הכנוי גם אין להוסיף אות
האמנתי״ו והנכון כמ״ש בפנים : רז לא למו ואיה מקום כבודו וכו׳ · פי׳ שאפי׳
המלאכים אינם יודעים מקום כבודו כי הוא יתברך לא יתקומם · לכן אומרים
ברוך כבוד יי׳ ממקומו : חזון ציון גנוז במקומו כו׳ כל״ל פי׳ עם היות כי חזון
ציון סתום וחתום לעתיד כולם ידעו לבחרו : כל יקומו מלשון ואת כל היקום
אשר ברגליהם דברים א׳ : קרוא לירושלים כסא מקומו עש״ה בעת ההיא יקראו
לירושלים כסא יי׳ ירמיה ג׳ :

לשבת ברית מילה ·

אלהיכם אני זוכר הברית · הנה אנכי שולח לשארית ·
את נסתר בנחל כרית · מבשר טוב ושלום באחרית ·
ידעו זאת כל כורתי ברית · אומר לציון מלך אלהיך והרית :

את נסתר בנחל כרית · זה אליה הנביא שנאמר בו ונסתרת בנחל כרית מלכים
א׳ י״ז · מלך אלהיך והרית כל״ל עש״ה כי חלה גם ילדה ציון את בניה ישעיה
ס״ו : ובכל הנסחאות מצאתי אומר לציון מלך אלהיך והורית וטעות הוא :

אין באלהינו אין באדונינו אין במלכנו אין במושיענו
מי באלהינו מי באדונינו מי במלכנו מי במושיענו :
נודה לאלהינו נודה לאדונינו נודה למלכנו נודה למושיענו :
ברוך אלהינו ברוך אדונינו ברוך מלכנו ברוך מושיענו :
אתה הוא אלהינו אתה הוא אדונינו אתה הוא מלכנו
אתה הוא מושיענו : אתה הוא שהקטירו אבותינו לפניך

אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים:

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת הַצֳּרִי וְהַצִּפֹּרֶן הַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה מוֹר וּקְצִיעָה שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים־עָשָׂר וְקִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה וְקִנָּמוֹן תִּשְׁעָה בֹּרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק: מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע הַקַּב מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל־שֶׁהוּא: רַבִּי נָתָן אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל־שֶׁהוּא: וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ אִם חִסַּר אַחַת מִכָּל־סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף: בֹּרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה: יֵין קַפְרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה: וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי־רַגְלַיִם בָּעֲזָרָה מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

הַשִּׁיר שֶׁהַלְוִיִּם הָיוּ אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן הָיוּ אוֹמְרִים לַיְיָ הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיוֹשְׁבֵי בָהּ: בַּשֵּׁנִי הָיוּ אוֹמְרִים גָּדוֹל יְיָ וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: בַּשְּׁלִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט: בָּרְבִיעִי הָיוּ אוֹמְרִים אֵל נְקָמוֹת יְיָ אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: בַּחֲמִישִׁי הָיוּ אוֹמְרִים הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: בַּשִּׁשִּׁי הָיוּ אוֹמְרִים יְיָ מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְיָ עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: בַּשַּׁבָּת הָיוּ אוֹמְרִים מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת מִזְמוֹר שִׁיר לֶעָתִיד לָבֹא לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

אמר רבי אליעזר תמצא בדף ל"ו ע"ב

למנחה של שבת

וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ יְיָ עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

אתה אחד ושמך אחד ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ
תפארת גדלה ועטרת ישועה יום מנוחה וקדשה
לעמך נתת : אברהם יגל יצחק ירנן יעקב ובניו ינוחו בו :
מנוחת אהבה ונדבה מנוחת אמת ואמונה מנוחת שלום
ושלוה והשקט ובטח מנוחה שלמה שאתה רוצה בה יכירו
בניך וידעו כי מאתך היא מנוחתם ועל מנוחתם יקדישו
את־שמך :

אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו קדשנו במצותיך
ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובך ושמחנו בישועתך
וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון
שבת קדשך וינוחו בו ישראל מקדשי שמך ברוך אתה יי
מקדש השבת : רצה ומודים

צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת : וצדקתך אלהים עד
מרום אשר־עשית גדלות אלהים מי כמוך : צדקתך
כהררי־אל משפטיך תהום רבה אדם ובהמה תושיע יי :
קד ברכי נפשי את־יי יי אלהי גדלת מאד הוד והדר
לבשת : עטה אור כשלמה נוטה שמים כיריעה :
המקרה במים עליותיו השם עבים רכובו המהלך על־כנפי
רוח : עשה מלאכיו רוחות משרתיו אש להט : יסד־ארץ
על־מכוניה בל־תמוט עולם ועד : תהום כלבוש כסיתו
על־הרים יעמדו־מים : מן־גערתך ינוסון מן־קול רעמך
יחפזון : יעלו הרים ירדו בקעות אל־מקום זה יסדת להם
גבול־שמת בל־יעברון בל־ישבון לכסות הארץ : המשלח
מעינים בנחלים בין הרים יהלכון : ישקו כל־חיתו שדי ישברו
פראים צמאם : עליהם עוף־השמים ישכון מבין עפאים
יתנו

ומי כעמך ד"ה א' י"ז : אתה רוצה בה הני"ם רנוסה פומס"ל סי' רכ"ה : צדקתך
תהלים קי"ט : וצדקתך תהלים ע"א : צדקתך תהלים ל"ו : נוטה שמים ד' מל'
עשה מלאכיו רוחות ו' בספרת בסגו"ל נמסר במזמור קמ"ו : מכונה חס' יו"ד
הרבים ומה שנמסר עליו במס"ק ליה וע"ל ר"לם"ל וח"ו מגל חס' יו"ד וע"י ר"

יתנו־קול: משקה הרים מעליותיו מפרי מעשיך תשבע
הארץ: מצמיח חציר לבהמה ועשב לעבדת האדם
להוציא לחם מן־הארץ: ויין ישמח לבב־אנוש להצהיל
פנים משמן ולחם לבב־אנוש יסעד: ישבעו עצי יי ארזי
לבנון אשר נטע: אשר־שם צפרים יקננו חסידה ברושים
ביתה: הרים הגבהים ליעלים סלעים מחסה לשפנים: עשה
ירח למועדים שמש ידע מבואו: תשת־חשך ויהי לילה בו־
תרמש כל־חיתו־יער: הכפירים שאגים לטרף ולבקש מאל
אכלם: תזרח השמש יאספון ואל־מעונתם ירבצון: יצא
אדם לפעלו ולעבדתו עדי־ערב: מה־רבו מעשיך יי כלם
בחכמה עשית מלאה הארץ קנינך: זה הים גדול ורחב
ידים שם־רמש ואין מספר חיות קטנות עם־גדלות: שם
אניות יהלכון לויתן זה יצרת לשחק־בו: כלם אליך ישברון
לתת אכלם בעתו: תתן להם ילקטון תפתח ידך ישבעון
טוב: תסתיר פניך יבהלון תסף רוחם יגועון ואל־עפרם
ישובון: תשלח רוחך יבראון ותחדש פני אדמה: יהי כבוד
יי לעולם ישמח יי במעשיו: המביט לארץ ותרעד יגע בהרים
ויעשנו: אשירה ליי בחיי אזמרה לאלהי בעודי: יערב עליו
שיחי אנכי אשמח ביי: יתמו חטאים מן־הארץ ורשעים
עוד אינם ברכי נפשי את־יי הללו־יה:

קך שיר המעלות אל־יי בצרתה לי קראתי ויענני: יי
הצילה נפשי משפת־שקר מלשון רמיה: מה־
יתן לך ומה יסיף לך לשון רמיה: חצי גבור שנונים עם גחלי
רתמים: אויה־לי כי־גרתי משך שכנתי עם־אהלי קדר

רבת

ור"ח נדפס מלא יו"ד שלא כדין: מבין עפאים העי"ן נח"ק והאל"ף נחה והיו"ד מונעת בשי"ק וע"יד"ע ור"ח נדפס בח"פ הפי"ן שלא כדין: לבהמה ב' תנשין ולייך דנחמיה ב': ליעלים היו"ד דגושה: לא זכים השי"ן דגושה מה שנשמט ע"י ר"ע ו"ה שלא כדין: שזרה לה הלי"ד דגושה כדין דשיק מה שנשמט ע"י ר"פ ור"ח

רבת שכנה לה נפשי עם שונא שלום : אני שלום וכי
אדבר המה למלחמה :

קכא שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבוא
עזרי : עזרי מעם יי עשה שמים וארץ : אל יתן למוט רגלך
אל ינום שומרך : הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל : יי
שומרך יי צלך על יד ימינך : יומם השמש לא יככה וירח
בלילה : יי ישמרך מכל רע ישמר את נפשך : יי ישמר
צאתך ובואך מעתה ועד עולם :

קכב שיר המעלות לדוד שמחתי באומרים לי בית יי נלך :
עומדות היו רגלינו בשעריך ירושלם : ירושלם הבנויה כעיר
שחברה לה יחדו : ששם עלו שבטים שבטי יה עדות לישראל
להודות לשם יי : כי שמה ישבו כסאות למשפט כסאות
לבית דוד : שאלו שלום ירושלם ישליו אוהביך : יהי שלום
בחילך שלוה בארמנותיך : למען אחי ורעי אדברה נא
שלום בך : למען בית יי אלהינו אבקשה טוב לך :

קכג שיר המעלות אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים :
הנה כעיני עבדים אל יד אדוניהם כעיני שפחה
אל יד גבירתה כן עינינו אל יי אלהינו עד שיחננו : חננו יי
חננו כי רב שבענו בוז : רבת שבעה לה נפשנו הלעג
השאננים הבוז לגאיונים :

קכד שיר המעלות לדוד לולי יי שהיה לנו יאמר נא ישראל
לולי יי שהיה לנו בקום עלינו אדם : אזי חיים
בלעונו בחרות אפם בנו : אזי המים שטפונו נחלה עבר על
נפשנו : אזי עבר על נפשנו המים הזידונים : ברוך יי שלא
נתננו טרף לשניהם : נפשנו כצפור נמלטה מפח יוקשים
הפח נשבר ואנחנו נמלטנו : עזרנו בשם יי עשה שמים וארץ :

קכה שיר

מ"א שלא כדין : אך נשאתי את עיני הכו"ן נפת"ח עמס"ל סי' רכ"ז : לגאי יונים
כתיב לגאיונים קרי : שגגה ה' מלרע מאסר בטעיה מ"ר : שבותנו כתיב שביתנו

קכה שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הַבֹּטְחִים בַּיְיָ כְּהַר־צִיּוֹן לֹא־יִמּוֹט לְעוֹלָם יֵשֵׁב: יְרוּשָׁלַיִם הָרִים סָבִיב לָהּ וַייָ סָבִיב לְעַמּוֹ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: כִּי לֹא יָנוּחַ שֵׁבֶט הָרֶשַׁע עַל גּוֹרַל הַצַּדִּיקִים לְמַעַן לֹא־יִשְׁלְחוּ הַצַּדִּיקִים בְּעַוְלָתָה יְדֵיהֶם: הֵיטִיבָה יְיָ לַטּוֹבִים וְלִישָׁרִים בְּלִבּוֹתָם: וְהַמַּטִּים עֲקַלְקַלּוֹתָם יוֹלִיכֵם יְיָ אֶת־פֹּעֲלֵי הָאָוֶן שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

קכו שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְיָ אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים: אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה: הִגְדִּיל יְיָ לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ הָיִינוּ שְׂמֵחִים: שׁוּבָה יְיָ אֶת־שְׁבִיתֵנוּ כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב: הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ: הָלוֹךְ יֵלֵךְ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ־הַזָּרַע בֹּא־יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו:

קכז שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לִשְׁלֹמֹה אִם־יְיָ לֹא־יִבְנֶה בַיִת שָׁוְא עָמְלוּ בוֹנָיו בּוֹ אִם־יְיָ לֹא־יִשְׁמָר־עִיר שָׁוְא שָׁקַד שׁוֹמֵר: שָׁוְא לָכֶם מַשְׁכִּימֵי קוּם מְאַחֲרֵי־שֶׁבֶת אֹכְלֵי לֶחֶם הָעֲצָבִים כֵּן יִתֵּן לִידִידוֹ שֵׁנָא: הִנֵּה נַחֲלַת יְיָ בָּנִים שָׂכָר פְּרִי הַבָּטֶן: כְּחִצִּים בְּיַד־גִּבּוֹר כֵּן בְּנֵי הַנְּעוּרִים: אַשְׁרֵי הַגֶּבֶר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת־אַשְׁפָּתוֹ מֵהֶם לֹא־יֵבֹשׁוּ כִּי־יְדַבְּרוּ אֶת־אוֹיְבִים בַּשָּׁעַר:

קכח שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְיָ הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִּי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְיָ: יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

קכט שִׁיר הַמַּעֲלוֹת רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרַי יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל רַבַּת צְרָרוּנִי מִנְּעוּרָי גַּם לֹא־יָכְלוּ לִי: עַל־גַּבִּי חָרְשׁוּ

חרשים

קרי ז יברך ה׳ פתחין וסי׳ עבדה וגברה פתחין כמסר במזמור קי״ג: נעורי מנעורי קדמאה סרי״ף נפת״ח. עמג״ל פי׳ רכ״ו: למעוקס כתיב למענים קרי:

חֹרְשִׁים הֶאֱרִיכוּ לְמַעֲנִיתָם׃ יְיָ צַדִּיק קִצֵּץ עֲבוֹת רְשָׁעִים׃ יֵבֹשׁוּ
וְיִסֹּגוּ אָחוֹר כֹּל שֹׂנְאֵי צִיּוֹן׃ יִהְיוּ כַּחֲצִיר גַּגּוֹת שֶׁקַּדְמַת שָׁלַף
יָבֵשׁ׃ שֶׁלֹּא מִלֵּא כַפּוֹ קוֹצֵר וְחִצְנוֹ מְעַמֵּר׃ וְלֹא אָמְרוּ
הָעֹבְרִים בִּרְכַּת יְיָ אֲלֵיכֶם בֵּרַכְנוּ אֶתְכֶם בְּשֵׁם יְיָ׃

קל שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְיָ׃ אֲדֹנָי שִׁמְעָה
בְקוֹלִי תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי׃ אִם
עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד׃ כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן
תִּוָּרֵא׃ קִוִּיתִי יְיָ קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי׃ נַפְשִׁי לַאדֹנָי
מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר׃ יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ כִּי עִם יְיָ
הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת׃ וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו׃

קלא שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד יְיָ לֹא גָבַהּ לִבִּי וְלֹא רָמוּ עֵינַי
וְלֹא הִלַּכְתִּי בִּגְדֹלוֹת וּבְנִפְלָאוֹת מִמֶּנִּי׃ אִם לֹא
שִׁוִּיתִי וְדוֹמַמְתִּי נַפְשִׁי כְּגָמֻל עֲלֵי אִמּוֹ כַּגָּמֻל עָלַי נַפְשִׁי׃ יַחֵל
יִשְׂרָאֵל אֶל יְיָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם׃

קלב שִׁיר הַמַּעֲלוֹת זְכוֹר יְיָ לְדָוִד אֵת כָּל עֻנּוֹתוֹ׃ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לַייָ נָדַר לַאֲבִיר יַעֲקֹב׃ אִם אָבֹא בְּאֹהֶל
בֵּיתִי אִם אֶעֱלֶה עַל עֶרֶשׂ יְצוּעָי׃ אִם אֶתֵּן שְׁנָת לְעֵינָי
לְעַפְעַפַּי תְּנוּמָה׃ עַד אֶמְצָא מָקוֹם לַייָ מִשְׁכָּנוֹת לַאֲבִיר
יַעֲקֹב׃ הִנֵּה שְׁמַעֲנוּהָ בְאֶפְרָתָה מְצָאנוּהָ בִּשְׂדֵי יָעַר׃ נָבוֹאָה
לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדֹם רַגְלָיו׃ קוּמָה יְיָ לִמְנוּחָתֶךָ
אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ׃ כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ׃ בַּעֲבוּר
דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ׃ נִשְׁבַּע יְיָ לְדָוִד אֱמֶת
לֹא יָשׁוּב מִמֶּנָּה מִפְּרִי בִטְנְךָ אָשִׁית לְכִסֵּא לָךְ׃ אִם יִשְׁמְרוּ
בָנֶיךָ בְּרִיתִי וְעֵדֹתִי זוֹ אֲלַמְּדֵם גַּם בְּנֵיהֶם עֲדֵי עַד יֵשְׁבוּ
לְכִסֵּא לָךְ׃ כִּי בָחַר יְיָ בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ׃ זֹאת מְנוּחָתִי
עֲדֵי עַד פֹּה אֵשֵׁב כִּי אִוִּתִיהָ׃ צֵידָהּ בָּרֵךְ אֲבָרֵךְ אֶבְיוֹנֶיהָ
אשביע

והרבה עמו פדות הפ"ח דגושה עמא"ל סי' כ"ט ׃ ולא רמו עיני הנו"ן בפת"ח עמש"ל סי' רכ"ח ׃ את כל ענ. הוי הקמ"ץ נגיר"י עמש"ל רכ"ט ׃ לעפעפי פ"א

אשביע לחם: וכהניה אלביש ישע וחסידיה רנן ירננו: שם
אצמיח קרן לדוד ערכתי נר למשיחי: אויביו אלביש בשת
ועליו יציץ נזרו:

קלג שיר המעלות לדוד הנה מה טוב ומה נעים שבת
אחים גם יחד: כשמן הטוב על הראש ירד על
הזקן זקן אהרן שירד על פי מדותיו: כטל חרמון שירד על
הררי ציון כי שם צוה יי את הברכה חיים עד העולם:

קלד שיר המעלות הנה ברכו את יי כל עבדי יי העמדים
בבית יי בלילות: שאו ידכם קדש וברכו את
יי: יברכך יי מציון עשה שמים וארץ:

קמד לדוד ברוך יי צורי המלמד ידי לקרב אצבעותי
למלחמה: חסדי ומצודתי משגבי ומפלטי לי
מגני ובו חסיתי הרודד עמי תחתי: יי מה אדם ותדעהו בן
אנוש ותחשבהו: אדם להבל דמה ימיו כצל עובר: יי הט
שמיך ותרד גע בהרים ויעשנו: ברוק ברק ותפיצם שלח
חציך ותהמם: שלח ידיך ממרום פצני והצילני ממים רבים
מיד בני נכר: אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר: אלהים
שיר חדש אשירה לך בנבל עשור אזמרה לך: הנותן
תשועה למלכים הפוצה את דוד עבדו מחרב רעה: פצני
והצילני מיד בני נכר אשר פיהם דבר שוא וימינם ימין שקר:
אשר בנינו כנטעים מגדלים בנעוריהם בנותינו כזוית
מחטבות תבנית היכל: מזוינו מלאים מפיקים מזן אל זן
צאננו מאליפות מרבבות בחוצותינו: אלופינו מסבלים אין
פרץ ואין יוצאת ואין צוחה ברחבתינו: אשרי העם שככה
לו אשרי העם שיי אלהיו:

סז למנצח בנגינות מזמור שיר: אלהים יחננו ויברכנו יאר
פניו אתנו סלה: לדעת בארץ דרכך בכל גוים
ישועתך

ישועתך: יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: ישמחו
וירננו לאמים כי תשפט עמים מישור ולאמים בארץ תנחם
סלה: יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: ארץ נתנה
יבולה יברכנו אלהים אלהינו: יברכנו אלהים וייראו אותו
כל אפסי ארץ:

למוצאי שבת

ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן
ותירש: יעבדוך עמים וישתחוו לך לאמים הוה גביר
לאחיך וישתחוו לך בני אמך אורריך ארור ומברכיך ברוך:
ואל שדי יברך אותך ויפרך וירבך והיית לקהל עמים: ויתן
לך את ברכת אברהם לך ולזרעך אתך לרשתך את ארץ
מגריך אשר נתן אלהים לאברהם: מאל אביך ויעזרך ואת
שדי ויברכך ברכות שמים מעל ברכת תהום רבצת תחת
ברכת שדים ורחם: ברכת אביך גברו על ברכת הורי עד
תאות גבעת עולם תהיין לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו:
ואהבך וברכך והרבך וברך פרי בטנך ופרי אדמתך דגנך
ותירשך ויצהרך שגר אלפיך ועשתרת צאנך על האדמה
אשר נשבע לאבתיך לתת לך: ברוך תהיה מכל העמים
לא יהיה בך עקר ועקרה ובבהמתך: והסיר יי ממך כל
חלי וכל מדוי מצרים הרעים אשר ידעת לא ישימם בך
ונתנם בכל שנאיך: מנהג פולין
המלאך הגאל אתי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם
שמי ושם אבתי אברהם ויצחק וידגו לרב בקרב
הארץ: יי אלהיכם הרבה אתכם והנכם היום ככוכבי
השמים לרב: יי אלהי אבותיכם יסף עליכם ככם אלף פעמים
ויברך אתכם כאשר דבר לכם:

ברוך

ויתן לך בראשית כ"ז: וישתחוו לך לאמים כתיב וישתחו קרי: ואל שדי בראשית
כ"ח: מאל אביך בראשית מ"ט: ואהבך דברים ז': המלאך בראשית מ"ח: יי'

בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה: בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ
וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ: בָּרוּךְ טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ:
בָּרוּךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ
וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ: יְצַו יְיָ אִתְּךָ אֶת־הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ וּבְכֹל
מִשְׁלַח יָדֶךָ וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְיָ אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: יִפְתַּח יְיָ
לְךָ אֶת־אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת־הַשָּׁמַיִם לָתֵת מְטַר־אַרְצְךָ
בְּעִתּוֹ וּלְבָרֵךְ אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יָדֶךָ וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה
לֹא־תִלְוֶה: כִּי־יְיָ אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְהַעֲבַטְתָּ
גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם רַבִּים וּבְךָ לֹא
יִמְשֹׁלוּ: אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם נוֹשַׁע בַּייָ מָגֵן עֶזְרֶךָ
וַאֲשֶׁר־חֶרֶב גַּאֲוָתֶךָ וְיִכָּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל־בָּמוֹתֵימוֹ
תִדְרֹךְ: מנהג פולין

מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ:
רָנּוּ שָׁמַיִם כִּי־עָשָׂה יְיָ הָרִיעוּ תַּחְתִּיּוֹת אָרֶץ פִּצְחוּ
הָרִים רִנָּה יַעַר וְכָל־עֵץ בּוֹ כִּי־גָאַל יְיָ יַעֲקֹב וּבְיִשְׂרָאֵל
יִתְפָּאָר: גֹּאֲלֵנוּ יְיָ צְבָאוֹת שְׁמוֹ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל:
יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּייָ תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים לֹא־תֵבֹשׁוּ וְלֹא־תִכָּלְמוּ
עַד־עוֹלְמֵי עַד: וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהִלַּלְתֶּם
אֶת־שֵׁם יְיָ אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא וְלֹא־יֵבֹשׁוּ
עַמִּי לְעוֹלָם: וִידַעְתֶּם כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי וַאֲנִי יְיָ אֱלֹהֵיכֶם
וְאֵין עוֹד וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: כִּי־בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ
וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־
עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף: הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא
אֶפְחָד כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְיָ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם
בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה: וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַייָ
קראו

אלהיכם דברים ח׳: ברוך אתה דברים כ״ח: כי ד׳ דברים ט״ו: אשריך דברי׳ ל״ג:
מחיתי ישעיה מ״ד: שובה ה׳ מלרע: גאלנו ישעיה מ״ז: ישראל נושע ישעי׳ מ״ה:
ואכלתם יואל ב׳: כי בשמחה ישעיה נ״ה: הנה אל ישעיה י״ב: ואמר ישעי׳ כ״ה:

קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו הַזְכִּירוּ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ׃
זַמְּרוּ יְיָ כִּי גֵאוּת עָשָׂה מוּדַעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ׃ צַהֲלִי
וָרֹנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל׃ וְאָמַר בַּיּוֹם
הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה יְיָ קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה
וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ׃ מנהג פולין

בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְיָ׃ וְהָיָה אֱמוּנַת עִתֶּיךָ חֹסֶן
יְשׁוּעֹת חָכְמַת וָדָעַת יִרְאַת יְיָ הִיא אוֹצָרוֹ׃ וַיְהִי דָוִד
לְכָל־דְּרָכָיו מַשְׂכִּיל וַיְיָ עִמּוֹ׃ פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרָב־לִי
כִּי־בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי׃ וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שָׁאוּל הֲיוֹנָתָן יָמוּת
אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל חָלִילָה חַי־יְיָ
אִם יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ אַרְצָה כִּי־עִם־אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם
הַזֶּה וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת־יוֹנָתָן וְלֹא־מֵת׃ וּפְדוּיֵי יְיָ יְשֻׁבוּן וּבָאוּ
צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ
וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה׃ הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי
וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה׃ וְלֹא־אָבָה יְיָ אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ אֶל בִּלְעָם
וַיַּהֲפֹךְ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְּךָ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ׃
אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּו וְהָפַכְתִּי
אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם׃
בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתָיִם שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ
וּרְפָאתִיו׃ וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלִישִׁים
לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶן יִשַׁי שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ כִּי
עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד׃ וַאֲמַרְתֶּם
כֹּה לֶחָי וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם׃
יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

אמר

בית יעקב ישעיה ב׳ : והיה ישעיה ל״ג : ויהי דוד שמואל א׳ י״ח : דרכו כתיב דרכיו קרי : ויאמר העם שמואל א׳ י״ד : ויפדו הפ״א דגושה מה שנקטמו ע״י ר״פ ור״א : ופדויי ישעיה ל״ה : הפכת תהלים למ״ד : ולא אבה דברים כ״ג : אז תשמח ירמיה ל״א : בורא ישעיה נ״ז : נב כתיב ניב קרי : ורוח ד״ה א׳ י״ב : בשלושים כתיב השלישים קרי : ואמרתם שמואל א׳ כ״ה : וכל אשר לך הכ״ף

אמר רבי יוחנן בכל־מקום שאתה מוצא גדלתו של הקדוש ברוך הוא שם אתה מוצא ענותנותו דבר זה כתוב בתורה ושנוי בנביאים ומשלש בכתובים: כתוב בתורה כי יי אלהיכם הוא אלהי האלהים ואדני האדנים האל הגדל הגבר והנורא אשר לא־ישא פנים ולא יקח שחד: וכתיב בתריה עשה משפט יתום ואלמנה ואהב גר לתת־לו לחם ושמלה: שנוי בנביאים דכתיב כי כה אמר רם ונשא שכן עד וקדוש שמו מרום וקדוש אשכון ואת־דכא ושפל־רוח להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים: משלש בכתובים דכתיב שירו לאלהים זמרו שמו סלו לרכב בערבות ביה שמו ועלזו לפניו: וכתיב בתריה אבי יתומים ודין אלמנות אלהים במעון קדשו: יהי יי אלהינו עמנו כאשר היה עם אבתינו אל־יעזבנו ואל־יטשנו: ואתם הדבקים ביי אלהיכם חיים כלכם היום: כי־נחם יי ציון נחם כל־חרבתיה וישם מדברה כעדן וערבתה כגן־יי ששון ושמחה ימצא בה תודה וקול זמרה: יי חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר:

שיר המעלות תמצא בדף מ"ז בסי׳ קכ"ח

מוסף לראש חדש

ראשי חדשים לעמך נתת זמן כפרה לכל־תולדותם בהיותם מקריבים לפניך זבחי רצון שעירי חטאת לכפר בעדם זכרון לכלם יהיו ותשועת נפשם מיד שונא:

מזבח

בחול"ס וע"י ר"ע ור"א נדפס בק"א שלא כדין: יי׳ עז תהלים כ"ט : כי יי׳ דברים י"א : ואדני האדנים ז׳ מפקין א׳ בלישנא נמסר בתהלים קל"ו : עשה משפט יתום חד מן כ"ב שהן בסגו"ל בספרי אמת דתק"ם : כי כה אמר ישעיה כ"ז . שירו תהלים ס"ח : יהי מלכים א׳ ח׳ : ואתם דברים ד׳ : כי נחם ישעיה נ"א ; יי׳ חפץ ישעיה מ"ב : זכרון לכלם יהיו עמש"ל סי׳ רל"א בעירך הרי"ם בסגו"ל עמש"ל סי׳ רל"ב :

מִזְבֵּחַ חָדָשׁ בְּצִיּוֹן תָּכִין וְעוֹלַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ נַעֲלֶה עָלָיו וּשְׂעִירֵי עִזִּים נַעֲשֶׂה בְרָצוֹן וּבַעֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִשְׂמַח כֻּלָּנוּ וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדְּךָ הַנִּשְׁמָעִים בְּעִירֶךָ הָאֲמוּרִים לִפְנֵי מִזְבְּחֶךָ אַהֲבַת עוֹלָם תָּבִיא לָהֶם וּבְרִית אָבוֹת לַבָּנִים תִּזְכּוֹר: וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם: וְאֶת מוּסַף יוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עוֹלָה לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן (וּלְכַפָּרַת פָּשַׁע) כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ מִכָּל הָאֻמּוֹת וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

מוסף לשבת וראש חדש

אַתָּה יָצַרְתָּ עוֹלָמְךָ מִקֶּדֶם כִּלִּיתָ מְלַאכְתְּךָ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הגדול

ברנה גם בשמחת עולם בשתיהן הבי"ת דגושה עמש"ל סי' רל"ג : כמצות רצונך הנו"ן בשוא"ל · במורכך הסי"ו בשוא"ל ועי' ר"ע ור"ח כדפסו שתיהן בשו"א שלא כדין : ולכפרת פשע הפ"א בקמ"ץ עמש"ל סי' רל"ד : קבעת הבי"ת בקמ"ץ עמש"ל סי' רל"ס : כלית מלאכתך בשו"א הסי"ו עמש"ל סי' רל"ו :

הגדול והקדוש עלינו קראת ותתן לנו יי אלהינו באהבה שבתות למנוחה וראשי חדשים לכפרה ולפי שחטאנו לפניך אנחנו ואבותינו חרבה עירנו ושמם בית מקדשנו וגלה יקרנו ונטל כבוד מבית חיינו ואין אנו יכולים לעשות חובותינו בבית בחירתך בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו מפני היד שנשתלחה במקדשך : יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתעלנו בשמחה לארצנו ותטענו בגבולנו ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידים כסדרם ומוספים כהלכתם : ואת מוספי יום השבת הזה ויום ראש החדש הזה נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור :

וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימם ושני עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו : עולת שבת בשבתו על עולת התמיד ונסכה : זה קרבן שבת וקרבן היום כאמור :

ובראשי חדשיכם תקריבו עולה ליי פרים בני בקר שנים ואיל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימם : ומנחתם ונסכיהם כמדבר שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל ועשרון לכבש ויין כנסכו ושעיר לכפר ושני תמידים כהלכתם :

ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג עם מקדשי שביעי כלם ישבעו ויתענגו מטובך ובשביעי רצית בו וקדשתו חמדת ימים אותו קראת זכר למעשה בראשית : אלהינו

וקדשתנו במצותיך הבי"ת בדגש עמש"ל סי' רל"ו : ותטענו בגבולנו הבי"ת דגושה עמש"ל סי' רל"ט : וגלה יקרנו בלא יו"ד כמונח אחרי הרי"ש עמש"ל סי' רל"ח : כמצות רצונך בסגו"ל הנו"ן וע"י ר"ע ור"ח נדפס בשו"א הנו"ן : ושבת קדשך בסי"ן בשו"א : לפיס סודעת הדלי"ת קמוצה עמש"ל סי' ר"מ :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה בִמְנוּחָתֵינוּ וְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה אֶת הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן (בשנת העבור וּלְכַפָּרַת פָּשַׁע) כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ מִכָּל־הָאֻמּוֹת וְשַׁבַּת קָדְשְׁךָ לָהֶם הוֹדַעְתָּ וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

הלל

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְרוֹא אֶת־הַהַלֵּל:

קיג הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְיָ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְיָ: יְהִי שֵׁם יְיָ מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְיָ: רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם יְיָ עַל־הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי כַּייָ אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת: הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן: לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבִי עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּ־יָהּ:

קיד בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז: הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו: הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים רָקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן: מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן תִּסֹּב לְאָחוֹר: הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן: מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב: הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם:

קטו לֹא לָנוּ יְיָ לֹא־לָנוּ כִּי־לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל חַסְדְּךָ עַל־אֲמִתֶּךָ: לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם: וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה: עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב

מעשה

ממשלותיו לית פת"ב : למעינו מים סעי"ן כסו"ף פסוק והו"ו מקומיות

מעשה ידי אדם : פה להם ולא ידברו עינים להם ולא
יראו : אזנים להם ולא ישמעו אף להם ולא יריחון :
ידיהם ולא ימישון רגליהם ולא יהלכו לא יהגו בגרונם :
כמוהם יהיו עשיהם כל אשר בטח בהם : ישראל בטח
ביי עזרם ומגנם הוא : בית אהרן בטחו ביי עזרם ומגנם הוא :
יראי יי בטחו ביי עזרם ומגנם הוא :

יי זכרנו יברך יברך את בית ישראל יברך את בית אהרן :
יברך יראי יי הקטנים עם הגדלים : יסף יי עליכם עליכם
ועל בניכם : ברוכים אתם ליי עשה שמים וארץ : השמים
שמים ליי והארץ נתן לבני אדם : לא המתים יהללו יה
ולא כל ירדי דומה : ואנחנו נברך יה מעתה ועד עולם
הללויה :

קו אהבתי כי ישמע יי את קולי תחנוני : כי הטה אזנו
לי ובימי אקרא : אפפוני חבלי מות ומצרי
שאול מצאוני צרה ויגון אמצא : ובשם יי אקרא אנה יי
מלטה נפשי : חנון יי וצדיק ואלהינו מרחם : שמר
פתאים יי דלותי ולי יהושיע : שובי נפשי למנוחיכי כי יי
גמל עליכי : כי חלצת נפשי ממות את עיני מן דמעה את
רגלי מדחי : אתהלך לפני יי בארצות החיים : האמנתי
כי אדבר אני עניתי מאד : אני אמרתי בחפזי כל האדם
כזב :

מה אשיב ליי כל תגמולוהי עלי : כוס ישועות אשא ובשם
יי אקרא : נדרי ליי אשלם נגדה נא לכל עמו : יקר בעיני
יי המותה לחסידיו : אנה יי כי אני עבדך אני עבדך בן
אמתך

החמניתי"ו : על חסדך על אמתך בקצת נוסחאות נמצא על חסדך ועל אמתך
בוא"ו וטעות הוא שהרי נמסר עליו י"ח פסוקים על על ומלה ביניהון ונמסר
במלכים ב' ט"ו : פתאים החל"ף נחה והיו"ד מונעת בחיר"ק : דלותי
מלרע : את עיני מן דמעה · לית וחד מדמעה ירמיה ל"א : קראתי יה ד' נגשין

אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי׃ לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה וּבְשֵׁם יְיָ
אֶקְרָא׃ נְדָרַי לַייָ אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃ בְּחַצְרוֹת
בֵּית יְיָ בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָםִ הַלְלוּיָהּ׃

קיז הַלְלוּ אֶת־יְיָ כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים׃ כִּי־גָבַר
עָלֵינוּ חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְיָ לְעוֹלָם הַלְלוּ־יָהּ׃

קיח הוֹדוּ לַייָ כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יֹאמְרוּ־נָא בֵית־אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יֹאמְרוּ־נָא יִרְאֵי יְיָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ׃ יְיָ לִי לֹא אִירָא מַה־
יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם׃ יְיָ לִי בְּעֹזְרָי וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי׃ טוֹב לַחֲסוֹת
בַּייָ מִבְּטֹחַ בָּאָדָם׃ טוֹב לַחֲסוֹת בַּייָ מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים׃ כָּל־
גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם׃ סַבּוּנִי גַם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְיָ כִּי
אֲמִילַם׃ סַבּוּנִי כִדְבֹרִים דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְיָ כִּי אֲמִילַם׃
דַּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַייָ עֲזָרָנִי׃ עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה׃
קוֹל רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל׃ יְמִין יְיָ
רוֹמֵמָה יְמִין יְיָ עֹשָׂה חָיִל׃ לֹא אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר
מַעֲשֵׂי יָהּ׃ יַסֹּר יִסְּרַנִּי יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי׃ פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־
צֶדֶק אָבֹא־בָם אוֹדֶה יָהּ׃ זֶה־הַשַּׁעַר לַייָ צַדִּיקִים יָבֹאוּ בוֹ׃
אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה׃ אודך אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים
הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה׃ אבן מֵאֵת יְיָ הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת
בְּעֵינֵינוּ

נמסר במזמור נ"ד · והוא חד מי"א דסמיכין ליהו"א והן דגשין בלא מבטל נמסר
בדכיאל ה' · והה"א איננה במפיק והוא חד מן ה' מלין יחידאין לא מפקין ה"א
בסוף תיבותא נמסר סוף סדר בשלח · וע"י ר"ש ור"א נדפס במפיק ה"א ויו"ד
בלא דגש וטעו שתי טעות במלה אחת : במרחב הבי"ת רפויה עמש"· סי' רמ"ה :
כי אמילם ג' בעיניא ושלשתן בפת"ח וכמנו במסורת בתוך הנהו פתחין דספרא:
דעכו הדל"ת תנועה מה שנשמט ע"י ר"ע ור"א : מעשי יה י"א כתיב יו"ד נמסר
בערך ע"ש : יסר יסרני יה חד מן ד' דגשין נמסר במזמור נ"ד : היתה ואת
הוי"ן בלא דגש כי אין כאן דין אתי מרחיק לפי שהטעם נסוג אחור וע"י ר"ע
ור"א נדפס בדגש הוי"ן וטעות הוא גידם : שנו"ן נפלאת ימרני דגושה להבלעם

בעינינו: מאת זה היום עשה יי נגילה ונשמחה בו: זה
אנא יי הושיעה נא: אנא יי הושיעה נא:
אנא יי הצליחה נא: אנא יי הצליחה נא:
ברוך הבא בשם יי ברכנוכם מבית יי: ברוך אל יי ויאר
לנו אסרו חג בעבתים עד קרנות המזבח: אל אלי
אתה ואודך אלהי ארוממך: אלי הודו ליי כי טוב כי
לעולם חסדו: הודו

יהללוך יי אלהינו על כל מעשיך וחסידיך צדיקים עושי רצונך וכל עמך בית ישראל ברנה יודו ויברכו וישבחו ויפארו וירוממו ויעריצו ויקדישו וימליכו את שמך מלכנו כי לך טוב להודות ולשמך נאה לזמר כי מעולם ועד עולם אתה אל ברוך אתה יי מלך מהלל בתשבחות:

לשלש רגלים

אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו ורוממתנו מכל הלשונות וקדשתנו במצותיך וקרבתנו מלכנו לעבודתך ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת: ותתן לנו: כשחל יום טוב במ"ש אומרים ותודיענו

ותודיענו יי אלהינו את משפטי צדקך ותלמדנו לעשות חקי רצונך ותתן לנו יי אלהינו משפטים ישרים ותורת אמת חקים ומצות טובים ותנחילנו זמני ששון ומועדי קדש וחג נדבה ותורישנו קדשת שבת וכבוד מועד וחגיגת הרגל ותבדל יי אלהינו בין קדש לחול בין אור לחשך בין ישראל לעמים בין יום השביעי לששת ימי המעשה בין קדשת שבת לקדשת יום טוב הבדלת ואת יום השביעי מששת ימי המעשה הקדשת הבדלת וקדשת את עמך ישראל בקדשתך: ותתן

הנו"ן המספת לספירת הקריאה כמ"ז [illegible] יד ק נתכלול דף ז': כפלאת החל"ף
[illegible]חה בלח תנועה: הכליחס נח הנ"[illegible] דגש עמש"ל סי' רמ"ז: ויתר לנו

נתתן־לנו יי אלהינו באהבה (שבתות למנוחה ו) מועדים לשמחה חגים וזמנים לששון את־יום (השבת הזה ואת־יום) כפסח חג המצות הזה זמן חרותנו כשבועות חג השבעות הזה זמן מתן תורתנו בסכות חג הסכות הזה זמן שמחתנו בשמיני עצרת שמיני עצרת החג הזה זמן שמחתנו (באהבה) מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן־דוד עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשך וזכרון כל־עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים לחיים ולשלום ביום כפסח חג המצות הזה בשבועות חג השבעות הזה בסכות חג הסכות הזה בשמיני עצרת שמיני עצרת החג הזה זכרנו יי אלהינו בו לטובה: ופקדנו בו לברכה: והושיענו בו לחיים: ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו כי אל מלך חנון ורחום אתה:

והשיאנו יי אלהינו את־ברכת מועדיך לחיים ולשלום לשמחה ולששון כאשר רצית ואמרת לברכנו: (אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתינו) קדשנו במצותיך ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובך ושמחנו בישועתך וטהר לבנו לעבדך באמת והנחילנו יי אלהינו (באהבה וברצון) בשמחה ובששון (שבת ו) מועדי קדשך וישמחו בך ישראל מקדשי שמך: ברוך אתה יי מקדש (השבת ו) ישראל והזמנים:

מוסף לשלש רגלים

ומפני חטאנו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו ואין אנו יכולים לעלות ולראות ולהשתחוות לפניך

ולעשות

ולעשות חובותינו בבית בחירתך בבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו מפני היד שנשתלחה במקדשך: יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן שתשוב ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים ותבנהו מהרה ותגדל כבודו אבינו מלכנו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה והופע והנשא עלינו לעיני כל חי וקרב פזורינו מבין הגוים ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ והביאנו לציון עירך ברנה ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם ושם נעשה לפניך את קרבנות חובותינו תמידים כסדרם ומוספים כהלכתם: ואת מוסף יום (השבת הזה ואת מוסף יום) בפסח חג המצות הזה׳ בשבועות חג השבועות הזה׳ בסכות חג הסכות הזה׳ בשמיני עצרת שמיני עצרת החג הזה׳ נעשה ונקריב לפניך באהבה כמצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור:

וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימם ושני עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו: עלת שבת בשבתו על עלת התמיד ונסכה: בפסח

ובחדש הראשון בארבעה עשר יום לחדש פסח ליי: ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג שבעת ימים מצות יאכל: ביום הראשון מקרא קדש כל מלאכת עבודה לא תעשו:

במועד דפסח

והקרבתם אשה עלה ליי פרים בני בקר שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה תמימם יהיו לכם:

ומנחתם ונסכיהם כמדבר שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל ועשרון לכבש ויין כנסכו ושעיר לכפר ושני תמידים כהלכתם: בשבת ישמחו

והושיענו בו לחיים בפס״ח הלמ״ד : בבית בחירתך הקו״ף בפנו״ל לא בפסק

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית: לשבועות

וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיְיָ בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחוֹחַ לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה: ומנחתם בסוכות

וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבוֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגֹּתֶם חַג לַיְיָ שִׁבְעַת יָמִים: וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחוֹחַ לַיְיָ פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ:

ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים בְּנֵי בָקָר שְׁנֵים עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי־עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבוֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיְיָ פַּר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: ומנחתם

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוב

טוב ומטיב הדרש־לנו שובה עלינו בהמון רחמיך בגלל אבות שעשו רצונך בנה ביתך כבתחלה וכונן מקדשך על־מכונו והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו והשב כהנים לעבודתם ולוים לשירם לזמרם והשב ישראל לנויהם ושם נעלה ונראה ונשתחוה לפניך בשלוש פעמי רגלינו ככתוב בתורתך שלוש פעמים בשנה יראה כל־זכורך את־פני יי אלהיך במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג השבעות ובחג הסכות ולא יראה את־פני יי ריקם : איש כמתנת ידו כברכת יי אלהיך אשר נתן־לך : והשיאנו רצה וסודים

אם הכהנים עולין לדוכן אומר הש"ץ בברכת רצה

ותערב לפניך עתירתנו כעלה וכקרבן אנא רחום ברחמיך הרבים השב שכינתך לציון עירך וסדר העבודה לירושלים · ותחזינה עינינו בשובך לציון ברחמים ושם נעבדך ביראה כימי עולם וכשנים קדמוניות ברוך אתה יי שאותך לבדך ביראה נעבוד :

קודם הדוכן אומרים הכהנים בלחש

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהיה הברכה הזאת שצויתנו לברך את־עמך ישראל ברכה שלמה ולא יהיה־בה מכשול ועון מעתה ועד־עולם :

ברכת כהנים

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו בקדשת אהרן וצונו לברך את־עמו ישראל באהבה :

יברכך יברכך יי מציון עשה שמים וארץ :

יי יי אדנינו מה־אדיר שמך בכל־הארץ :

וישמרך

מאמר : הדרש לנו הרי"ש בסגו"ל עמש"ל סי' רמ"ט : לנויהם הנו"ן בשו"א שלש פעמים דברים י"ו : שלוש ה' מ"ל נמסר בפ' בלק : כברכת כף השנית רפויה עמש"ל סי' ר"ב :

יברכך תהלים קל"ד : יי' שם ח' : שמרני שם י"ו : אלהים שם ס"ז : יי' צבאות

וישמרך שמרני אל כי חסיתי בך : רבונו של עולם

יאר אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה :

יי יי אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת :

פניו פנה אלי וחנני כי יחיד ועני אני :

אליך אליך יי נפשי אשא :

ויחנך הנה כעיני עבדים אל יד אדוניהם כעיני שפחה אל יד גברתה כן עינינו אל יי אלהינו עד שיחננו :

רבונו של עולם

ישא ישא ברכה מאת יי וצדקה מאלהי ישעו :

יי יי חננו לך קוינו היה זרעם לבקרים אף ישועתנו בעת צרה :

פניו אל תסתר פניך ממני ביום צר לי הטה אלי אזנך ביום אקרא מהר ענני :

אליך אליך נשאתי את עיני היושבי בשמים :

וישם ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם :

לך לך יי הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי כל בשמים ובארץ לך יי הממלכה והמתנשא לכל לראש :

שלום שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר יי ורפאתיו :

רבונו של עולם אני שלך וחלומותי שלך חלום חלמתי ואיני יודע מה הוא יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שיהיו כל חלומותי עלי ועל כל ישראל לטובה בין שחלמתי על עצמי ובין שחלמתי על אחרים ובין שחלמו אחרים עלי אם טובים הם חזקם ואמצם ויתקימו בי ובהם כחלומות יוסף הצדיק ואם צריכים רפואה

ל"ד : פניו תהלים כ"ה : אליך שם : הנה שם קכ"ג : ישא שם כ"ד : ישעיה ל"ג : אל תסתר תהלים ק"ב : אליך שם קכ"ג : ושמו במדבר ו' : לך ד"ה א' כ"ט : שלום ישעיה נ"ז : המקיפה דברים כ"ו : תוספת הח"ת נח"פ והוי"ן

רפואה רפאם כחזקיהו מלך יהודה מחליו וכמרים הנביאה מצרעתה וכנעמן מצרעתו וכמי מרה על־ידי משה רבינו וכמי יריחו על־ידי אלישע · וכשם שהפכת את־קללת בלעם הרשע מקללה לברכה כן תהפך כל־חלומותי עלי ועל כל־ישראל לטובה ותשמרני ותחנני ותרצני : אמן אדיר במרום שוכן בגבורה אתה שלום ושמך שלום יהי רצון שתשים עלינו ועל עמך בית ישראל חיים וברכה למשמרת שלום :

לאחר הדוכן אומרים הכהנים תחנה זו

רבון העולם עשינו מה־שגזרת עלינו אף אתה עשה עמנו כאשר הבטחתנו השקיפה ממעון קדשך מן־השמים וברך את־עמך את־ישראל ואת האדמה אשר נתתה לנו כאשר נשבעת לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש :

המטבת חלום

הרואה חלום ונפשו עגומה יטיבנו בפני תלתא דמרחמי ליה

החולם אומר ז"פ : חלמא טבא חזאי :

והמטיבין עונים :

חלמא טבא חזיתה חלמא דידך טבא הוא טבא ליהוא רחמנא לשויה לטב :

שבע זימנין דלגזרו עליה מן שמיא די להוי טבא וטבא יהוי :

החולם אומר בכל פעם בלחש :

חטאתי עויתי פשעתי עברתי על מצות עשה ועל מצות לא תעשה מה אומר מה אדבר צדיק אתה יי על כל הבא עלי כי אמת עשית ואני הרשעתי :

החולם אומר : הפכת מספדי למחול לי פתחת שקי ותאזרני שמחה :

והמטיבין אומרים : אז תשמח בתולה במחול ובחרים וזקנים

בפת"ח והיוד בשו"א והתי"ו דגושה כמו די חזיתה דניאל ב' · חלמא די חזיתא פסד' : הפכת תהלים ל"ד : אז תשמח ירמי' ל"א · ולא אבה דברים כ"ג :

וּזְקֵנִים יַחְדָּו וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם: וְלֹא־אָבָה יְיָ אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ אֶל־בִּלְעָם וַיַּהֲפֹךְ יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְּךָ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ יְיָ אֱלֹהֶיךָ:

החולם יאמר: פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקְּרָב־לִי כִּי־בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי:

והמשיבין אומרים: וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שָׁאוּל הֲיוֹנָתָן יָמוּת אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל חָלִילָה חַי־יְיָ אִם־יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ אַרְצָה כִּי־עִם־אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת־יוֹנָתָן וְלֹא־מֵת: וּפְדוּיֵי יְיָ יְשֻׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה:

החולם יאמר: בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתָיִם שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְיָ וּרְפָאתִיו:

והמשיבין אומרים: וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלִישִׁים לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶן־יִשַׁי שָׁלוֹם שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד: וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לֶחָי וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם: יְיָ עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְיָ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

יאמר החולם ג׳ פעמים: יְיָ שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי:

ומשיבין לו ג״פ: יְיָ פָּעָלְךָ בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּיהוּ בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר:

החולם יאמר ג״פ: שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: עֶזְרִי מֵעִם יְיָ עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

ומשיבים לו ג״פ: אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: יְיָ שֹׁמְרֶךָ יְיָ צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ: יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: יְיָ יִשְׁמָרְךָ

מכל

פדה תהלים נ״ה · ויאמר שמואל א׳ י״ד: ופדויי ישעיה ל״ה · בורא ישעיה נ״ז:
ורוח ד״ה א׳ י״ב: ואמרתם שמואל א׳ כ״ה: יי׳ עוז תהלים כ״ט:

מכל־רע ישמר את־נפשך: יי ישמר־צאתך ובואך מעתה
ועד־עולם:

יאמר החולם: וידבר יי אל־משה לאמר: דבר אל־אהרן
ואל־בניו לאמר כה תברכו את־בני ישראל אמור להם:
והמטיבין אומרים: יברכך יי וישמרך: יאר יי פניו אליך
ויחנך: ישא יי פניו אליך וישם לך שלום: ושמו את שמי
על־בני ישראל ואני אברכם:

יאמר החולם נ"פ: תודיעני ארח חיים:
שבע שמחות את־פניך נעימות בימינך נצח: לך אכול
בשמחה לחמך ושתה בלב־טוב יינך כי כבר רצה אלהים
את־מעשיך:

וידוי לשכיב מרע

מודה אני לפניך יי אלהי ואלהי אבותי אל אלהי הרוחות
לכל־בשר שרפיאתי בידך ומיתתי בידך יהי רצון
מלפניך שתרפאני רפואה שלמה ותעלה זכרוני ותפלתי
לפניך כתפלת חזקיהו בחליו: ואם קרבה עת פקדתי למית
תהי מיתתי כפרה לכל־חטאי ולכל־עוני ולכל־פשעי
שחטאתי ושעויתי ושפשעתי לפניך מיום היותי ותן חלקי
בגן־עדן וזכני לעולם הבא הצפון לצדיקים והודיעני ארח
חיים שבע שמחות את־פניך נעמות בימינך נצח:

[illegible]

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר יצר אתכם בדין
וזן וכלכל אתכם בדין והמית אתכם בדין ויודע
מספר כלכם בדין ועתיד להחזיר ולהחיות אתכם בדין ברוך
אתה יי מחיה המתים:

צדיק הדין

הצור תמים פעלו כי כל־דרכיו משפט אל אמונה ואין עול
צדיק

יי' שמעתי חבקוק ג': וידבר במדבר ו': הודיעני תהלים י"ו: לך קהלת ט':

צדיק וישר הוא: הצור תמים בכל־פעל מי־יאמר לו מה־
תפעל · השליט במטה ובמעל · ממית ומחיה מוריד שאול
ויעל: הצור תמים בכל־מעשה · מי־יאמר אליו מה־
תעשה · האומר ועשה · חסד חנם לנו תעשה · ובזכות
הנעקד כשה · הקשיבה ועשה: צדיק בכל־דרכיו הצור
תמים ארך אפים ומלא רחמים · חמל־נא על אבות
ובנים · כי־לך אדון הסליחות והרחמים: צדיק אתה יי
להמית ולהחיות · אשר בידך פקדון כל רוחות · חלילה
לך זכרוננו למחות · ויהיו נא עיניך ברחמים עלינו פקוחות ·
כי־לך אדון הרחמים והסליחות: אדם אם בן־שנה יהיה
או אלף שנים יחיה · מה־יתרון לו כלא היה יהיה: ברוך
הוא כי אמת דינו · ומשוטט הכל בעינו · ומשלם לאדם
חשבונו ודינו · והכל לשמו הודיה יתנו: ידענו יי כי־צדק
משפטך · תצדק בדברך · ותזכה בשפטך · ואין להרהר
אחר מדת שפטך · צדיק אתה יי וישר משפטך: דין האמת
שופט צדק ואמת · ברוך דין האמת · כי־משפטיו צדק
ואמת: נפש כל־חי בידך · צדק מלאה ימינך וידך · רחם
על־פלטת צאן ידיך · ותאמר למלאך הרף ידיך: גדול
העצה ורב העליליה אשר־עיניך פקחות על־כל־דרכי בני
אדם לתת לאיש כדרכיו וכפרי מעלליו: להגיד כי ישר יי
צורי ולא־עולתה בו: יי נתן ויי לקח יהי שם יי מברך: והוא
רחום יכפר עון ולא ישחית והרבה להשיב אפו ולא־יעיר
כל־חמתו:

קדיש זה אומרים אחר הקבורה:

יתגדל ויתקדש שמיה רבא בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא
ולאחיא מתיא · ולאסקא לחיי עלמא ולמבני

הצור דברים ל"ב : ממית ומחיה שמואל א' ב' ואלא ממית בטעם טפחא אע"ג דבקרא היא בטעם מונח כי אי אפשר להאריך בלא טרחא ודוק : מי יאמר אליו מה תעשה איוב ט' : גדול העצה ירמיה ל"ב . להגיד תהלים צ"ב : ה' נתן איוב א' : והוא רחום תהלים ע"ח : בלע המות ישעיה כ"ה :

וְלִמְבְנֵי קַרְתָּא דִירוּשְׁלֵם וּלְשַׁכְלֵל הֵיכְלֵהּ בְּגַוַּהּ: וּלְמֶעֱקַר פּוּלְחָנָא נוּכְרָאָה מֵאַרְעָנָא: וּלְאַתָבָא פּוּלְחָנָא דִשְׁמַיָא לְאַתְרֵהּ: וְיַמְלִיךְ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּמַלְכוּתֵהּ וִיקָרֵהּ: בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יתברך יהא שלמא רבא עושה שלום:

בִּלַּע הַמָּוֶת לָנֶצַח וּמָחָה אֲדֹנָי אֱלֹהִים דִּמְעָה מֵעַל כָּל־פָּנִים וְחֶרְפַּת עַמּוֹ יָסִיר מֵעַל כָּל־הָאָרֶץ כִּי יְיָ דִּבֵּר:

נוהגין כשיוצאין מבית דקברות תולשין עשבים ואומרים

וְיָצִיצוּ מֵעִיר כְּעֵשֶׂב הָאָרֶץ: ויש אומרים זָכוּר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ:

תפלת ראש השנה

אומרים ברכה ראשונה זכרינו ואתה גבור ומי כמוך:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה־שֶּׁבָּרָאתָ וְיִירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־הַבְּרוּאִים וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אַחַת לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם כְּמוֹ שֶׁיָּדַעְנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטָן לְפָנֶיךָ עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל־כָּל מַה־שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְיָ לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה לְדוֹרְשֶׁיךָ וּפִתְחוֹן־פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן־יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ־פִּיהָ וְכָל־הָרִשְׁעָה כֻּלָּה כֶּעָשָׁן תכלה

על כל מה שבראת הכ"ף בחול"ם עמש"ל סי' רכ"א : אגדה אחת הקל"ף בסגו"ל והחי"ת בקמ"ץ עמש"ל סי' רכ"ב : כמו שידענו העי"ן בשו"א פשוט עמש"ל סי' רכ"ג : שהשלטן השי"ן בק"א והטי"ת בקמ"ץ גדול עמש"ל סי' רכ"ד : למיחלים לך החי"ת בת"פ עמש"ל סי' רכ"ה : ופתחון פה החי"ת בחול"ם כמו ולא יהיה לך עוד פתחון פה יחזקאל י"ו · ולך אתן פתחון פה בקוכס יחזקאל כ"ט : שמחה לארצך הצד"י בסגו"ל ·

תכלה כי תעביר ממשלת זדון מן הארץ:
ותמלוך אתה יי לבדך על כל מעשיך בהר ציון משכן
כבודך ובירושלים עיר קדשך ככתוב בדברי קדשך
ימלוך יי לעולם אלהיך ציון לדור ודור הללויה:
קדוש אתה ונורא שמך ואין אלוה מבלעדיך ככתוב ויגבה
יי צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה:
ברוך אתה יי המלך הקדוש:
אתה בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית בנו
ורוממתנו מכל הלשונות וקדשתנו במצותיך
וקרבתנו מלכנו לעבודתך ושמך הגדול והקדוש עלינו
קראת: ותתן לנו יי אלהינו באהבה את יום (השבת
הזה ואת יום) הזכרון הזה יום (זכרון) תרועה (באהבה)
מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:
אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע
ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון
משיח בן דוד עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשך וזכרון כל
עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים
לחיים ולשלום ביום הזכרון הזה. זכרנו יי אלהינו בו
לטובה ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים ובדבר ישועה
ורחמים חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו כי
אל מלך חנון ורחום אתה:
אלהינו ואלהי אבותינו מלוך על העולם כלו בכבודך
והנשא על כל הארץ ביקרך והופע בהדר גאון
עזך על כל יושבי תבל ארצך: וידע כל פעול כי אתה
פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו ויאמר כל אשר נשמה
באפו יי אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה: אלהינו

וסדר ומ׳ יך הרי״ש נסנו״לי לדוד ענדך הרלי״ת נסנו״ל׳ משיחך אחי״ת
נכי״ וגוזכיר של״ים עיר קדשך ככתוב בדברי קדשך נסנו״ רסי״ן עמש״ל סי׳
רנ״ז : במסרה נוסחנו גם הבי״ת נפלת נוסחנו דגוסה עמש״ל סי׳ רנ״ה

(אלהינו ואלהי אבותינו רצה במנוחתנו) קדשנו במצותיך
ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובך ושמחנו בישועתך
(והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך וינוחו בו
ישראל מקדשי שמך) וטהר לבנו לעבדך באמת כי אתה
אלהים אמת ודברך אמת וקים לעד ברוך אתה יי מלך
על כל הארץ מקדש (השבת ו) ישראל ויום הזכרון:

רצה ומודים: ובשחרית ובמנחה אומרים אבינו מלכנו:

נוהגין בלילה הראשון של ר"ה לומר לחבירו

לשנה טובה תכתב: ולנקבה אומרים לשנה טובה תכתבי:

בליל ר"ה השני נוהגין לאכול תפוח מתוק בדבש ואומרין

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתחדש עלינו
שנה טובה ומתוקה:

[illegible] של ראש השנה הולכין אל הנהר ואומרין:

תשליך במצולות ים כל חטאתינו וכל חטאת עמך בית
ישראל במקום אשר לא תזכרנה ולא תפקדנה ולא
תעלינה על לב לעולם:

תפלת מוסף לראש השנה

מתפללין עד המלך הקדוש כמו בשחרית ואח"כ מתחילין כאן

ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו ואין
אנו יכולים לעשות חובותינו בבית בחירתך בבית הגדול
והקדוש שנקרא שמך עליו מפני היד שנשתלחה במקדשך:
יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן שתשוב
ותרחם עלינו ועל מקדשך ברחמיך הרבים ותבנהו מהרה
ותגדל כבודו אבינו מלכנו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה
והופע והנשא עלינו לעיני כל חי וקרב פזורינו מבין הגוים
ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ והביאנו לציון עירך ברנה
ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם ושם נעשה לפניך
את קרבנות חובותינו תמידים כסדרם ומוספים כהלכתם:
ואת מוסף יום (השבת הזה ויום) הזכרון הזה: נעשה ונקריב
לפניך

לפניך באהבה כמצות רצונך כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור:

וביום השבת שני כבשים בני שנה תמימם ושני עשרנים סלת מנחה בלולה בשמן ונסכו: עלת שבת בשבתו על עלת התמיד ונסכה: זה קרבן שבת וקרבן היום כאמור:

ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו יום תרועה יהיה לכם: ועשיתם עלה לריח ניחח ליי פר בן בקר אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימם:

ומנחתם ונסכיהם כמדבר שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל ועשרון לכבש ויין כנסכו ושעיר לכפר ושני תמידים כהלכתם ושני שעירים לכפר מלבד עלת החדש ומנחתה ועלת התמיד ומנחתה ונסכיהם כמשפטם לריח ניחח אשה ליי:

עיין רמ ספר ש"ת

ישמחו במלכותך שומרי שבת וקוראי ענג עם מקדשי שביעי כלם ישבעו ויתענגו מטובך ובשביעי רצית בו וקדשתו חמדת ימים אותו קראת זכר למעשה בראשית:

עלינו לשבח כו' על כן נקוה לך עד ככבוד תמצא בדף כ"ט ע"ב :

ככתוב בתורתך יי ימלך לעלם ועד: ונאמר לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל יי אלהיו עמו ותרועת מלך בו: ונאמר ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל: ובדברי קדשך כתוב לאמר כי ליי המלוכה ומושל בגוים: ונאמר יי מלך גאות לבש לבש יי עז התאזר אף תכון תבל בל תמוט: ונאמר שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד: מי זה מלך הכבוד

יי

וישמחו המ"ס נקמ"ץ להפסיק מאמר · וכן לת"ר יעלוזו נח:ל"ם מטעם זה :
וכל הרשעה כלה כעשן תכלה כולו קמ"ץ כענין כי אעשה כלה בכל הגוים וגו'
ואותך לא אעשה כלה ירמי' מ"ו · ונשטף עבר כלה יעשה נחום א' וכקט לשון לא

יי עזוז וגבור יי גבור מלחמה: שאו שערים ראשיכם ושאו
פתחי עולם ויבא מלך הכבוד: מי הוא זה מלך הכבוד יי
צבאות הוא מלך הכבוד סלה: ועל ידי עבדיך הנביאים
כתוב לאמר כה אמר יי מלך ישראל וגאלו יי צבאות אני
ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלהים: ונאמר ועלו
מושיעים בהר ציון לשפט את הר עשו והיתה ליי המלוכה:
ונאמר והיה יי למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה יי אחד
ושמו אחד: ובתורתך כתוב לאמר שמע ישראל יי אלהינו
יי אחד:

אלהינו ואלהי אבותינו מלוך על כל העולם כלו תמצא בדף נ"ח ע"ב:

אתה זוכר מעשה עולם ופוקד כל יצורי קדם: לפניך נגלו
כל תעלמות והמון נסתרות מבראשית: אין שכחה
לפני כסא כבודך ואין נסתר מנגד עיניך: אתה זוכר את
כל המפעל וגם כל היצור לא נכחד ממך: הכל גלוי וידוע
לפניך יי אלהינו צופה ומביט עד סוף כל הדורות: כי תביא
חוק זכרון להפקד כל רוח ונפש: להזכר מעשים רבים
והמון בריות לאין תכלית: מראשית כזאת הודעת ומלפנים
אותה גלית: זה היום תחלת מעשיך זכרון ליום ראשון:
כי חק לישראל הוא משפט לאלהי יעקב: ועל המדינות בו
יאמר איזו לחרב ואיזו לשלום איזו לרעב ואיזו לשבע
ובריות בו יפקדו להזכירם לחיים ולמות: מי לא נפקד
כהיום הזה כי זכר כל היצור לפניך בא: מעשה איש
ופקדתו ועלילות מצעדי גבר מחשבות אדם ותחבולותיו
ויצרי מעללי איש: אשרי איש שלא ישכחך ובן אדם
יתאמץ בך: כי דורשיך לעולם לא יכשלו: ולא

ס"ה כלו בעשן כלו תהלים ל"ז : וידע כל פעול הפ"א בחולם והעי"ן נפת"ח
כמו פעל פעלת בימיהם תהלים מ"ד : כל אשר נשמה באפו הבי"ת דגושה
עם ה"א בישעיה ב' : לא הביט במדבר כ"ג : ויהי בישרון דברים ל"ג : כי
ליי' תהלים כ"ב : יי' מלך תהלים צ"ג : שאו תהלים כ"ד : כי אמר ישעיה מ"ד :
ועלו עובדיה : והיה זכריה י"ד : שמע דברים ו' : ובתורתך הבי"ת נסמך עם

ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך ׃ כי זכר כל המעשים
לפניך בא ואתה דורש מעשה כלם ׃ וגם את נח באהבה
זכרת ותפקדהו בדבר ישועה ורחמים בהביאך את מי
המבול לשחת כל בשר מפני רוע מעלליהם ׃ על כן זכרונו
בא לפניך יי אלהינו להרבות זרעו כעפרות תבל וצאצאיו
כחול הים ׃ ככתוב בתורתך ויזכר אלהים את נח ואת כל
החיה ואת כל הבהמה אשר אתו בתבה ויעבר אלהים רוח
על הארץ וישכו המים ׃ ונאמר וישמע אלהים את נאקתם
ויזכר אלהים את בריתו את אברהם את יצחק ואת
יעקב ׃ ונאמר וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי
יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר ׃ ובדברי
קדשך כתוב לאמר זכר עשה לנפלאותיו חנון ורחום יי
ונאמר טרף נתן ליראיו יזכור לעולם בריתו ׃ ונאמר ויזכור
להם בריתו וינחם כרוב חסדיו ׃ ועל ידי עבדיך הנביאים
כתוב לאמור הלוך וקראת באזני ירושלים לאמר כה אמר
יי זכרתי לך חסד נעוריך אהבת כלולותיך לכתך אחרי
במדבר בארץ לא זרועה ׃ ונאמר וזכרתי אני את בריתי
אותך בימי נעוריך והקימותי לך ברית עולם ׃ ונאמר הבן
יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים כי מדי דברי בו זכר
אזכרנו עוד על כן המו מעי לו רחם ארחמנו נאם יי ׃
אלהינו ואלהי אבותינו זכרנו בזכרון טוב לפניך ופקדנו
בפקדת ישועה ורחמים משמי שמי קדם וזכר לנו
יי אלהינו את הברית ואת החסד ואת השבועה אשר
נשבעת לאברהם אבינו בהר המוריה ותראה לפניך עקדה
שעקד

בנשמט ובפי' ר"ע ור"ח ׃ לא נכלמו החי"ת נקמ"ץ עמש"ל סי' רנ"ו ׃ ויזכר
בראשית ח' ׃ וזכרתי ויקרא כ"ו ׃ זכר תהלים קי"א ׃ ויזכר תהלים ק"ו ׃
וינחם בציר"י החי"ת עמש"ל סי' כ"ס ׃ חסדו כתיב חסדיו קרי ׃ הלוך ירמי'
ב' ׃ וזכרתי יחזקאל י"ו ׃ הבן ירמיה ל"א ׃ בזכרון טוב הכ"ף נקמץ והגש
עמש"ל סי' קל"ו ׃ בפקדת הקו"ף נקמץ והדלי"ת נדגש עמש"ל סי' רס"ח ׃

שעקד אברהם אבינו את יצחק בנו על גבי המזבח וכבש
רחמיו לעשות רצונך בלבב שלם כן יכבשו רחמיך את
כעסך מעלינו ובטובך הגדול ישוב חרון אפך מעמך ומעירך
ומנחלתך וקיים לנו יי אלהינו את הדבר שהבטחתנו
בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור: וזכרתי
להם ברית ראשונים אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים
לעיני הגוים להיות להם לאלהים אני יי: כי זוכר כל הנשכחות
אתה הוא מעולם ואין שכחה לפני כסא כבודך ועקדת
יצחק לזרעו היום ברחמים תזכור ברוך אתה יי זוכר הברית:
אתה נגלית בענן כבודך על עם קדשך לדבר עמם מן
השמים השמעתם קולך ונגלית עליהם בערפלי
טהר גם העולם כלו חל מפניך ובריות בראשית חרדו ממך
בהגלותך מלכנו על הר סיני ללמד לעמך תורה ומצות
ותשמיעם את הוד קולך ודברות קדשך מלהבות אש
בקולות וברקים עליהם נגלית ובקול שופר עליהם הופעת:
ככתוב בתורתך ויהי ביום השלישי בהית הבקר ויהי קלות
וברקים וענן כבד על ההר וקל שופר חזק מאד ויחרד כל
העם אשר במחנה: ונאמר ויהי קול השופר הולך וחזק
מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול: ונאמר וכל העם
ראים את הקולת ואת הלפידים ואת קול השופר ואת
ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחק: ובדברי קדשך
כתוב לאמר עלה אלהים בתרועה יי בקול שופר: ונאמר
בחצצרות וקול שופר הריעו לפני המלך יי: ונאמר תקעו

בחדש

וקיים לנו בסגו"ל היו"ד וע"י ר"ע ור"ח נדפס בציר"י היו"ד שלא כדין עמש"ל סי' מ"ו: במורחך הבי"ת דגושה וע"י ר"ע ור"ח נדפס ברפה הבי"ת שלא כדין עמש"ל סי' רס"ג: וזכרתי ויקרא כ"ו: ובריות בראשית הבי"ת בחירק והרי"ש בשוא כ"ה בספרים וע"י ר"ע ור"ח נדפס בשו"א הבי"ת ובחירק הרי"ש שלא כדין עמש"ל סי' ר': הופעת בקמ"ץ הפ"א עמש"ל סי' רס"ג: ויהי שמות י"ט:

ולפניך

בחדש שופר בכסה ליום חגנו: כי חק לישראל הוא משפט
לאלהי יעקב: ונאמר הללויה הללו אל בקדשו הללוהו
ברקיע עזו: הללוהו בגבורותיו הללוהו כרב גדלו: הללוהו
בתקע שופר הללוהו בנבל וכנור: הללוהו בתף ומחול
הללוהו במנים ועגב: הללוהו בצלצלי שמע הללוהו
בצלצלי תרועה: כל הנשמה תהלל יה הללויה: ועל ידי
עבדיך הנביאים כתוב לאמר כל ישבי תבל ושכני ארץ
כנשא נס הרים תראו וכתקע שופר תשמעו: ונאמר והיה
ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האבדים בארץ אשור
והנדחים בארץ מצרים והשתחוו ליי בהר הקדש בירושלים:
ונאמר ויי עליהם יראה ויצא כברק חצו ואדני אלהים בשופר
יתקע והלך בסערות תימן: יי צבאות יגן עליהם כן תגן על
עמך ישראל בשלומך:

אלהינו ואלהי אבותינו תקע בשופר גדול לחרותנו ושא
נס לקבץ גליותינו וקרב פזורינו מבין הגוים
ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ והביאנו לציון עירך ברנה
ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם ושם נעשה לפניך
את קרבנות חובותינו כמצוה עלינו בתורתך על ידי משה
עבדך מפי כבודך כאמור: וביום שמחתכם ובמועדיכם
ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצצרת על עלתיכם ועל
זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם אני יי אלהיכם:
כי אתה שומע קול שופר ומאזין תרועה ואין דומה לך: ברוך
אתה יי שומע קול תרועת עמו ישראל ברחמים: רצה ומודים

תפלת יום הכפורים

מתפללין עד המלך הקדוש כמו בר"ה ואח"כ מתחילין כאן

אתה

וכל הנשמה שם ב׳ : עלה תהלים מ"ז : בחצוצרות שם צ"ח : תקעו שם פ"א :
כל יושבי ישעיה י"ח : והיה ישעיה כ"ז : ויי׳ עליהם זכרי׳ ט׳ : וביום שמחתכם
במדבר י׳ : ואין דומה לך הלמ"ד נדגש עמש"ל סי׳ פ"ט : והעתקנו את כל

אתה בחרתנו מכל־העמים אהבת אותנו ורצית בנו
ורוממתנו מכל־הלשונות וקדשתנו במצותיך
וקרבתנו מלכנו לעבודתך ושמך הגדול והקדוש עלינו
קראת: ותתן־לנו יי אלהינו באהבה את־יום (השבת
הזה לקדושה ולמנוחה ואת) יום הכפורים הזה למחילה
ולסליחה ולכפרה ולמחל־בו את־כל־עונותינו (באהבה)
מקרא קדש זכר ליציאת מצרים:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע
ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון
משיח בן־דוד עבדך וזכרון ירושלים עיר קדשך וזכרון כל־
עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים
לחיים ולשלום ביום הכפורים הזה: זכרנו יי אלהינו בו
לטובה ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים ובדבר ישועה
ורחמים חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו כי
אל מלך חנון ורחום אתה:

אלהינו ואלהי אבותינו מחול לעונותינו ביום (השבת הזה
וביום) הכפורים הזה מחה והעבר פשעינו וחטאתינו
מנגד עיניך כאמור אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני
וחטאתיך לא אזכור: ונאמר מחיתי כעב פשעיך וכענן
חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך: ונאמר כי־ביום הזה יכפר
עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יי תטהרו: קדשנו
במצותיך ותן חלקנו בתורתך שבענו מטובך ושמחנו
בישועתך (והנחילנו יי אלהינו באהבה וברצון שבת קדשך
וינוחו בו ישראל מקדשי שמך) וטהר לבנו לעבדך באמת:
כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישרון בכל־דור ודור
ומבלעדיך אין לנו מלך מוחל וסולח: ברוך אתה יי מלך

עונותינו הפי״ז בק״ח עמש״ל סי׳ רס״ר : אנכי ישעיה מ״ג : מחיתי ישעיה מ״ד : שובה ה׳ מלרע : כי ביום הזה ויקרא ט״ז : כי אתה סלחן הסמ״ך בק״מ

מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפּוּרִים:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף · לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ בָּגַדְנוּ גָּזַלְנוּ דִּבַּרְנוּ דֹפִי הֶעֱוִינוּ וְהִרְשַׁעְנוּ זַדְנוּ חָמַסְנוּ טָפַלְנוּ שֶׁקֶר יָעַצְנוּ רָע כִּזַּבְנוּ לַצְנוּ מָרַדְנוּ נִאַצְנוּ סָרַרְנוּ עָוִינוּ פָּשַׁעְנוּ צָרַרְנוּ קִשִּׁינוּ עֹרֶף רָשַׁעְנוּ שִׁחַתְנוּ תִּעַבְנוּ תָּעִינוּ תִּעְתָּעְנוּ: סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ כִּי־אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם וּמַה־נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים הֲלֹא כָּל־הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ: אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל־חָי אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי בָטֶן וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב: אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָּ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּכַפֵּר־לָנוּ עַל כָּל־חַטֹּאתֵינוּ וְתִסְלַח־לָנוּ עַל כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתִמְחָל לָנוּ עַל כָּל־פְּשָׁעֵינוּ:

עַל־חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאוֹנֶס וּבְרָצוֹן:

וְעַל־חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב:

עַל חֵשֶׁל בִּבְלִי־דָעַת : וְעַל חֵשֶׁל בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם :

עַל חֵשֶׁל בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת : וְעַל חֵשֶׁל בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר :

עַל

וכן ומחלן המס בק"ח עמש"ל סי' רס"ה : ואל תתעלם מתחנתנו הלמ"ד בפתח ע"ש ה בתהלים נ"ה ונמסר עליו לית פתח וחד קמץ ובסדר לא תתעלם ישעיה נ"ח : ולא שוה לנו עשה יי לישר העויתי ולא שוה לי איוב ל"ג : ואתה צדיק נחמיה ט' : הרשענו הש"ן בקמ"ץ להפסק מאמר והעי"ן בשו"א נח · וע"י ר"פ ת"א נדפס מתג עם הש"ן ולא הניחו פסקי הטעמים עם פסוק זה ואמנם הוא

על חשל׳ בדעת ובמרמה : ועל חשל׳ בדבור פה :
על חשל׳ בהונאת רע : ועל חשל׳ בהרהור הלב :
על חשל׳ בועידת זנות : ועל חשל׳ בוידוי פה :
על חשל׳ בזלזול הורים ומורים : ועל חשל׳ בזדון ובשגגה :
על חשל׳ בחוזק יד : ועל חשל׳ בחלול השם :
על חשל׳ בטמאת שפתים : ועל חשל׳ בטפשות פה :
על חשל׳ ביצר הרע : ועל חשל׳ ביודעים ובלא יודעים :
ועל־כלם אלה סליחות סלח־לנו מחל־לנו כפר־לנו :
על חשל׳ בכחש ובכזב : ועל חשל׳ בכפת־שחד :
על חשל׳ בלצון : ועל חשל׳ בלשון הרע :
על חשל׳ במשא ובמתן : ועל חשל׳ במאכל ובמשתה :
על חשל׳ בנשך ובמרבית : ועל חשל׳ בנטית גרון :
על חשל׳ בשיח שפתותינו : ועל חשל׳ בשקור עין :
על חשל׳ בעינים רמות : ועל חשל׳ בעזות מצח :
ועל־כלם אלה סליחות סלח־לנו מחל־לנו כפר־לנו :
על חשל׳ בפריקת עול : ועל חשל׳ בפלילות :
על חשל׳ בצדית רע : ועל חשל׳ בצרות עין :
על חשל׳ בקלות ראש : ועל חשל׳ בקשיות ערף :
על חשל׳ בריצת רגלים להרע : ועל חשל׳ ברכילות :
על חשל׳ בשבועת שוא : ועל חשל׳ בשנאת חנם :
על חשל׳ בתשומת יד : ועל חשל׳ בתמהון לבב :
ועל־כלם אלה סליחות סלח־לנו מחל־לנו כפר־לנו :
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם עולה :
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם חטאת :
ועל חטאים שאנו חיבים עליהם קרבן עולה ויורד :

כי אינו מתג אבל הוא טעם סוף פסוק : שתכפר לנו כשנ"ל הפ"א עמש"ל סי' רס"ו : ביצר הרע נקמ"ץ הרי"ש עמש"ל סי' רכ"ז : כפר לנו הפ"א נסג ול' מפני קירוב הטעמים וע' ר"ע ור"א נדפס בניר"י הפ"א שלא כדין : בתשומת

ועל חטאים שאנו חייבים עליהם אשם ודאי ותלוי
ועל חטאים שאנו חייבים עליהם מכת מרדות
ועל חטאים שאנו חייבים עליהם מלקות ארבעים
ועל חטאים שאנו חייבים עליהם מיתה בידי שמים
ועל חטאים שאנו חייבים עליהם כרת ועריריי
ועל חטאים שאנו חייבים עליהם ארבע מיתות בית דין
סקילה שרפה הרג וחנק על עשה ועל לא תעשה בין שיש
בה קום עשה ובין שאין בה קום עשה את הגלוים
לנו ואת שאינם גלוים לנו את הגלוים לנו כבר אמרנום
לפניך והודינו לך עליהם ואת שאינם גלוים לנו לפניך הם
גלוים וידועים כדבר שנאמר הנסתרות ליי אלהינו והנגלות
לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת:
כי אתה סלחן לישראל ומחלן לשבטי ישרון ומבלעדיך
אין לנו מלך מוחל וסולח : אלא אתה

אלהי עד שלא נוצרתי איני כדי ועכשו שנוצרתי כאלו
לא נוצרתי עפר אני בחיי קל וחומר במיתתי הרי אני
לפניך ככלי מלא בושה וכלימה: יהי רצון מלפניך יי אלהי
ואלהי אבותי שלא אחטא עוד ומה שחטאתי לפניך מרק
ברחמיך הרבים אבל לא על ידי יסורים וחלאים רעים :
אלהי נצור :

תפלת מוסף ליום כפור

ומפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתנו ואין
אנו יכולים לעשות חובותינו בבית בחירתך בבית הגדול
והקדוש שנקרא שמך עליו מפני היד שנשתלחה במקדשך:
יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן שתשוב
ותרחם

יד בשין שמחליף עמש״ל סי׳ רמ״ח: בידי שמים בקמ״ץ המ״ם עמש״נ סי׳ רמ״ט:
ועל לא תעשה דפנו״ל עיש״ל סי׳ ע״ר: בין שיש בה קום עשה בסג״ל היו״ד
כמו וכל הספר יש לו כהן בידו נראשים מ״ל׳ וע״י ר״ע ור״ח נדפס בגיר״י היו״ד
מלא כדין: ואת שאינם גל. ויש לנו בגיר״י הקל״ף וע״י ר״ע. ר״ח נדפס בסגול

וְתַרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָל־חָי וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם: וְאֶת־מוּסַף יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם) הַכִּפּוּרִים הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ: זֶה קָרְבַּן שַׁבָּת וְקָרְבַּן הַיּוֹם כָּאָמוּר:

וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ:

וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיְיָ רֵיחַ נִיחֹחַ פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אלהינו מחול לעונותינו כו' תמצא בדף ס"ב ע"א

תפלת נעילה

מתפללין כמו בשחרית ובמקום וכתבנו אומר וְחָתְמֵנוּ ובמקום וכתוב וְחָתוּם ובמקום ונכתב וְנֵחָתֵם ווידוי עד אתה יודע ואח"כ מתחיל כאן

אַתָּה נוֹתֵן יָד לְפוֹשְׁעִים וִימִינְךָ פְשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים וַתְּלַמְּדֵנוּ

מִלְּבַד מִשְּׂאֵת הַכִּפּוּרִים

יי אלהינו להתודות לפניך על כל עונותינו למען נחדל
מעשק ידינו ותקבלנו בתשובה שלמה לפניך כאשים
וכניחוחים למען דבריך אשר אמרת. אין קץ לאשי חובותינו
ואין מספר לניחוחי אשמותינו ואתה יודע שאחריתנו רמה
ותולעה לפיכך הרבית סליחתנו. מה אנו מה חיינו מה
חסדנו מה צדקותינו מה ישועתנו מה כחנו מה גבורתנו
מה נאמר לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו הלא כל הגבורים
כאין לפניך ואנשי השם כלא היו וחכמים כבלי מדע ונבונים
כבלי השכל כי רוב מעשיהם תהו וימי חייהם הבל לפניך
ומותר האדם מן הבהמה אין כי הכל הבל:

אתה הבדלת אנוש מראש ותכירהו לעמוד לפניך: כי מי
יאמר לך מה תפעל ואם יצדק מה יתן לך: ותתן
לנו יי אלהינו באהבה את (יום השבת הזה ואת) יום
הכפורים הזה קץ ומחילה וסליחה על כל עונותינו למען
נחדל מעשק ידינו ונשוב אליך לעשות חקי רצונך בלבב
שלם: ואתה ברחמיך הרבים רחם עלינו כי לא תחפוץ
בהשחתת עולם שנאמר דרשו יי בהמצאו קראהו בהיותו
קרוב: ונאמר יעזב רשע דרכו ואיש און מחשבותיו וישב
אל יי וירחמהו ואל אלהינו כי ירבה לסלוח: ואתה אלוה
סליחות חנון ורחום ארך אפים ורב חסד ואמת ומרבה
להיטיב: ורוצה אתה בתשובת רשעים ואין אתה חפץ
במיתתם שנאמר אמר אליהם חי אני נאם אדני אלהים
אם אחפץ במות הרשע כי אם בשוב רשע מדרכו וחיה
שובו שובו מדרכיכם הרעים ולמה תמותו בית ישראל:
ונאמר החפץ אחפץ מות רשע נאם אדני אלהים הלא

בשובו

החלף שלא כדין: אתה נותן יד בקמ"ז תוי"ד עמש"ל סי' רע"ח: ואם יצדק מה יתן לך הסי"ו כפנו"ל בעמש"ל סי' ער"ג: דרשו ישעיה נ"ה: ואתה אלוה סליחות עי' בנחמי' ט': אמור אליהם יחזקאל ל"ג: החפץ יחזקאל י"ח:

בשובו מדרכיו וחיה ׃ ונאמר כי לא אחפץ במות המת
נאם אדני אלהים והשיבו וחיו ׃ כי אתה סלחן לישראל
ומחלן לשבטי ישרון בכל דור ודור ומבלעדיך אין לנו מלך
מוחל וסולח ׃ אלא אתה

אלהי עד שלא נוצרתי איני כדי ועכשו שנוצרתי כאלו
לא נוצרתי עפר אני בחיי קל וחמר במיתתי הרי
אני לפניך ככלי מלא בושה וכלימה ׃ יהי רצון מלפניך יי
אלהי ואלהי אבותי שלא אחטא עוד ומה שחטאתי לפניך
מרק ברחמיך הרבים אבל לא על ידי יסורים וחלאים רעים ׃

אלהי נצור

ברכת הלבנה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר במאמרו ברא
שחקים וברוח פיו כל צבאם חוק וזמן נתן להם שלא
ישנו את תפקידם ששים ושמחים לעשות רצון קונם ׃ פועל
אמת שפעלתו אמת וללבנה אמר שתתחדש עטרת
תפארת לעמוסי בטן שהם עתידים להתחדש כמותה
ולפאר ליוצרם על שם כבוד מלכותו ברוך אתה יי מחדש
חדשים ׃ ג"פ ברוך יוצרך ברוך עושך ברוך קונך ברוך בוראך ׃
ורוקד ג"פ כשם שאני רוקד כנגדך ואיני יכול ליגע בך כך לא
יוכלו כל אויבי ליגע בי לרעה ׃ ג"פ תפל עליהם אימתה
ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן ׃ ג"פ כאבן ידמו זרועך בגדל
ופחד אימתה עליהם תפל ׃ (דוד מלך ישראל חי וקים)
שלום עליכם ׃ עליכם שלום ׃

ברכה לאחר קריאת המגילה

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הרב את ריבנו והדן את
דיננו

חק וזמן המ"ס נפת"ח עמס"ל סי' כ"כ ׃ תפקידם הדלי"ת נקמ"ץ עמס"ל סי' רמ"ח ׃ מחדש חדשים החי"ת נח"פ עמס"ל סי' רמ"ב ׃ ואיני יכול לנגע נך כנ"ל עמס"ל סי' רמ"ג ׃ כאבן ידמו נסגו"ל הול"ף וכן ופחד אימתה נס"ולק הוח"ו עמס"ל סי' רמ"ד ׃

ברכה לאחר קריאת המגילה

דיננו והנוקם את נקמתנו והמשלם גמול לכל אויבי
נפשנו והנפרע לנו מצרינו: ברוך אתה יי האל הנפרע לעמו
ישראל מכל צריהם האל המושיע:

אשר הניא עצת גוים ויפר מחשבות ערומים · בקום עלינו
אדם רשע נצר זדון מזרע עמלק: גאה בעשרו
וכרה לו בור וגדלתו יקשה לו לכד · דמה בנפשו ללכוד
ונלכד בקש להשמיד ונשמד מהרה: המן הודיע איבת
אבותיו ועורר שנאת אחים לבנים · ולא זכר רחמי שאול
כי בחמלתו על אגג נולד אויב: זמם רשע להכרית צדיק
ונלכד טמא בידי טהור · חסד גבר על שגגת אב ורשע
הוסיף חטא על חטאיו: טמן בלבו מחשבות ערומיו
ויתמכר לעשות רעה · ידו שלח בקדושי אל כספו נתן
להכרית זכרם: כראות מרדכי כי יצא קצף ודתי המן
נתנו בשושן · לבש שק וקשר מספד וגזר צום וישב על
האפר: מי זה יעמוד לכפר שגגה ולמחול חטאת עון
אבותינו · נץ פרח מלולב הן הדסה עמדה לעורר ישנים:
סריסיה הבהילו להמן להשקותו יין חמת תנינים · עמד
בעשרו ונפל ברשעו עשה לו עץ ונתלה עליו: פיהם פתחו
כל יושבי תבל כי פור המן נהפך לפורנו · צדיק נחלץ מיד
רשע אויב נתן תחת נפשו: קימו עליהם לעשות פורים
ולשמוח בכל שנה ושנה · ראית את תפלת מרדכי
ואסתר המן ובניו על העץ תלית: שושנת יעקב צהלה
ושמחה בראותם יחד תכלת מרדכי · תשועתם היית
לנצח ותקותם בכל דור ודור להודיע שכל קויך לא יבושו

ולא

הרב את ריבנו הרי"ש נקמ"ץ עמש"ל סי' רע"ג : אשר הניא מיוסדים ע"פ א"ב :
יקשה לו לכד כנ"ל עמש"ל סי' ער"ד : נולד אויב הלמ"ד בפת"ח
עמש"ל סי' ער"ה : וקשר הסי"ן בפת"ח עמש"ל סי' רע"ו : הן הדסה עמדה
הסי"ן בפתח עם שנשיש ע' יל"ע ור"ח : סריסיה הבהילו להמן כנ"ל עמש"ל סי'

ולא יכלמו לנצח כל־החוסים בך: ארור המן אשר בקש לאבדי · ברוך מרדכי היהודי · ארורה זרש אשת מפחידי · ברוכה אסתר בעדי · וגם חרבונה זכור לטוב: ואתה קדוש וכו׳

מסכת אבות פרק ראשון

כל־ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר ועמך כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר: משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה · הם אמרו שלשה דברים הוו מתונים בדין והעמידו תלמידים הרבה ועשו סיג לתורה: שמעון הצדיק היה משירי כנסת הגדולה הוא היה אומר על שלשה דברים העולם עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים אנטיגנוס איש סוכו קבל משמעון הצדיק הוא היה אומר אל תהיו כעבדים המשמשין את־הרב על מנת לקבל פרס אלא היו כעבדים המשמשין את־הרב שלא על מנת לקבל פרס ויהי מורא שמים עליכם: יוסי בן־יועזר איש צרידה ויוסי בן־יוחנן איש ירושלים קבלו מהם יוסי בן־יועזר איש צרידה אומר יהי ביתך בית ועד לחכמים והוי מתאבק בעפר רגליהם והוי שותה בצמא את דבריהם · יוסי בן־יוחנן איש ירושלים אומר יהי ביתך פתוח לרוחה ויהיו עניים בני ביתך ואל תרבה שיחה עם האשה באשתו אמרו קל וחומר באשת חברו מכאן אמרו חכמים כל־המרבה שיחה עם האשה גורם רעה לעצמו ובוטל מדברי תורה וסופו יורש גיהנם: יהושע בן־פרחיה ונתאי הארבלי קבלו מהם

רע"ז: נהפך הה"ס בשו"ס פשוט והפ"ק דגושה עמש"ל סי׳ רע"ה: הם. עמש היית ואח כן נ"ל עמש"ל ס׳ רע"ט:

ועמך ישעיה ס׳: מטעו כתיב מטעי קרי: משירי כנסת הגדולה היו"ד נחה וע"י ר"ע ור"ח נקמץ נשו"ח היו"ד ינדגש עמש"ל סי׳ ע׳ וגם מפס על יוד

מהם יהושע בן פרחיה אומר עשה לך רב וקנה לך חבר
והוי דן את כל האדם לכף זכות׃ נתאי הארבלי אומר
הרחק משכן רע ואל תתחבר לרשע ואל תתיאש מן
הפורענות׃ יהודה בן טבאי ושמעון בן שטח קבלו מהם
יהודה בן טבאי אומר אל תעש עצמך כעורכי הדינין
וכשיהיו בעלי הדין עומדים לפניך יהיו בעיניך כרשעים
וכשנפטרים מלפניך יהיו בעיניך כזכאין כשקבלו עליהם
את הדין׃ שמעון בן שטח אומר הוי מרבה לחקור את
העדים והוי זהיר בדבריך שמא מתוכם ילמדו לשקר׃
שמעיה ואבטליון קבלו מהם שמעיה אומר אהוב את
המלאכה ושנא את הרבנות ואל תתודע לרשות׃ אבטליון
אומר חכמים הזהרו בדבריכם שמא תחובו חובת גלות
ותגלו למקום מים הרעים וישתו התלמידים הבאים
אחריכם וימותו ונמצא שם שמים מתחלל׃ הלל ושמאי
קבלו מהם הלל אומר הוי מתלמידיו של אהרן אוהב
שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה׃ הוא
היה אומר נגד שמא אבד שמה ודלא מוסיף יסיף ודלא
ילף קטלא חייב ודאשתמש בתגא חלף׃ הוא היה אומר
אם אין אני לי מי לי וכשאני לעצמי מה אני ואם לא עכשו
אימתי׃ שמאי אומר עשה תורתך קבע אמור מעט ועשה
הרבה והוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות׃ רבן
גמליאל היה אומר עשה לך רב והסתלק מן הספק ואל
תרבה לעשר אמדות׃ שמעון בנו אומר כל ימי גדלתי בין
החכמים ולא מצאתי לגוף טוב משתיקה ולא המדרש
עקר אלא המעשה וכל המרבה דברים מביא חטא׃ רבן
שמעון בן גמליאל אומר על שלשה דברים העולם קים על

האמת

כנסת כרפה הכף ונ"ל כדגש : לג ף טוב כשו"א הלמ"ד עמש"ל סי' רפ"ה : חמש
וכריה ח' ומשפט שלום הפ"א נפת"ח וע"י ר"פ ור"ח נדפס נקמ"ץ הפ"א שלם

האמת ועל הדין ועל השלום שנאמר אמת ומשפט שלום
שפטו בשעריכם :

רבי חנניה בן עקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא לזכות
את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר
יי' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר :

פרק שני

רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא
תפארת לעשה ותפארת לו מן האדם והוי זהיר
במצוה קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של
מצות והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה
כנגד הפסדה הסתכל בשלשה דברים ואין אתה בא לידי
עבירה דע מה למעלה ממך עין רואה ואזן שומעת וכל
מעשיך בספר נכתבים : רבן גמליאל בנו של רבי יהודה הנשיא
אומר יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ שיגיעת שניהם
משכחת עון וכל תורה שאין עמה מלאכה סופה בטלה
וגוררת עון וכל העוסקים עם הצבור יהיו עוסקים עמהם לשם
שמים שזכות אבותם מסיעם וצדקתם עומדת לעד ואתם
מעלה אני עליכם שכר הרבה כאלו עשיתם : הוו זהירין
ברשות שאין מקרבין לו לאדם אלא לצורך עצמן נראין
כאוהבין בשעת הנאתן ואין עומדין לו לאדם בשעת דחקו :
הוא היה אומר עשה רצונו כרצונך כדי שיעשה רצונך
כרצונו בטל רצונך מפני רצונו כדי שיבטל רצון אחרים מפני
רצונך : הלל אומר אל תפרוש מן הצבור ואל תאמין
בעצמך עד יום מותך ואל תדין את חברך עד שתגיע למקומו
ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמוע שסופו להשמע ואל
תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה : הוא היה אומר

אין

כדין : יי' חפץ ישעיה מ"ב : רבי אומר הרי"ם נקנוץ עמס"ל סי' מ ט : סיכות
אבותם מסייעם כנ"ל כי זכות לשון זכר הוא : לוה רשע תהלים ל"ז : כי חנון

אין בור ירא חטא ולא עם הארץ חסיד ולא הביישן למד ולא הקפדן מלמד ולא כל־המרבה בסחורה מחכים ובמקום שאין אנשים השתדל להיות איש : אף הוא ראה גלגלת אחת שצפה על־פני המים אמר לה על דאטפת אטפוך וסוף מטיפיך יטופון : הוא היה אומר מרבה בשר מרבה רימה מרבה נכסים מרבה דאגה מרבה נשים מרבה כשפים מרבה שפחות מרבה זמה מרבה עבדים מרבה גזל מרבה תורה מרבה חיים מרבה ישיבה מרבה חכמה מרבה עצה מרבה תבונה מרבה צדקה מרבה שלום קנה שם טוב קנה לעצמו קנה לו דברי תורה קנה לו חיי העולם הבא : רבן יוחנן בן זכאי קבל מהלל ומשמאי הוא היה אומר אם למדת תורה הרבה אל תחזיק טובה לעצמך כי לכך נוצרת : חמשה תלמידים היו לו לרבן יוחנן בן זכאי ואלו הן רבי אליעזר בן־הורקנוס ורבי יהושע בן חנניא ורבי יוסי הכהן ורבי שמעון בן נתנאל ורבי אלעזר בן ערך : הוא היה מונה שבחם רבי אליעזר בן הורקנוס בור סוד שאינו מאבד טפה רבי יהושע בן חנניא אשרי יולדתו רבי יוסי הכהן חסיד רבי שמעון בן נתנאל ירא חטא ורבי אלעזר בן ערך כמעין המתגבר : הוא היה אומר אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ואליעזר בן הורקנוס בכף שניה מכריע את כלם : אבא שאול אומר משמו אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ואליעזר בן הורקנוס אף עמהם ואלעזר בן ערך בכף שניה מכריע את כלם : אמר להם צאו וראו איזו היא דרך טובה שידבק בה האדם : רבי אליעזר אומר עין טובה רבי יהושע אומר חבר טוב רבי יוסי אומר שכן טוב רבי שמעון אומר הרואה את הנולד רבי אלעזר אומר לב טוב : אמר להם רואה אני את דברי אלעזר בן ערך מדבריכם שבכלל דבריו דבריכם : אמר להם צאו וראו איזו היא דרך רעה

שיתרחק ממנה האדם: רבי אליעזר אומר עין רעה רבי
יהושע אומר חבר רע רבי יוסי אומר שכן רע רבי שמעון
אומר הלוה ואינו משלם אחד הלוה מן האדם כלוה מן
המקום שנאמר לוה רשע ולא ישלם וצדיק חונן ונותן רבי
אלעזר אומר לב רע: אמר להם רואה אני את דברי אלעזר
בן ערך מדבריכם שבכלל דבריו דבריכם: הם אמרו שלשה
דברים רבי אליעזר אומר יהי כבוד חבירך חביב עליך כשלך
ואל תהי נוח לכעוס ושוב יום אחד לפני מיתתך והוי
מתחמם כנגד אורן של חכמים והוי זהיר בגחלתן שלא
תכוה שנשיכתן נשיכת שועל ועקיצתן עקיצת עקרב
ולחישתן לחישת שרף וכל דבריהם כגחלי אש: רבי יהושע
אומר עין הרע ויצר הרע ושנאת הבריות מוציאין את
האדם מן העולם: רבי יוסי אומר יהי ממון חבירך חביב
עליך כשלך והתקן עצמך ללמוד תורה שאינה ירשה לך
וכל מעשיך יהיו לשם שמים: רבי שמעון אומר הוי זהיר
בקריאת שמע ובתפלה וכשאתה מתפלל אל תעש תפלתך
קבע אלא רחמים ותחנונים לפני המקום שנאמר כי חנון
ורחום הוא ארך אפים ורב חסד ונחם על הרעה ואל תהי
רשע בפני עצמך: רבי אלעזר אומר הוי שקוד ללמוד
תורה ודע מה שתשיב לאפיקורוס ודע לפני מי אתה עמל
ומי הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך: רבי
טרפון אומר היום קצר והמלאכה מרובה והפועלים עצלים
והשכר הרבה ובעל הבית דוחק: הוא היה אומר לא עליך
המלאכה לגמור ולא אתה בן חורין להבטל ממנה אם
למדת תורה הרבה נותנין לך שכר הרבה ונאמן הוא בעל
מלאכתך שישלם לך שכר פעולתך ודע שמתן שכרן של
צדיקים לעתיד לבא: רבי חנניא

עקביא בן מהללאל אומר הסתכל בשלשה דברים ואין
אתה בא לידי עבירה דע מאין באת ולאן אתה
הולך ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון · מאין באת
מטפה סרוחה ולאן אתה הולך למקום עפר רמה ותולעה
ולפני מי אתה עתיד לתן דין וחשבון לפני מלך מלכי
המלכים הקדוש ברוך הוא: רבי חנינא סגן הכהנים אומר
הוי מתפלל בשלומה של מלכות שאלמלא מוראה איש
את רעהו חיים בלעו: רבי חנינא בן תרדיון אומר שנים
שיושבין ואין ביניהם דברי תורה הרי זה מושב לצים
שנאמר ובמושב לצים לא ישב אבל שנים שיושבין ויש
ביניהם דברי תורה שכינה שרויה ביניהם שנאמר אז נדברו
יראי יי איש אל רעהו ויקשב יי וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו
ליראי יי ולחשבי שמו אין לי אלא שנים מנין אפילו אחד
שיושב ועוסק בתורה שהקדוש ברוך הוא קובע לו שכר
שנאמר ישב בדד וידם כי נטל עליו: רבי שמעון אומר
שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה
כאלו אכלו מזבחי מתים שנאמר כי כל שלחנות מלאו
קיא צאה בלי מקום: אבל שלשה שאכלו על שלחן אחד
ואמרו עליו דברי תורה כאלו אכלו משלחנו של מקום
שנאמר וידבר אלי זה השלחן אשר לפני יי: רבי חנינא
בן חכינאי אומר הנעור בלילה והמהלך בדרך יחידי ומפנה
לבו לבטלה הרי זה מתחייב בנפשו: רבי נחוניא בן הקנה
אומר כל המקבל עליו עול תורה מעבירין ממנו עול
מלכות ועול דרך ארץ וכל הפורק ממנו עול תורה נותנין
עליו עול מלכות ועול דרך ארץ: רבי חלפתא בן דוסא
איש כפר חנניא אומר עשרה שיושבין ועוסקין בתורה

שכינה

יואל ב׳ : ובחם החי"ת נקמ"ץ עמש"ל סי׳ רפ"א : ובמושב לצים תהלים א׳ :
אז נדברו מלאכי ג׳ : ישב בדד איכה ג׳ : וידבר אלי יחזקאל מ"א : אלהים נצב

שְׁכִינָה שְׁרוּיָה בֵינֵיהֶם שֶׁנֶּאֱמַר אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל וּמִנַּיִן אֲפִילוּ חֲמִשָּׁה שֶׁנֶּאֱמַר וַאֲגֻדָּתוֹ עַל־אֶרֶץ יְסָדָהּ וּמִנַּיִן אֲפִילוּ שְׁלֹשָׁה שֶׁנֶּאֱמַר בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט וּמִנַּיִן אֲפִילוּ שְׁנַיִם שֶׁנֶּאֱמַר אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי יְיָ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב יְיָ וַיִּשְׁמָע וּמִנַּיִן אֲפִילוּ אֶחָד שֶׁנֶּאֱמַר בְּכָל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת־שְׁמִי אָבוֹא אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ׃ רַבִּי אֶלְעָזָר אִישׁ בַּרְתּוֹתָא אוֹמֵר תֶּן־לוֹ מִשֶּׁלּוֹ שֶׁאַתָּה וְשֶׁלְּךָ שֶׁלּוֹ וְכֵן בְּדָוִד הוּא אוֹמֵר כִּי מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ נָתַנּוּ לָךְ׃ רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר הַמְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ וְשׁוֹנֶה וּמַפְסִיק מִמִּשְׁנָתוֹ וְאוֹמֵר מַה־נָּאֶה אִילָן זֶה מַה־נָּאֶה נִיר זֶה מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאִלּוּ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ׃ רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כָּל־הַשּׁוֹכֵחַ דָּבָר אֶחָד מִמִּשְׁנָתוֹ מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאִלּוּ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ שֶׁנֶּאֱמַר רַק הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ יָכוֹל אֲפִילוּ תָּקְפָה עָלָיו מִשְׁנָתוֹ תַּלְמוּד לוֹמַר וּפֶן יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ הָא אֵינוֹ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ עַד שֶׁיֵּשֵׁב וִיסִירֵם מִלִּבּוֹ׃ רַבִּי חֲנִינָא בֶּן־דּוֹסָא אוֹמֵר כֹּל שֶׁיִּרְאַת חֶטְאוֹ קוֹדֶמֶת לְחָכְמָתוֹ חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת וְכֹל שֶׁחָכְמָתוֹ קוֹדֶמֶת לְיִרְאַת חֶטְאוֹ אֵין חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת׃ הוּא הָיָה אוֹמֵר כֹּל שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרֻבִּין מֵחָכְמָתוֹ חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת וְכֹל שֶׁחָכְמָתוֹ מְרֻבָּה מִמַּעֲשָׂיו אֵין חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת׃ הוּא הָיָה אוֹמֵר כֹּל שֶׁרוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ רוּחַ הַמָּקוֹם נוֹחָה הֵימֶנּוּ וְכֹל שֶׁאֵין רוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ אֵין רוּחַ הַמָּקוֹם נוֹחָה הֵימֶנּוּ׃ רַבִּי דוֹסָא בֶּן־הָרְכִּינַס אוֹמֵר שֵׁנָה שֶׁל שַׁחֲרִית וְיַיִן שֶׁל צָהֳרַיִם וְשִׂיחַת הַיְלָדִים וִישִׁיבַת בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת שֶׁל עַמֵּי הָאָרֶץ מוֹצִיאִין אֶת־הָאָדָם מִן הָעוֹלָם׃ רַבִּי אֶלְעָזָר הַמּוֹדָעִי אוֹמֵר הַמְחַלֵּל אֶת הַקָּדָשִׁים וְהַמְבַזֶּה אֶת־הַמּוֹעֲדוֹת וְהַמַּלְבִּין פְּנֵי חֲבֵרוֹ בָּרַבִּים

והמפר

תהלים פ״ב׃ ואגדתו עמוס ט׳׃ אז נדברו מלאכי ג׳׃ בכל המקום שמות ך׳׃ רק

וְהַמֵּפֵר בְּרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ וְהַמְגַלֶּה פָּנִים בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים אֵין לוֹ חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא: רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר הֱוֵי קַל לְרֹאשׁ וְנוֹחַ לְתִשְׁחֹרֶת וֶהֱוֵי מְקַבֵּל אֶת־כָּל־הָאָדָם בְּשִׂמְחָה: רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר שְׂחוֹק וְקַלּוּת רֹאשׁ מַרְגִּילִין אֶת־הָאָדָם לְעֶרְוָה מַסֹּרֶת סְיָג לַתּוֹרָה מַעַשְׂרוֹת סְיָג לָעֹשֶׁר נְדָרִים סְיָג לַפְּרִישׁוּת סְיָג לַחָכְמָה שְׁתִיקָה: הוּא הָיָה אוֹמֵר חָבִיב אָדָם שֶׁנִּבְרָא בְצֶלֶם חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לוֹ שֶׁנִּבְרָא בְּצֶלֶם שֶׁנֶּאֱמַר כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־הָאָדָם: חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בָּנִים אַתֶּם לַייָ אֱלֹהֵיכֶם: חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּתַּן לָהֶם כְּלִי חֶמְדָּה חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּתַּן לָהֶם כְּלִי חֶמְדָּה שֶׁנֶּאֱמַר כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ: הַכֹּל צָפוּי וְהָרְשׁוּת נְתוּנָה וּבְטוּב הָעוֹלָם נִדּוֹן וְהַכֹּל לְפִי רוֹב הַמַּעֲשֶׂה: הוּא הָיָה אוֹמֵר הַכֹּל נָתוּן בָּעֵרָבוֹן וּמְצוּדָה פְּרוּסָה עַל כָּל־הַחַיִּים הֶחָנוּת פְּתוּחָה וְהַחֶנְוָנִי מַקִּיף וְהַפִּנְקָס פָּתוּחַ וְהַיָּד כּוֹתֶבֶת וְכָל־הָרוֹצֶה לִלְווֹת יָבֹא וְיִלְוֶה וְהַגַּבָּאִין מַחֲזִירִין תָּדִיר בְּכָל־יוֹם וְנִפְרָעִין מִן־הָאָדָם מִדַּעְתּוֹ וְשֶׁלֹּא מִדַּעְתּוֹ וְיֵשׁ־לָהֶם עַל־מַה־שֶּׁיִּסְמוֹכוּ וְהַדִּין דִּין אֱמֶת וְהַכֹּל מְתֻקָּן לִסְעוּדָה: רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן־עֲזַרְיָה אוֹמֵר אִם אֵין תּוֹרָה אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ אִם אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ אֵין תּוֹרָה אִם אֵין חָכְמָה אֵין יִרְאָה אִם אֵין יִרְאָה אֵין חָכְמָה אִם אֵין דַּעַת אֵין בִּינָה אִם אֵין בִּינָה אֵין דַּעַת אִם אֵין קֶמַח אֵין תּוֹרָה אִם אֵין תּוֹרָה אֵין קֶמַח: הוּא הָיָה אוֹמֵר כָּל־שֶׁחָכְמָתוֹ מְרֻבָּה מִמַּעֲשָׂיו לְמָה הוּא דוֹמֶה לְאִילָן שֶׁעֲנָפָיו מְרֻבִּין וְשָׁרָשָׁיו מוּעָטִין וְהָרוּחַ בָּאָה וְעוֹקַרְתּוֹ וְהוֹפַכְתּוֹ עַל פָּנָיו שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה וְלֹא יִרְאֶה כִּי־יָבֹא טוֹב וְשָׁכַן חֲרֵרִים בַּמִּדְבָּר אֶרֶץ מְלֵחָה וְלֹא תֵשֵׁב: אֲבָל כָּל שֶׁמַּעֲשָׂיו

מרבין

בספר דברים ד' : כי בצלם בראשית ט' : בנים דברים י"ד : כי לקח משלי ד' :

מרבין ממחכמתו למה הוא דומה לאילן שענפיו מועטין ושרשיו מרבין שאפילו כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו אין מזיזין אותו ממקומו שנאמר והיה כעץ שתול על מים ועל יובל ישלח שרשיו ולא יראה כי יבא חם והיה עלהו רענן ובשנת בצרת לא ידאג ולא ימיש מעשות פרי : רבי אליעזר בן חסמא אומר קינין ופתחי נדה הן הן גופי הלכות תקופות וגמטריאות פרפראות לחכמה : רבי חנניה וכו'

פרק רביעי

בן זומא אומר איזהו חכם הלומד מכל אדם שנאמר מכל מלמדי השכלתי כי עדותיך שיחה לי : איזהו גבור הכובש את יצרו שנאמר טוב ארך אפים מגבור ומשל ברוחו מלכד עיר : איזהו עשיר השמח בחלקו שנאמר יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא איזהו מכבד המכבד את הבריות שנאמר כי מכבדי אכבד ובזי יקלו : בן עזי אומר הוי רץ למצוה קלה ובורח מן העבירה שמצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה ששכר מצוה מצוה ושכר עבירה עבירה : הוא היה אומר אל תהי בז לכל אדם ואל תהי מפליג לכל דבר שאין לך אדם שאין לו שעה ואין לך דבר שאין לו מקום : רבי לויטס איש יבנה אומר מאד מאד הוי שפל רוח שתקות אנוש רמה : רבי יוחנן בן ברוקה אומר כל המחלל שם שמים בסתר נפרעין ממנו בגלוי אחד שוגג ואחד מזיד בחלול השם : רבי ישמעאל בר רבי יוסי אומר הלמד תורה על מנת ללמד מספיקין בידו ללמוד וללמד

והלמד

והיה כעץ שתול ירמיה י"ז : מכל מלמדי תהלים קי"ט : טוב ארך אפים משלי ט"ז : כי מכבדי שמואל א' ב' : יקלו הקו"ף נקמ"ץ ועי' ר"ע ור"א נדפס בפס"ח סקו"ף וטעות הוא דרא במסורת נמסר עליו לית ואם היתה הקו"ף

והלומד על־מנת לעשות מספיקין בידו ללמוד וללמד
לשמור ולעשות: רבי צדוק אומר אל תפרוש מן־הצבור
ואל תעש עצמך כעורכי הדינין ואל תעשה עטרה להתגדל־
בה ולא קרדום לחפר־בה וכך היה הלל אומר ודאשתמש
בתגא חלף הא למדת כל־הנהנה מדברי תורה נוטל חייו
מן־העולם: רבי יוסי אומר כל־המכבד את־התורה גופו
מכבד על הבריות וכל־המחלל את התורה גופו מחלל על
הבריות: רבי ישמעאל אומר החושך עצמו מן הדין פורק
ממנו איבה וגזל ושבועת שוא והגס לבו בהוראה שוטה
רשע וגס־רוח: הוא היה אומר אל תהי דן יחידי שאין דן
יחידי אלא אחד ואל תאמר קבלו דעתי שהן רשאין ולא
אתה: רבי יונתן אומר כל המקים את־התורה מעני סופו
לקימה מעשר וכל־המבטל את־התורה מעשר סופו
לבטלה מעני: רבי מאיר אומר הוי ממעט בעסק ועסוק
בתורה והוי שפל־רוח בפני כל־האדם ואם בטלת מן התורה
יש־לך בטלים הרבה כנגדך ואם עמלת בתורה הרבה יש
שכר הרבה לתן־לך: רבי אליעזר בן־יעקב אומר העשה מצוה
אחת קונה לו פרקליט אחד והעובר עבירה אחת קונה לו
קטיגור אחד תשובה ומעשים טובים כתרים בפני הפורענות:
רבי יוחנן הסנדלר אומר כל־כנסיה שהיא לשם שמים
סופה להתקים ושאינה לשם שמים אין סופה להתקים:
רבי אלעזר בן־שמוע אומר יהי כבוד תלמידך חביב עליך
כשלך וכבוד חברך כמורא רבך ומורא רבך כמורא
שמים: רבי יהודה אומר הוי זהיר בתלמוד ששגגת תלמוד
עולה זדון: רבי שמעון אומר שלשה כתרים הן כתר תורה
וכתר כהונה וכתר מלכות וכתר שם טוב עולה על גביהן:

רבי

בפה"מ הית דגושה על כן יקלו רודפיכם ישעיה למ"ד : שכן דמחין כשו"א
הרי"ם עמש"ל סי' רפ"ג : ואם נטלת מן התורה הבית בתיר"ק והטי"ת נרגש

רבי נהוראי אומר הוי גולה למקום תורה ואל תאמר שהיא
תבוא אחריך שחבריך יקימוה בידך · ואל בינתך אל
תשען: רבי ינאי אומר אין בידינו לא משלות הרשעים ואף
לא מיסורי הצדיקים : רבי מתיא בן חרש אומר הוי
מקדים בשלום כל אדם והוי זנב לאריות ואל תהי ראש
לשועלים: רבי יעקב אומר העולם הזה דומה לפרוזדור
בפני העולם הבא התקן עצמך בפרוזדור כדי שתכנס
לטרקלין: הוא היה אומר יפה שעה אחת בתשובה
ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא ויפה שעה
אחת של קורת רוח בעולם הבא מכל חיי העולם הזה: רבי
שמעון בן אלעזר אומר אל תרצה את חברך בשעת כעסו
ואל תנחמהו בשעה שמתו מוטל לפניו ואל תשאל לו בשעת
נדרו ואל תשתדל לראותו בשעת קלקלתו: שמואל הקטן
אומר בנפול אויבך אל תשמח ובכשלו אל יגל לבך: פן
יראה יי ורע בעיניו והשיב מעליו אפו: אלישע בן אבויה
אומר הלומד תורה לילד למה הוא דומה לדיו כתובה על
ניר חדש והלומד תורה לזקן למה הוא דומה לדיו כתובה
על ניר מחוק רבי יוסי בר יהודה איש כפר הבבלי אומר
הלומד תורה מן הקטנים למה הוא דומה לאוכל ענבים
קהות ושותה יין מגתו והלומד תורה מן הזקנים למה הוא
דומה לאוכל ענבים בשולות ושותה יין ישן : רבי מאיר
אומר אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בו יש קנקן חדש
מלא ישן וישן שאפילו חדש אין בו: רבי אלעזר הקפר אומר
הקנאה והתאוה והכבוד מוציאין את האדם מן העולם :
הוא היה אומר הילודים למות והמתים לחיות והחיים לידון
לידע ולהודיע ולהודע שהוא אל הוא היוצר הוא הבורא הוא

המבין

עמש"ל סי' רפ"ד : בנפול אויבך פסוק הוא במשלי כ"ד : והמתים לחיות כן נ"ל
עמש"ל סי' רפ"ה : והחיים לדון הלמד בחיר"ק והדלי"ת כדגש עמש"ל סי' רפ"ז

הַמֵּבִין הוּא הַדַּיָּן הוּא הָעֵד הוּא בַּעַל דִּין הוּא עָתִיד לָדוּן בָּרוּךְ הוּא שֶׁאֵין לְפָנָיו לֹא עַוְלָה וְלֹא שִׁכְחָה וְלֹא מַשּׂוֹא פָנִים וְלֹא מִקַּח שֹׁחַד וְדַע שֶׁהַכֹּל לְפִי הַחֶשְׁבּוֹן וְאַל יַבְטִיחֲךָ יִצְרְךָ שֶׁהַשְּׁאוֹל בֵּית מָנוֹס לָךְ שֶׁעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹצָר וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹלָד וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה חַי וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה מֵת וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: רבי חנניה וכו׳

פרק חמישי

בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וּמַה תַּלְמוּד לוֹמַר וַהֲלֹא בְּמַאֲמָר אֶחָד יָכוֹל לְהִבָּרְאוֹת אֶלָּא לְהִפָּרַע מִן הָרְשָׁעִים שֶׁמְּאַבְּדִין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת וְלִתֵּן שָׂכָר טוֹב לַצַּדִּיקִים שֶׁמְּקַיְּמִין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת: עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מֵאָדָם וְעַד נֹחַ לְהוֹדִיעַ כַּמָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם לְפָנָיו שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין וּבָאִין עַד שֶׁהֵבִיא עֲלֵיהֶם אֶת מֵי הַמַּבּוּל: עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מִנֹּחַ וְעַד אַבְרָהָם לְהוֹדִיעַ כַּמָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם לְפָנָיו שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין וּבָאִין עַד שֶׁבָּא אַבְרָהָם אָבִינוּ וְקִבֵּל שְׂכַר כֻּלָּם: עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִתְנַסָּה אַבְרָהָם אָבִינוּ וְעָמַד בְּכֻלָּם לְהוֹדִיעַ כַּמָּה חִבָּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ: עֲשָׂרָה נִסִּים נַעֲשׂוּ לַאֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם וַעֲשָׂרָה עַל הַיָּם: עֶשֶׂר מַכּוֹת הֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִיִּים בְּמִצְרַיִם וַעֲשָׂרָה עַל הַיָּם: עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִסּוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בַּמִּדְבָּר שֶׁנֶּאֱמַר וַיְנַסּוּ אֹתִי זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי: עֲשָׂרָה נִסִּים נַעֲשׂוּ לַאֲבוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ לֹא הִפִּילָה אִשָּׁה מֵרֵיחַ בְּשַׂר הַקֹּדֶשׁ וְלֹא הִסְרִיחַ בְּשַׂר הַקֹּדֶשׁ מֵעוֹלָם וְלֹא נִרְאָה זְבוּב בְּבֵית הַמִּטְבָּחַיִם וְלֹא אֵירַע קֶרִי לְכֹהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים וְלֹא כִבּוּ הַגְּשָׁמִים אֵשׁ שֶׁל עֲצֵי הַמַּעֲרָכָה וְלֹא נִצְּחָה

הרוח

ועל כרחך אתה נולד הלה״י בקמ״ז עמג״ל פי׳ רפ״ו: וינסו במדבר י״ד: ולא

הָרוּחַ אֶת עַמּוּד הֶעָשָׁן וְלֹא נִמְצָא פְסוּל בָּעֹמֶר וּבִשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וּבְלֶחֶם הַפָּנִים עוֹמְדִים צְפוּפִים וּמִשְׁתַּחֲוִים רְוָחִים וְלֹא הִזִּיק נָחָשׁ וְעַקְרָב בִּירוּשָׁלַיִם וְלֹא אָמַר אָדָם לַחֲבֵרוֹ צַר לִי הַמָּקוֹם שֶׁאָלִין בִּירוּשָׁלַיִם: עֲשָׂרָה דְבָרִים נִבְרְאוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְאֵלּוּ הֵן פִּי הָאָרֶץ פִּי הַבְּאֵר פִּי הָאָתוֹן הַקֶּשֶׁת וְהַמָּן וְהַמַּטֶּה וְהַשָּׁמִיר הַכְּתָב וְהַמִּכְתָּב וְהַלֻּחוֹת וְיֵשׁ אוֹמְרִים אַף קִבְרוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּינוּ וְאֵילוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ וְיֵשׁ אוֹמְרִים אַף הַמַּזִּיקִין וְאַף צְבַת בִּצְבַת עֲשׂוּיָה: שִׁבְעָה דְבָרִים בְּגֹלֶם וְשִׁבְעָה בְּחָכָם חָכָם אֵינוֹ מְדַבֵּר לִפְנֵי מִי שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּחָכְמָה וּבְמִנְיָן וְאֵינוֹ נִכְנָס לְתוֹךְ דִּבְרֵי חֲבֵרוֹ וְאֵינוֹ נִבְהָל לְהָשִׁיב שׁוֹאֵל כְּעִנְיָן וּמֵשִׁיב כַּהֲלָכָה וְאוֹמֵר עַל רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן וְעַל אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן וְעַל מַה שֶּׁלֹּא שָׁמַע אוֹמֵר לֹא שָׁמַעְתִּי וּמוֹדֶה עַל הָאֱמֶת וְחִלּוּפֵיהֶן בְּגֹלֶם: שִׁבְעָה מִינֵי פוּרְעָנִיּוֹת בָּאִין לָעוֹלָם עַל שִׁבְעָה גּוּפֵי עֲבֵירָה · מִקְצָתָן מְעַשְּׂרִין וּמִקְצָתָן אֵינָן מְעַשְּׂרִין רָעָב שֶׁל מְהוּמָה בָּא מִקְצָתָן רְעֵבִים וּמִקְצָתָן שְׂבֵעִים: גָּמְרוּ שֶׁלֹּא לְעַשֵּׂר רָעָב שֶׁל בַּצֹּרֶת בָּא: וְשֶׁלֹּא לִטּוֹל אֶת הַחַלָּה רָעָב שֶׁל כְּלָיָה בָּא: דֶּבֶר בָּא לָעוֹלָם עַל מִיתוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין וְעַל פֵּרוֹת שְׁבִיעִית: חֶרֶב בָּאָה לָעוֹלָם עַל עִנּוּי הַדִּין וְעַל עִוּוּת הַדִּין וְעַל הַמּוֹרִים בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה: חַיָּה רָעָה בָּאָה לָעוֹלָם עַל שְׁבוּעַת שָׁוְא וְעַל חִלּוּל הַשֵּׁם: גָּלוּת בָּא לָעוֹלָם עַל עוֹבְדֵי אֱלִילִים וְעַל גִּלּוּי עֲרָיוֹת וְעַל שְׁפִיכוּת דָּמִים וְעַל שְׁמִיטַּת הָאָרֶץ: בְּאַרְבָּעָה פְּרָקִים הַדֶּבֶר מִתְרַבֶּה בָּרְבִיעִית וּבַשְּׁבִיעִית וּבְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית וּבְמוֹצָאֵי הֶחָג שֶׁבְּכָל שָׁנָה

ושנה

נראה הזיק הזי"ן בחיר"ק והזי"ן בדגש ועי' ר"ע ור"ח נדפס בקמץ הזי"ן וטעות הוא כי שורש זה לא נמצא בבנין הקל : ולא נמצא פסול בעומר הפ"א בשו"א עמש"ל סי' רפ"ח : והמכתב המ"ם בפת"ח והת"ו בצירי עמש"ל סי' רפ"ט : בגלם בחכם בשתיהן הבי"ת בשו"א עמש"ל סי' ר"ל : ואינו נבהל הה"א בקמ"ץ עמש"ל סי' רנ"א : ובמוצאי החג הצד"י והאל"ף בפת"ח ועי' ר"ע ור"ח החג

ושנה: ברביעית מפני מעשר עני שבשלישית. בשביעית
מפני מעשר עני שבששית. במוצאי שביעית מפני פירות
שביעית. במוצאי החג שבכל שנה ושנה מפני גזל מתנות
עניים: ארבע מדות באדם. האומר שלי שלך ושלך שלי
עם הארץ. שלי שלי ושלך שלך זו מדה בינונית. ויש
אומרים זו מדת סדום. שלי שלך ושלך שלך חסיד. שלך
שלי ושלי שלי רשע: ארבע מדות בדעות נוח לכעוס ונוח
לרצות יצא הפסדו בשכרו קשה לכעוס וקשה לרצות יצא
שכרו בהפסדו קשה לכעוס ונוח לרצות חסיד נוח לכעוס
וקשה לרצות רשע: ארבע מדות בתלמידים מהר לשמוע
ומהר לאבד יצא שכרו בהפסדו קשה לשמוע וקשה לאבד
יצא הפסדו בשכרו מהר לשמוע וקשה לאבד זו חלק טוב
קשה לשמוע ומהר לאבד זו חלק רע: ארבע מדות
בנותני צדקה הרוצה שיתן ולא יתנו אחרים עינו רעה בשל
אחרים. יתנו אחרים והוא לא יתן עינו רעה בשלו. יתן
ויתנו אחרים חסיד. לא יתן ולא יתנו אחרים רשע: ארבע
מדות בהולכי בית המדרש הולך ואינו עושה שכר הליכה
בידו עושה ואינו הולך שכר מעשה בידו הולך ועושה חסיד
לא הולך ולא עושה רשע: ארבע מדות ביושבים לפני
חכמים ספוג ומשפך משמרת ונפה ספוג שהוא סופג את
הכל ומשפך שמכניס בזו ומוציא בזו משמרת שמוציאה
את היין וקולטת את השמרים ונפה שמוציאה את הקמח
וקולטת את הסלת: כל אהבה שהיא תלויה בדבר בטל
דבר בטלה אהבה ושאינה תלויה בדבר אינה בטלה
לעולם איזו היא אהבה שהיא תלויה בדבר זו אהבת אמנון
ותמר ושאינה תלויה בדבר זו אהבת דוד ויהונתן: כל
מחלקת שהיא לשם שמים סופה להתקים ושאינה לשם
שמים אין סופה להתקים איזו היא מחלקת שהיא לשם

שמים

שמים זו מחלקת הלל ושמאי ושאינה לשם שמים זו מחלקת קרח וכל עדתו: כל המזכה את הרבים אין חטא בא על ידו וכל המחטיא את הרבים אין מספיקין בידו לעשות תשובה משה זכה וזכה את הרבים זכות הרבים תלוי בו שנאמר צדקת יי עשה ומשפטיו עם ישראל ירבעם בן נבט חטא והחטיא את הרבים חטא הרבים תלוי בו שנאמר על חטאת ירבעם אשר חטא ואשר החטיא את ישראל: כל מי שיש בו שלשה דברים הללו הוא מתלמידיו של אברהם אבינו ושלשה דברים אחרים הוא מתלמידיו של בלעם הרשע תלמידיו של אברהם אבינו עין טובה ורוח נמוכה ונפש שפלה תלמידיו של בלעם הרשע עין רעה ורוח גבוהה ונפש קצרה מה בין תלמידיו של אברהם אבינו לתלמידיו של בלעם הרשע תלמידיו של אברהם אבינו אוכלין בעולם הזה ונוחלין העולם הבא שנאמר להנחיל אהבי יש ואצרתיהם אמלא: אבל תלמידיו של בלעם הרשע יורשין גיהנם ויורדין לבאר שחת שנאמר ואתה אלהים תורידם לבאר שחת אנשי דמים ומרמה לא יחצו ימיהם ואני אבטח בך: יהודה בן תימא אומר הוי עז כנמר וקל כנשר רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים: הוא היה אומר עז פנים לגיהנם ובשת פנים לגן עדן: יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש

במהרה

בסגול הה"א והאי"ת בקמ"ץ שלא כדין בלא הפסק מאמר : צדקת יי' דברים ל"ג : על חטאות ירבעם אשר חטא ואשר החטיא את ישראל כל"ג ומקרא הוא במלכים א' י"ד • ונפש שפלה הפ"א בקמ"ץ עמש"ל סי' רכ"ב : להנחיל משלי ח' : ואתה אלהים תהלים נ"ה : עז פנים לגיהנם הלמ"ד בשו"א והגעי"ל רפויה והיא בליר"' מוסך יו"ד והה"א בחיר"ק בלתי מוסך יו"ד . זמ"ן בחול"ם ובדגש עם ה' ובנו נאוח התפת בגיא בן הנם לשרף את בניהם ואת בנותיהם באש ירמיה ז' • וע"י ר"ע ור"ת גרסי

כמהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך: בן בג בג אומר הפך בה והפך בה דכלא בה ובה תחזי וסיב ובלה בה ומנה לא תזוע שאין לך מדה טובה הימנה: בן הא הא אומר לפום צערא אגרא: הוא היה אומר בן חמש שנים למקרא בן עשר שנים למשנה בן שלש עשרה למצות בן חמש עשרה לגמרא בן שמונה עשרה לחפה בן עשרים לרדוף בן שלשים לכח בן ארבעים לבינה בן חמשים לעצה בן ששים לזקנה בן שבעים לשיבה בן שמונים לגבורה בן תשעים לשוח בן מאה כאלו מת ועבר ובטל מן העולם:

רבי חנניה ·

פרק חמישי

שנו חכמים בלשון המשנה ברוך שבחר בהם ובמשנתם:

רבי מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה ולא עוד אלא שכל העולם כלו כדי הוא לו נקרא ריע אהוב אוהב את המקום אוהב את הבריות משמח את המקום משמח את הבריות ומלבשתו ענוה ויראה ומכשרתו להיות צדיק חסיד ישר ונאמן ומרחקתו מן החטא ומקרבתו לידי זכות ונהנין ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה שנאמר לי עצה ותושיה אני בינה לי גבורה ונותנת לו מלכות וממשלה וחקור דין ומגלין לו רזי תורה ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק והוה צנוע וארך רוח ומוחל על עלבונו ומגדלתו ומרוממתו על כל המעשים: אמר רבי יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת ואומרת אוי להם לבריות מעלבונה של תורה שכל מי שאינו עוסק בתורה נקרא נזוף

שנאמר

בפת"ח הלמ"ד והבית"ל בשו"א ודגש וסה"א בחיר"ק מוסף יו"ד והכן בקמ"ץ ונדפס וכ"ה בדפוס השני והשלישי וטעות גמור הוא מכל צד ובאופן שלא תמלט פום אות מן הניקוד · ובפרט שלא תתכן הלמ"ד בפת"ח כי כלל מונח שלא תבוא ה"א הידיעה עם שם פרטי ומחוברתה כמ"ש : לי עלה

שנאמר נזם זהב באף חזיר אשה יפה וסרת טעם: ואומר והלחות מעשה אלהים המה והמכתב מכתב אלהים הוא חרות על הלחת: אל תקרי חרות אלא חירות שאין לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה וכל מי שעוסק בתלמוד תורה הרי זה מתעלה שנאמר וממתנה נחליאל ומנחליאל במות: הלומד מחברו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דבור אחד אפילו אות אחת צריך לנהג בו כבוד שכן מצינו בדוד מלך ישראל שלא למד מאחיתפל אלא שני דברים בלבד קראו רבו אלופו ומידעו שנאמר ואתה אנוש כערכי אלופי ומידעי: והלא דברים קל וחמר ומה דוד מלך ישראל שלא למד מאחיתפל אלא שני דברים בלבד קראו רבו אלופו ומידעו הלומד מחברו פרק אחד או הלכה אחת או פסוק אחד או דבור אחד או אפילו אות אחת על אחת כמה וכמה שצריך לנהג בו כבוד ואין כבוד אלא תורה שנאמר כבוד חכמים ינחלו ותמימים ינחלו טוב: ואין טוב אלא תורה שנאמר כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו: כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל ומים במשורה תשתה ועל הארץ תישן וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל אם אתה עשה כן אשריך וטוב לך אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא אל תבקש גדלה לעצמך ואל תחמוד כבוד יותר מלמודך עשה ואל תתאוה לשלחנם של מלכים ששלחנך גדול משלחנם וכתרך גדול מכתרם ונאמן הוא בעל מלאכתך

שישלם

משלי א׳ : והלחות שמות ל״ב : ועסק במעין המתגבר הס״ן בסנו״ל מעמ״ל סי׳ רל״ג : הרי זה מתעלה בסנו״ל הלמ״ד עמס״ל סי׳ רנ״ד : וממתנה במדבר כ״א : צריך לנהג בו כבוד הס״ח נק״ח עמס״ל סי׳ רל״ה : וחסה תהלים כ״ה : כבוד חכמים ינחלו פסוק סוף במשלי ג׳ ותמימים ינחלו טוב פסוק אחר הוא במשל

שישלם לך שכר פעלתך: גדולה תורה יותר מן הכהנה ומן
המלכות. שהמלכות נקנית בשלשים מעלות והכהנה
בעשרים וארבע. והתורה נקנית בארבעים ושמונה דברים
ואלו הן. בתלמוד בשמיעת האזן בעריכת שפתים בבינת
הלב באימה ביראה בענוה בשמחה בטהרה בשמוש
חכמים בדקדוק חברים בפלפול התלמידים ביישוב במקרא
במשנה במיעוט סחורה במיעוט דרך ארץ במיעוט תענוג
במיעוט שינה במיעוט שיחה במיעוט שחוק בארך אפים בלב
טוב באמונת חכמים בקבלת היסורין המכיר את מקומו
והשמח בחלקו והעושה סיג לדבריו ואינו מחזיק טובה
לעצמו אהוב אוהב את המקום אוהב את הבריות אוהב
את הצדקות אוהב את המישרים אוהב את התוכחות
ומתרחק מן הכבוד ולא מגיס לבו בתלמודו ואינו שמח
בהוראה נושא בעול עם חברו ומכריעו לכף זכות ומעמידו
על האמת ומעמידו על השלום ומתישב לבו בתלמודו
שואל ומשיב שומע ומוסיף הלומד על מנת ללמד והלומד
על מנת לעשות המחכים את רבו והמכוין את שמועתו
והאומר דבר בשם אומרו הא למדת כל האומר דבר בשם
אומרו מביא גאולה לעולם שנאמר ותאמר אסתר למלך
בשם מרדכי: גדולה תורה שהיא נותנת חיים לעושיה
בעולם הזה ובעולם הבא שנאמר כי חיים הם למוצאיהם
ולכל בשרו מרפא: ואומר רפאות תהי לשרך ושקוי
לעצמותיך: ואומר עץ חיים היא למחזיקים בה ותמכיה
מאשר: ואומר כי לוית חן הם לראשך וענקים לגרגרותיך:
ואומר תתן לראשך לוית חן עטרת תפארת תמגנך:
ואומר כי בי ירבו ימיך ויוסיפו לך שנות חיים: ואומר ארך

ימים

כ"ח: כי לקח משלי ד': כלב טוב הלמ"ד כסנו"ל עמס"ל סי' רל"ז: ותאמר
אסתר ב': כי חיים משלי ד': רפאות משלי ג': עץ חיים משלי ג'

ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד: ואומר כי ארך ימים ושנות חיים ושלום יוסיפו לך: רבי שמעון בן יהודה משום רבי שמעון בן יוחי אומר הנוי והכח והעשר והכבוד והחכמה והזקנה והשיבה והבנים נאה לצדיקים ונאה לעולם שנאמר עטרת תפארת שיבה בדרך צדקה תמצא: ואומר תפארת בחורים כחם והדר זקנים שיבה: ואומר עטרת זקנים בני בנים ותפארת בנים אבותם: ואומר וחפרה הלבנה ובושה החמה כי מלך יי צבאות בהר ציון ובירושלים ונגד זקניו כבוד: רבי שמעון בן מנסיא אומר אלו שבע מדות שמנו חכמים לצדיקים כלם נתקימו ברבי ובבניו: אמר רבי יוסי בן קסמא פעם אחת הייתי מהלך בדרך ופגע בי אדם אחד ונתן לי שלום והחזרתי לו שלום אמר לי רבי מאי זה מקום אתה אמרתי לו מעיר גדולה של חכמים ושל סופרים אני אמר לי רבי רצונך שתדור עמנו במקומנו ואני אתן לך אלף אלפים דינרי זהב ואבנים טובות ומרגליות אמרתי לו אם אתה נותן לי כל כסף וזהב ואבנים טובות ומרגליות שבעולם איני דר אלא במקום תורה וכן כתוב בספר תהלים על ידי דוד מלך ישראל טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף: ולא עוד שבשעת פטירתו של אדם אין מלוין לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות אלא תורה ומעשים טובים בלבד שנאמר בהתהלכך תנחה אתך בשכבך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך: בהתהלכך תנחה אתך בעולם הזה בשכבך תשמר עליך בקבר והקיצות היא תשיחך לעולם הבא ואומר לי הכסף ולי הזהב נאם יי צבאות: חמשה קנינים

קנה

כי לוית חן משלי א' : מתן משלי ד' : ארך ימים משלי ג' : כי ארך ימים
שם : עטרת משלי ט"ז : תפארת משלי כ' : עטרת זקנים משלי י"ז :
וחפרה ישעיה כ"ד : טוב לי תהלים קי"ט : בהתהלכך משלי ו' : לי הכסף

קָנָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ וְאֵלּוּ הֵן תּוֹרָה קִנְיָן אֶחָד שָׁמַיִם וָאָרֶץ קִנְיָן אֶחָד אַבְרָהָם קִנְיָן אֶחָד יִשְׂרָאֵל קִנְיָן אֶחָד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קִנְיָן אֶחָד: תּוֹרָה מִנַּיִן דִּכְתִיב יי קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז: שָׁמַיִם וָאָרֶץ מִנַּיִן דִּכְתִיב כֹּה אָמַר יי הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי אֵיזֶה בַיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ־לִי וְאֵיזֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי: וְאוֹמֵר מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יי כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: אַבְרָהָם מִנַּיִן דִּכְתִיב וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמַר בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: יִשְׂרָאֵל מִנַּיִן דִּכְתִיב עַד־יַעֲבֹר עַמְּךָ יי עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ: וְאוֹמֵר לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם: בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מִנַּיִן דִּכְתִיב מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יי מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ: וְאוֹמֵר וַיְבִיאֵם אֶל־גְּבוּל קָדְשׁוֹ הַר־זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ: כָּל מַה־שֶּׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ לֹא בְרָאוֹ אֶלָּא לִכְבוֹדוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כֹּל־הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו אַף־עֲשִׂיתִיו: וְאוֹמֵר יי יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

רבי חנניא

מני נ׳: יי׳ קנני משלי ח׳: כה אמר ישעיה ס״ו: מה רבו תהלים ק״ד: ויברכהו בראשית י״ד: עד יעבר שמות ט״ו: לקדושים תהלים י״ו: ויביאם תהלים ע״ח: כל הנקרא ישעיה מ״ג: יי׳ ימלך שמות ט״ו:

הא לך סדר ברכת המזון

המנהג שהמברך אומר בל״א רבותי מיר וועלן בענשן

והעונים אומרים	יְהִי שֵׁם יי מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:
אם הם ג׳ יאמר המברך	נְבָרֵךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלוֹ:
והעונים אומרים	בָּרוּךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:
והמברך חוזר ואומר	בָּרוּךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ:
ואם הם עשרה יאמר	נְבָרֵךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלוֹ:
והעונים אומרים	בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ
והמברך חוזר ואומר	בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ

ומי

ומי שלא אכל עמהם ושומע שהמברך אומר נברך שאכלנו משלו

עונה אחריו ברוך ומבורך שמו תמיד לעולם ועד :

ואם הם עשרה אומר ברוך אלהינו ומבורך שמו תמיד לעולם ועד :

ואם נכנס באמרם ברוך שאכלנו משלו עונה אחריהם אמן :

ברוך הוא וברוך שמו :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הזן את העולם כלו בטובו בחן בחסד וברחמים הוא נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו : ובטובו הגדול תמיד לא חסר לנו ואל יחסר לנו מזון לעולם ועד : בעבור שמו הגדול כי הוא זן ומפרנס לכל ומטיב לכל ומכין מזון לכל בריותיו אשר ברא · ברוך אתה יי הזן את הכל :

נודה לך יי אלהינו על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה ועל שהוצאתנו יי אלהינו מארץ מצרים ופדיתנו מבית עבדים ועל בריתך שחתמת בבשרנו ועל תורתך שלמדתנו ועל חקיך שהודעתנו ועל חיים חן וחסד שחוננתנו ועל אכילת מזון שאתה זן ומפרנס אותנו תמיד בכל יום ובכל עת ובכל שעה :

ועל הכל יי אלהינו אנו מודים לך ומברכים אותך יתברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד : ככתוב ואכלת ושבעת וברכת את יי אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך : ברוך אתה יי על הארץ ועל המזון :

רחם יי אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מלכות בית דוד משיחך ועל

הבית

הזן את העולם וכו כי הוא זן ומפרנס לכל · גם הזן את הכל בכולם הוי"ן בקמ"ץ כמשפט הבינוני מגזרת בחי העי"ן ולפ"ג שאכלנו מפיקים מון של זן תהלים קמ"ד שהוי"ן בפת"ח ההוא לזר יאשב ואין מבאין רחיה אן כוריס ועמש"ל סי' רנ"ח : חמדה הדלי"ת בדגש מה שכתבו ע"י בעל מטה יהודה וע"י ר"ע ור"ח שלא כדין : ומברכים אותך הכי"ו קמוצה להפסק מאמר וע"י ר"ע ור"ח נדפס בשו"א שתי"ו

הַחֲבִית הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו: אֱלֹהֵינוּ אָבִינוּ רְעֵנוּ
זוּנֵנוּ פַּרְנְסֵנוּ וְכַלְכְּלֵנוּ וְהַרְוִיחֵנוּ וְהַרְוַח־לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְהֵרָה
מִכָּל־צָרוֹתֵינוּ וְנָא אַל־תַּצְרִיכֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לֹא לִידֵי מַתְּנַת
בָּשָׂר וָדָם וְלֹא לִידֵי הַלְוָאָתָם כִּי אִם לְיָדְךָ הַמְּלֵאָה הַפְּתוּחָה
הַקְּדוֹשָׁה וְהָרְחָבָה שֶׁלֹּא נֵבוֹשׁ וְלֹא נִכָּלֵם לְעוֹלָם וָעֶד:
רְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וּבְמִצְוַת יוֹם הַשְּׁבִיעִי
הַשַּׁבָּת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ הַזֶּה כִּי יוֹם זֶה גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ
הוּא לְפָנֶיךָ לִשְׁבָּת־בּוֹ וְלָנוּחַ בּוֹ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ׃
בִּרְצוֹנְךָ הָנִיחַ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ שֶׁלֹּא תְהֵא צָרָה וְיָגוֹן וַאֲנָחָה
בְּיוֹם מְנוּחָתֵינוּ וְהַרְאֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ בְּנֶחָמוֹת צִיּוֹן עִירֶךָ וּבְבִנְיַן
יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הַיְשׁוּעוֹת וּבַעַל
הַנֶּחָמוֹת:

וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ
בּוֹנֵה בְרַחֲמָיו יְרוּשָׁלָיִם׃ אָמֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ
מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אַדִּירֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ גֹּאֲלֵנוּ יוֹצְרֵנוּ
קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב
לַכֹּל שֶׁבְּכָל־יוֹם וָיוֹם הוּא הֵטִיב הוּא מֵטִיב הוּא יֵיטִיב לָנוּ:
הוּא גְמָלָנוּ הוּא גוֹמְלֵנוּ הוּא יִגְמְלֵנוּ לָעַד לְחֵן לְחֶסֶד
וּלְרַחֲמִים וּלְרֶוַח הַצָּלָה וְהַצְלָחָה בְּרָכָה וִישׁוּעָה נֶחָמָה
פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל־טוֹב וּמִכָּל־טוּב
אל׳

ונקמ"ז הכ"ף שלא כדין : מתנת בשר בשו"א הת"ו ולא בקמ"ץ עמש"ל סימ"ן
רל"ט : לשבת בו הבי"ת בק"ח עמש"ל סי' ש' : כמצות רצונך בסגו"ל הנו"ן
עמש"ל סי' ש"ח : הניח לנו הה"א בקמ"ץ והנו"ן בחיר"ק ופת"ח אחריו עמש"ל
סי' ש"ב : במהרה בימינו גם הבי"ת בגלגל בימינו היא דגושה שהרי היא מלה
קודם האתנחתא וא"כ בהכרח תהיה מלת במהרה בטעם טפחא וזה מבואר
למבינים היודעים בטיב פסקי הטעמים וע"י ר' ע ור"א נדפס ברפ"ה הבי"ת שלא
כדין : רעה ישראל בציר"י העי"ן עמש"ל סי' ש"נ : וכל טוב ומכל טוב
בשניהם הטי"ת בחול"ם עמש"ל סי' ד"ש : יתברך בשמים ובארץ בציר"י הרי"ש
עמש"ל סי' קכ"ב : ויתפאר בנו האל"ף בסגו"ל לקירוב הטעמים עמש"ל סי'
ש"ה : לנצח נצחים בשו"א הלמ"ד עמש"ל סי' ש"ו : ויתהדר בנו בפת"ח

אַל יְחַסְּרֵנוּ: הָרַחֲמָן הוּא יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: הָרַחֲמָן הוּא יִתְבָּרַךְ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים וְיִתְפָּאַר בָּנוּ לָנֶצַח נְצָחִים וְיִתְהַדַּר בָּנוּ לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים: הָרַחֲמָן הוּא יְפַרְנְסֵנוּ בְּכָבוֹד: הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁבּוֹר עֻלֵּנוּ מֵעַל צַוָּארֵנוּ וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ: הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה מְרֻבָּה בְּבַיִת זֶה וְעַל שֻׁלְחָן זֶה שֶׁאָכַלְנוּ עָלָיו: הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת־אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא זָכוּר לַטּוֹב וִיבַשֶּׂר־לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־אָבִי מוֹרִי בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶת־אִמִּי מוֹרָתִי בַּעֲלַת הַבַּיִת הַזֶּה אוֹתָם וְאֶת־בֵּיתָם וְאֶת־זַרְעָם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל־אֲשֶׁר לָנוּ כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב בַּכֹּל מִכֹּל כֹּל כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ כֻּלָּנוּ יַחַד בִּבְרָכָה שְׁלֵמָה וְנֹאמַר אָמֵן: בַּמָּרוֹם יְלַמְּדוּ עָלָיו וְעָלֵינוּ זְכוּת שֶׁתְּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם וְנִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְיָ וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ: וְנִמְצָא־חֵן וְשֵׂכֶל־טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

בשבת

הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים

בראש חודש

הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה:

ביום טוב

הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב:

בסוכות

הָרַחֲמָן הוּא יָקִים אֶת־סֻכַּת דָּוִיד הַנֹּפֶלֶת: הרחמן

הדלי"ת כמו אל תתהדר לפני מלך משלי כ"ה וע"י ר"ע ור"ח נדפס ויתהדר בקמ"ץ הדלי"ת וטעות הוא: עלינו הצי"ן בקמו"ץ ונדגש הלמ"ד עמש"ל סי' ס"ו: ומגדל לטוב הכ"ף בשור"ק ולא בחול"ם כאשר נדפס ע"י ר"ע ור"ח: ויבשר לנו בפסו"ל השי"ן עמש"ל סי' ס"ח: את אבי מורי כ"כ בעל מטה יהודה וכן הוא ולא אבא מורי כאשר נדפס ע"י ר"ע ור"ח דלשון ארמי הוא: ונשא ברכה עש"ה ישא ברכה מאת ה' וצדקה מאלהי ישעו תהלים כ"ד: ונמצא חן עש"ה במשלי ג': יקים

הרחמן הוא יזכנו לימות המשיח ולחיי העולם הבא: מגדיל ישועות מלכו ועושה חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד עולם: עשה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יראו את יי קדושיו כי אין מחסור ליראיו: כפירים רשו ורעבו ודורשי יי לא יחסרו כל טוב: הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו: פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון: ברוך הגבר אשר יבטח ביי והיה יי מבטחו:

סדר ברכת המזון הקצר

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הזן את העולם כלו בטובו בחן בחסד וברחמים הוא נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו: ובטובו הגדול תמיד לא חסר לנו ואל יחסר לנו מזון לעולם ועד: בעבור שמו הגדול כי הוא זן ומפרנס לכל ומטיב לכל ומכין מזון לכל בריותיו אשר ברא ברוך אתה יי הזן את הכל:

נודה לך יי אלהינו על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה ונתת לנו ברית ותורה ולחם לשבע ברוך אתה יי על הארץ ועל המזון:

רחם יי אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל מלכות בית דוד משיחך ותגדיל מהרה כבוד הבית ותנחמנו בכפלים ברוך אתה יי בונה ברחמיו ירושלים אמן: ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המלך הטוב והמטיב לכל הוא הטיב הוא מטיב הוא ייטיב לנו: הוא גמלנו הוא גומלנו הוא יגמלנו לעד בחסד וברחמיו יזכנו לימות המשיח: עשה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יראו את יי קדושיו כי אין מחסור ליראיו: כפירים רשו

ורעבו

אם סכת דויד כנ"ל עפ"ה ביום ההוא אקים את סכת דוד הנפלת · עמוס ט' :

ורעבו ודורשי יי לא יחסרו כל טוב : הודו ליי כי טוב כי לעולם חסדו : ברוך הגבר אשר יבטח ביי והיה יי מבטחו :

ברכת הגפן

היין קובע ברכה בפני עצמו ומברך עליו

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן :

ולאחריו מברך ברכה אחת מעין שלש

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם על הגפן ועל פרי הגפן ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו רחם יי אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל ציון משכן כבודך ועל מזבחך ועל היכלך ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו והעלנו לתוכה ושמחנו בבנינה ונאכל מפריה ונשבע מטובה ונברכך עליה בקדשה ובטהרה : בשבת ורצה והחליצנו ביום השבת הזה : בר"ח וזכרנו ביום ראש החדש הזה : בר"ה ביום הזכרון הזה : בפסח ושמחנו ביום חג המצות הזה : בשבועות ביום חג השבעות הזה : בסוכות ביום חג הסכות הזה : בשמיני עצרת ביום שמיני עצרת החג הזה :

כי אתה יי טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל פרי הגפן : ברוך אתה יי על הארץ ועל פרי הגפן :

על כל שאר פירות האילן מברך

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי העץ :

על פירות הארץ ועל הירקות מברך

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי האדמה :

על דבר שאין גידולו מן הארץ כגון בשר בהמה חיה ועוף דגים בצים חלב גבינה וכיוצא בהם מברך

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שהכל נהיה בדברו :

פרי הגפן הפ"א דגושה במלת פרי והגימל קמוצה במלת הגפן עמש"ל סי' ש"י : ושבע מטובה בפת"ח הבי"ת עמש"ל סי' ש"ח : נהיה נדברו היו"ד נסגו"ל ועי"ש

ברכה אחרונה של פירות האילן חוץ מחמשת המינים ושל פירות אדמה וירקות וכל דבר שאין גידולו מן הארץ

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא נְפָשׁוֹת רַבּוֹת וְחֶסְרוֹנָם עַל כֹּל מַה־שֶּׁבָּרָאתָ לְהַחֲיוֹת בָּהֶם נֶפֶשׁ כָּל־חָי : בָּרוּךְ חַי הָעוֹלָמִים :

חמשת מיני דגן שהם חטה שעורה כוסמין שבולת שועל ושיפון ששלקן או כתשן ועשה מהם תבשיל מברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִינֵי מְזוֹנוֹת :

אסור ליהנות מריח טוב עד שיברך אם זה שיוצא ממנו הריח עץ מברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא עֲצֵי בְשָׂמִים :

ואם הוא מין עשב מברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא עִשְׂבֵי בְשָׂמִים :

ואם הוא פרי ראוי לאכילה מברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן רֵיחַ טוֹב בַּפֵּרוֹת :

ואם איננו לא מין עץ ולא מין עשב ולא מין פרי מברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים :

על שמן אפרסמון מברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא שֶׁמֶן עָרֵב :

הרואה מקום שנעשה לו נס היוצא ממנהג העולם מברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה לִי נֵס בַּמָּקוֹם הַזֶּה :

היוצא ביומי דניסן וראה אילנות דמלבלבי אומר

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא־חִסַּר בְּעוֹלָמוֹ דָּבָר וּבָרָא בוֹ בְּרִיּוֹת טוֹבוֹת וְאִילָנוֹת טוֹבוֹת לְהֵנוֹת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם :

ברוך

הראשונה דנוסה נמלא נדברו עמש"ל סי' ס"ב : וחסרונם הח"מ נכבג' ג' עמש"ל סי' ס"ב : על כל מה שבראת בזול"ס הכ"ף עמש"ל סי' רנ"ח : כל חי נקמ"ץ הח"מ להפסק מאמר : חי העולמים בציר"י הח"מ עמש"ל סי' כ"ב : ריח טוב בפרות בפת"ח הבי"ת להורות על ה"א הידיעה כלומר באותם הפירות שיש בהם ריח : עשבי בסג"ל הע"ין עמש"ל סי' ש"ד : בשמים ורפאי הבי"ת כמנהג בג"ד כפ"ת אחרי אהו"י בלא מבטל : להנות בהם בני אדם הלמ"ד

על הברקים אומר

ברוך אתה יי׳ אלהינו מלך העולם עושה מעשה בראשית :

ועל הרעמים אומר

ברוך אתה יי׳ אלהינו מלך העולם שכחו וגבורתו מלא עולם :

הרואה קשת אומר

ברוך אתה יי׳ אלהינו מלך העולם זוכר הברית נאמן בבריתו וקים במאמרו :

האוכל פרי חדש המתחדש משנה לשנה או מי שקנה כלים חדשי׳ מברך

ברוך אתה יי׳ אלהינו מלך העולם שהחינו וקימנו והגיענו לזמן הזה :

עירוב תבשילין

ברוך אתה יי׳ אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות ערוב :

בדין יהא שרא לנא לאפויי ולבשולי ולאטמוני ולאדלוקי שרגא ולתקנא ולמעבד כל צרכנא מיומא טבא לשבתא לנא ולכל ישראל הדרים בעיר הזאת :

עירובי חצרות

ברוך אתה יי׳ אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות ערוב :

בדין יהא שרא לנו לאפוקי ולעיולי ולטלטולי מבית לבית ומחצר לחצר ומבית לבור ומבור לבית ומעליית לתחתית

שנ"י וסה"ח בקמ"ץ כמשפט המקור מבנין נפעל בפלס עד מתי מאנת לענות מפני שמות י׳ והמ"י לתשלום דגש המורה על חסרון נו"ן נפעל : להתעטף בציצית עיין ה"ת בפת"ח עמש"ל סי׳ ש"ו : על מצות תפלין הוא"ו בחול"ם עמש"ל ש"ח : לזמן הזה הלמד בפת"ח והזי"ן דגושה עמש"ל סי׳ ק"ג : בעיר הזאת הבי"ת בקמ"ץ להורות על ה"א הידיעה והטעם מאוחר הטיב לקמן סי׳ ק"נ ודוק : הדרים בעיר הזאת · נפלאתי מאד על מליצה הזאת בברכת עירוב תבשילין ועירובי חצרות שכל הנוסחא נאמרה בלשון ארמי ומסיים הדרים בעיר הזאת בלשון עברי · וחשבתי בדעתי לפי מה דקיימא לן שאחד יכול לזכות

עירובי חצרות

לתחתית ומתחתית לעלית ומזוית לזוית ומרשות לרשות משכנתא דא לשבתא אהרי לנא ולכל ישראל הדרים בעיר הזאת:

לכולן ולערב על בני העיר כדי שיסמוך עליו מי ששכח או נאנס אבל מי שאפש׳ לו לערב ולא עירב אלא שרוצה לסמוך על עירובו של גדול העיר נקרא פושע ואינו יוצא בו כדאית׳ בגילה דף ס״ו שאמר שמואל לההוא פמיא פושע את לכולי עלמא שרי לדידך אסיר. לכן אנו אומרים לכל ישראל הדרים בעיר הזאת בלשון עברי מפני יושבי קרנות שאינם מבינים לשון הקדש כי היכי דלא אתי לפשוע ולסמוך עליו לכתחילה:

סדר קריאת שמע

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם המפיל חבלי שנה על עיני ותנומה על עפעפי:

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתשכיבני לשלום ותעמידני לשלום ואל יבהלוני רעיוני וחלומות רעים והרהורים רעים ותהי מטתי שלמה לפניך והאר עיני פן אישן המות ברוך אתה יי המאיר לעולם כלו בכבודו:

אל מלך נאמן:

שמע ישראל יי אלהינו יי אחד: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד: ואהבת את יי אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך: ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך ובקומך: וקשרתם לאות על ידך והיו לטטפת בין עיניך: וכתבתם על מזזות ביתך ובשעריך:

ויהי ׀ נעם יי אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו: ישב בסתר עליון בצל שדי יתלונן: אמר ליי מחסי ומצודתי אלהי אבטח בו: כי הוא יצילך מפח יקוש מדבר הוות: באברתו יסך לך ותחת כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו: לא תירא מפחד לילה

מחץ

מִחֵץ יָעוּף יוֹמָם: מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם:
יִפֹּל מִצִּדְּךָ אֶלֶף וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: רַק בְּעֵינֶיךָ
תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת רְשָׁעִים תִּרְאֶה: כִּי־אַתָּה יְיָ מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ
מְעוֹנֶךָ: לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: כִּי
מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ: עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ
פֶּן־תִּגֹּף בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר
וְתַנִּין: כִּי בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי: יִקְרָאֵנִי
וְאֶעֱנֵהוּ עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: אֹרֶךְ יָמִים
אַשְׂבִּיעֵהוּ וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי:

יְיָ מָה־רַבּוּ צָרָי רַבִּים קָמִים עָלָי: רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין
יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵאלֹהִים סֶלָה: וְאַתָּה יְיָ מָגֵן בַּעֲדִי כְּבוֹדִי
וּמֵרִים רֹאשִׁי: קוֹלִי אֶל־יְיָ אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה:
אֲנִי שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי כִּי יְיָ יִסְמְכֵנִי: לֹא־אִירָא
מֵרִבְבוֹת עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי: קוּמָה יְיָ הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי
כִּי־הִכִּיתָ אֶת־כָּל־אֹיְבַי לֶחִי שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ: לַייָ הַיְשׁוּעָה
עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה:

הַשְׁכִּיבֵנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים וּפְרוֹשׂ
עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ
וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר
וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ
תַּסְתִּירֵנוּ כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן
וְרַחוּם אָתָּה וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה
וְעַד עוֹלָם:

בָּרוּךְ יְיָ בַּיּוֹם בָּרוּךְ יְיָ בַּלָּיְלָה בָּרוּךְ יְיָ בְּשָׁכְבֵנוּ בָּרוּךְ יְיָ בְּקוּמֵנוּ:
כִּי בְיָדְךָ נַפְשׁוֹת הַחַיִּים וְהַמֵּתִים אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל־חָי
וְרוּחַ כָּל־בְּשַׂר־אִישׁ: בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְיָ
אֵל אֱמֶת: אֱלֹהֵינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם יַחֵד שִׁמְךָ וְקַיֵּם מַלְכוּתְךָ
תָּמִיד וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:

יִרְאוּ עֵינֵינוּ וְיִשְׂמַח לִבֵּנוּ וְתָגֵל נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתְךָ בֶּאֱמֶת בֶּאֱמוֹר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ יְיָ מֶלֶךְ יְיָ מָלָךְ יְיָ יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד כִּי אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה :

הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֵךְ אֶת־הַנְּעָרִים וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ : וַיֹּאמֶר אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע לְקוֹל יְיָ אֱלֹהֶיךָ וְהַיָּשָׁר בְּעֵינָיו תַּעֲשֶׂה וְהַאֲזַנְתָּ לְמִצְוֹתָיו וְשָׁמַרְתָּ כָּל־חֻקָּיו כָּל־הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְמִצְרַיִם לֹא־אָשִׂים עָלֶיךָ כִּי אֲנִי יְיָ רֹפְאֶךָ : וַיֹּאמֶר יְיָ אֶל־הַשָּׂטָן יִגְעַר יְיָ בְּךָ הַשָּׂטָן וְיִגְעַר יְיָ בְּךָ הַבֹּחֵר בִּירוּשָׁלִָם הֲלוֹא זֶה אוּד מֻצָּל מֵאֵשׁ : הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל : כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי מִלְחָמָה אִישׁ חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת : יְבָרֶכְךָ יְיָ וְיִשְׁמְרֶךָ : יָאֵר יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ : יִשָּׂא יְיָ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם : הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל : ג׳ פעמים לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְיָ : קִוִּיתִי יְיָ לִישׁוּעָתְךָ : יְיָ לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי : בְּשֵׁם יְיָ אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל · מִימִינִי מִיכָאֵל · וּמִשְּׂמֹאלִי גַּבְרִיאֵל · וּמִלְּפָנַי אוּרִיאֵל · וּמֵאֲחוֹרַי רְפָאֵל · וְעַל רֹאשִׁי שְׁכִינַת אֵל :

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְיָ הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו : יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ : אֶשְׁתְּךָ כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ : הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְיָ : יְבָרֶכְךָ יְיָ מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלִָם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ : וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל : רִגְזוּ וְאַל־תֶּחֱטָאוּ אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם עַל־מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ סֶלָה :

ע״י הפועל העוסק במלאכת הקודש הזעציר יאקב בלא״א כהר״ר פנחס זעליג יצ״ו : מעיר ראגונא סמוך ליעסניץ :

